

původní kresba / *Winter-Neprakta* * *Bilance 2015* / *České úspěchy* v mezinárodních soutěžích *
 Kdo je kdo / *Izabela Kowalska-Wieczorek* * Z domova / *Koutek* fotil *Jiráňka; Neprakta; Kantorek,*

e-GAG

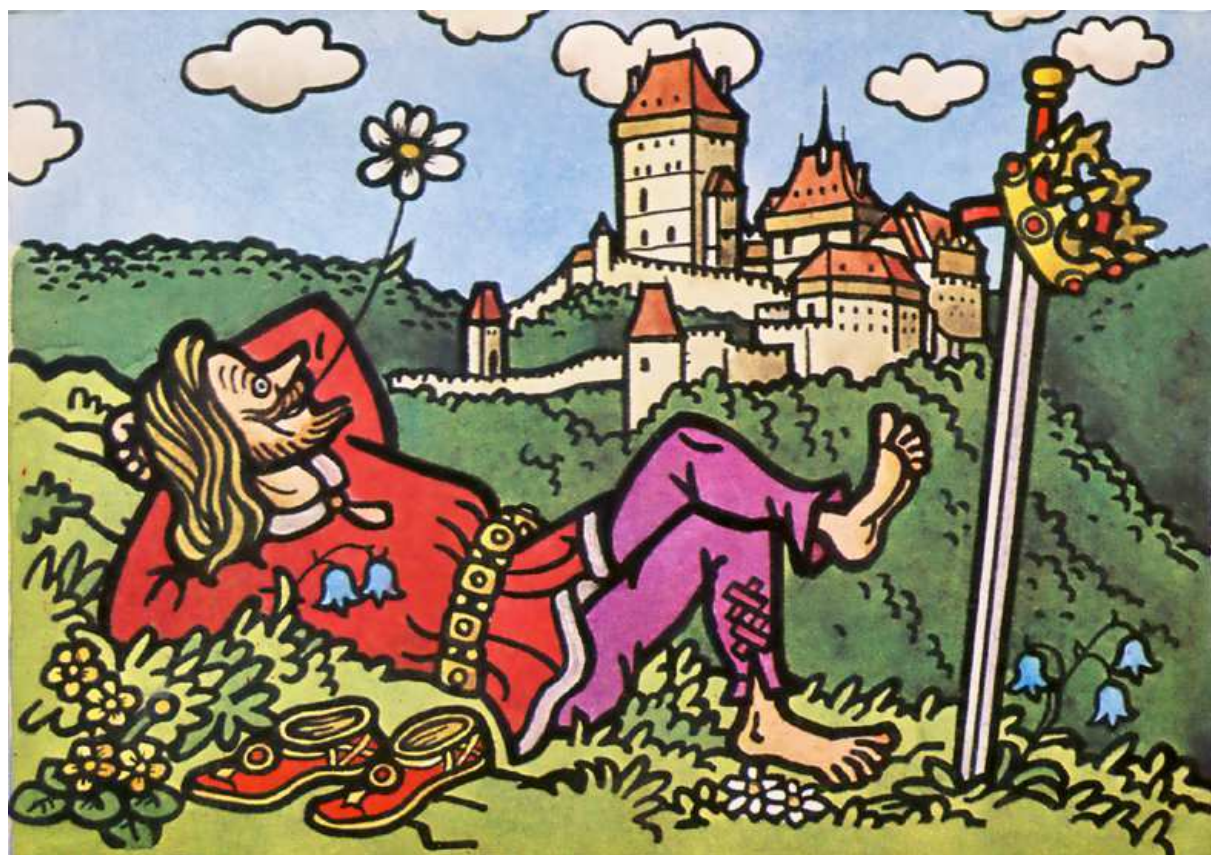
Witz; Vtip února * Časopisy / *Sorry 3 + Bumerang 3 a 4* * Z tisku / *O humoru* * Dvojrecenze / *Aydin Dogan + Rückblende* * Mistři / *Michelangelo: David = nové téma!* * *Kontrast* / *Dříve a nyní* * *Ze světa* / *Černá Hora, Makedonie, Turecko, Belgie, Rakousko, USA* * *Z Polska* / *Lipiński; Sadurski, Mysyrowicz; Bondarowicz; Z Ukosu Mirka Hajnose* * *Dokument* / *Český výtvarný humor 1958-1968*; posudky na *diplomku I. H.* * *4x / Z pošty* * „700“ *Karel IV.* / *Linek, Hanák, Matuška, Jiráňek, Neprakta, Kotyza* * *Vzdělávání* / *O karikatuře*

v „*Humorech*“ * *Bliženci* / *Satyrykon: Vítězný plagiát?* * *Kalendarium* * *Čtení* / „*Venuše o Standovi*“ * *Archív* / *Bartákův Honza a Zobák* * *Výsledky* / *Polsko, Makedonie, Arménie, 2x Rumunsko, Srbsko, Norsko/Indie* * *Propozice* / *9 nových!* * aj.

Měsíčník autorů a přátel české karikatury e-číslo 2016 / 3 XIV. ročník

OBRÁZKY: NEPRAKTA, MATUŠKA, JIRÁNEK, BARTÁK, KOWALSKA, NOVÁK, SAMOJLOV, TESLER, ROZANCEV, KRYLOV, KELEMEN, LICHOTA, KVANKA-METZ, MIHALKO, BONDAROWICZ, HANÁK, LINEK, KOTYZA, TAUSSIG, TOMASCHOFF, GEPP, KONOPELSKI, O'SEKOER, HADERER, KATZ, GRUSPIER, PROVLJN, LISTEŠ, SADEGHI, PETERS, SOLER, SLÍVA, TEICHMANN, REISINGER, SZUMOWSKI, GLUSZEK, DOUŠA, BAPE, HLAVÍN, KITTHAWK, MYSYROWICZ

původní kresba / *Karel IV. a jeho Tejn* *)

*) *Contest* = *Soutěž* (*Kontext* = *Kontext*) Kresba: *Jiří Winter - Neprakta - Česko* *)

*) Pokračujeme v portrétech a vtipcích na počest 700. výročí narození císaře Karla IV. Další (*Matuška, Jiráňek, Linek, Kotyza...*) najdete uvnitř čísla... (str. 2 - 4)

Téma GAGu pro karikaturu v roce 2016 / Karel IV. - císař Římský

„... i Karel IV. míval své dny“

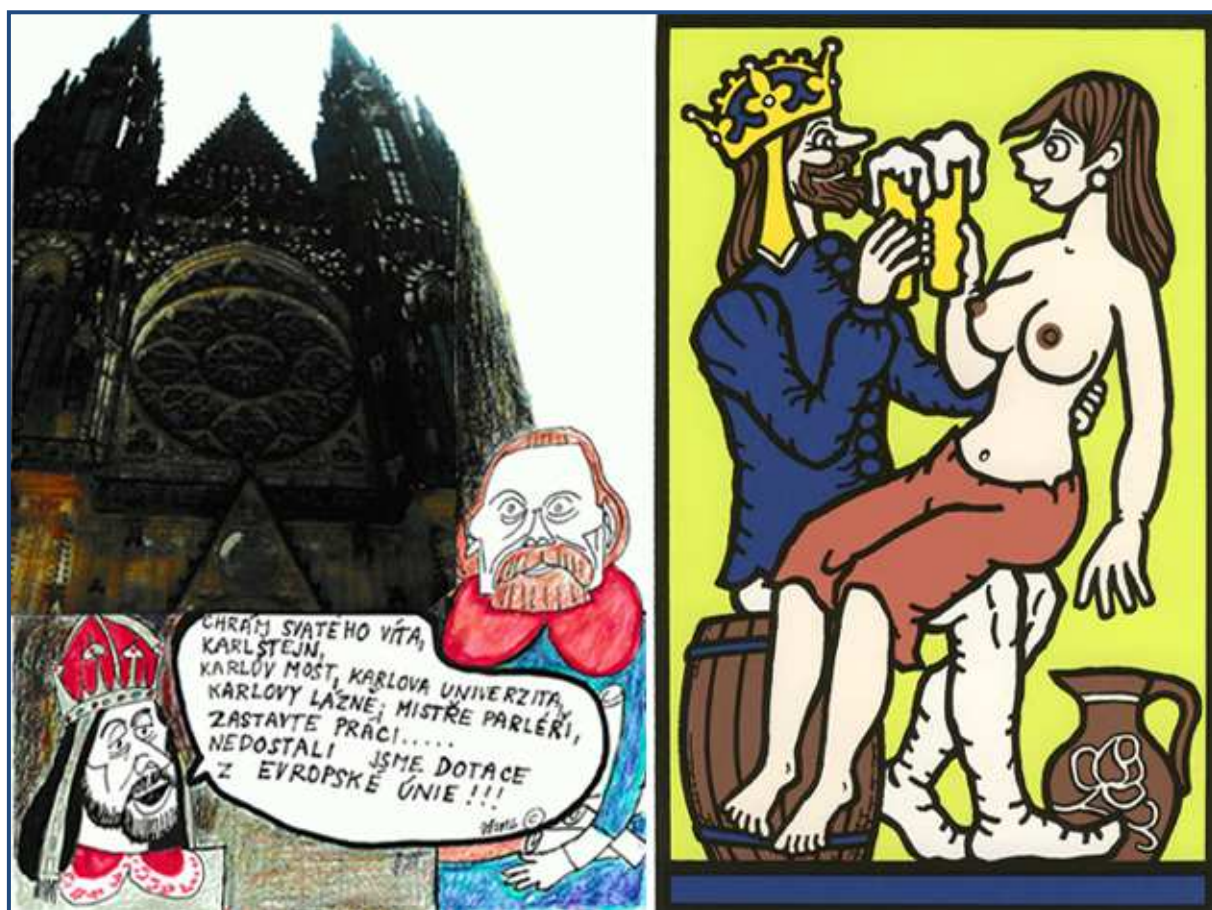
Obráz: **Pavel Matuška** (Česko)

Také dnes přinášíme několik kreseb na téma **Karel IV.** - pokud si na to vzpomenete, byl právě Otec vlasti vyhlášen ve velké anketě obyvatel České republiky za nejvýznamnějšího Čecha v dosavadní historii... Nahoře je jeden humorný pohled a dole vlevo jeden symbolický portrét císaře od **Pavla Matušky**. Vpravo dole je kreslený vtip **Vladimíra Jiráňka** - také on vidí Karla IV. jako člověka...

Kresby: **Pavel Matuška** a **Vladimír Jiránek**

Kresby: **Pavel Hanák, Jiří Winter-Neprakta**

14. května oslaví své narozeniny dvě osobnosti. Tu první zná celý kulturní svět a letos si připomínáme sérií karikatur a vtipů na toto téma v GAGu 700. výročí **Karla IV.** Tu druhou zná úzký okruh českých (a okolních) přátel kresleného humoru. **14. května se narodil** také edYtor tohoto magazínu, *gagmen* **Ivan Hanousek.** Bylo to v roce 1942 a jeho nekulaté 74. narozeniny neskýtají důvod toto výročí obzvlášť slavit. Slovtuný Císař římský i skromný pražský sluha žánru vtipné kresby by se však shodli na tom, že narozeniny se sluší připomenout a ten žijící se proto rozhodl učinit to v e-magazínu touto GAG-parádou na počest císaře už dlouho mrtvého - ale přesto stále živého.

Další příspěvky našich autorů kreseb na téma „**Karel IV.**“ minimálně až do konce června v redakci přijímáme. A nedá nám, abychom ještě tento text nedoplňili o další informace:

Šest výstav bude otevřeno v předvečer výročí narození císaře – 13. května 2016 – v areálu Pražského hradu. V Rožmberském paláci – Ústavu šlechtičen to bude výstava *Koruna na dlani*, přibližující pražský groš jako slavnou minci Českého království (více o ní a všech dalších najdete na webové stránce <http://www.prague.eu/cs/lakce>. Krom e-GAGu se do oslav zapojí například Národní galerie, Národní muzeum, Česká filharmonie a Národní památkový ústav. Oslav 700. výročí narození Karla IV. se zúčastní též lucemburský velkovévoda Jindřich.

A jelikož ten druhý, neslavný oslavenec, nejen vystudoval školu, kterou prvý oslavenec založil a která proto nese jeho jméno, ale také na závěr svého studia pracoval téměř dva roky jako **redaktor čtrnáctideníku *Universita Karlova***, dovoluje si tu upozornit i na další výstavu. Ta už od loňska probíhá ve sklepních prostorách Karolina pod názvem *Historie university Karlovy*. Bude přístupná až do 31. prosince 2017 a byla otevřena u příležitosti 667. výročí založení University Karlovy.

Poněkud neskromně si zde nyní dovoluujeme tuto výstavu doplnit o **nevelký exponát**, který ve sklepení staroslavného Klementina na Ovocném trhu jistě nenajdete, ale bylo by škoda, kdybyste o něm nic nevěděli. Jde vlastně o **dva papírové dokumenty**, které mají hodně společného právě s **výtvarným humorem**.

Viz další strana!:

Universita Karlova

Fakulta sociálních věd a publicistiky

Katedra publicistiky

Stud. rok 1968/69

Diplomant: **Ivan Hanousek**

Název diplomní práce: **Výtvarná publicistika v českých novinách a časopisech v letech 1958-1968**

Vedoucí diplomní práce: **Karel Cvejn**

Posudek:

Téma i vypracování diplomní práce *Ivana Hanouska* o výtvarné publicistice v českých novinách a časopisech v letech 1958-68 vyplynuly z jeho hlavního zájmu novinářského i z jeho předchozí práce v mém semináři. Horlivý sběratel „kresleného humoru“, z něhož, jak jsme se na semináři přesvědčili, si pořídil celý archiv, se na podkladě bohatých pramenů časopiseckých i knižních pokusil určit „kreslený humor“ jako samostatný a svébytný žánr s vlastní teorií a funkcí. Ujasnil si dále jeho terminologii a zavedl výstižnější termín „výtvarná publicistika“, který v práci vysvětlil a obhájil a pak na podkladě těchto teoretických předpokladů konkrétně předvedl v charakteristikách i leckdy s kritickým zaměřením stav naší „výtvarné publicistiky“ v časovém rozmezí, určeném vedoucím jeho diplomové práce. Toto rozmezí, původně značně širší, bylo omezeno

na uvedené období pro množství jmen a směrů i jednodušší jeho problematiku.

Účelem práce bylo též zjistit nedostatky a vady v řízení výtvarné publicistiky u nás a naznačit nakonec tvář speciálního časopisu „kresleného humoru“. Tyto úkoly své diplomové práce splnil autor obzvláště dobře. Především si cením v jeho práci nejen celkem vyčerpávajícího přehledu jmen i publikací a také teoretických i kritických názorů některých našich teoretiků na tomto poli, ale také těch konkrétních, novinářsky praktických připomínek např. o tom, že humorističtí kreslíři nebo karikaturisté mohou být nejvyhledávanějšími reklamními kreslíři nebo kreslíři pro televizi, o praktickém významu výtvarných soutěží, o ledabylosti při redigování výtvarné publicistiky (Str. 89 a násl.), o vhodnosti speciálních seminářů této publicistiky na výtvarných školách a případně i na naší fakultě atd., vyústujících pak v model ideálního časopisu pro výtvarnou publicistiku s rozvedeným programem.

I když některé autorovy soudy, např. kritika Dikobrazu (str. 58) poněkud křivdí, protože v jisté situaci nepřihlíží autor zcela k podmínkám, za nichž byl a je tento oficiální humoristický časopis, vydávaný Rudým právem, vydavatelstvím ÚV KSČ, presentován veřejnosti, ve snaze zlepšit daný stav autor hledá maximalistická měřítká, což je pochopitelné.

Nemohl se však také více ve své práci věnovat též hodnocení výtvarných kvalit uváděných autorů, neboť to by vyžadovalo jeho speciální kvalifikaci. Přes tato pochopitelná omezení považuji Hanouskovu práci za průkopnickou na naší fakultě. Také výtvarné úkazy pro diplomovou práci byly vhodně a pečlivě, názorně vybrány.

Práci však neschází ani výstižné teoretické zdůvodnění výtvarné publicistiky jako žánru ze zajímavých polských pramenů.

Pro tyto všechny vlastnosti si Hanouskova diplomní práce zaslouží nejlepšího ocenění.

Karel Cvejn

Universita Karlova
Fakulta sociálních věd a publicistiky

Katedra publicistiky
Stud. rok 1968/69

Diplomant: **Ivan Hanousek**

Název diplomní práce: **Výtvarná publicistika v českých novinách a časopisech v letech 1958-1968**

Oponent: s. **Vladimír Jiránek**

Posudek:

Ivan Hanousek ve své diplomové práci „Výtvarná publicistika v českých novinách a časopisech v letech 1958-1968“ si předsevzal podat ucelený obraz vývoje tohoto žánru v uplynulých deseti letech. Již výběr tématu považuji za klad práce, protože jde o první pokus shrnout zatím sporadická a dílčí zjištění příležitostných teoretiků a vykladačů na tomto poli a dobrat se komplexního pohledu a hodnocení, které jsme do této chvíle postrádali. Autor tak zároveň zpracoval nejmladší historii české výtvarné publicistiky, která právě v posledních letech prošla velmi dynamickým vývojem.

V úvodu práce autor správně konstatuje nejednotnost v terminologii tohoto žánru a rozhoduje se nahradit zatím běžně používaný, avšak příliš úzký /a na druhé straně nepřesný/ pojem kreslený humor termínem výtvarná publicistika, který podle mého názoru přímo předznamenává autorský úhel zkoumání z hle-

diska potřeb novinovědy.

A zde, ne tedy ve zkoumání obecných estetických kategorií, po mém soudu, leží samo jádro práce, totiž vědomé zařazení výtvarné publicistiky vedle ostatních publicistických žánrů, jako žánru jim rovnocenného, svébytného, autentického.

Na druhé straně spatřuji jako doklad autorova okouzlení výtvarnou publicistikou fiktivní příklad novin, které by se zcela obešly bez psaného slova. Zde diplomant dochází k druhému extrému, pokud za první extrém považujeme současné podcenění výtvarné publicistiky v novinářské praxi. Domnívám se, že právě v sousedství tradičních novinových žánrů se výtvarná publicistika může projevovat jako jejich rovnocenný partner. Z vlastní tvůrčí praxe mohu doplnit, že i z hlediska psychologického uspořádání novinové stránky právě v kontextu s textovými sloupci kresba mnohdy získává na výraznosti.

Autor po mém soudu učinil správně, že se nevyhnul vysledování těsných souvislostí mezi politickou atmosférou doby a vývojem žánru. Právě realce mezi politickou atmosférou a praxí výtvarné publicistiky, zpočátku negativně vymezující možnosti žánru přerůstají nakonec v novou kvalitu. V tomto smyslu diplomant poprvé formuloval specifičnost české moderní výtvarné publicistiky a její jistou jedinečnost ve světě.

Autor se nevyhýbá ani stručným profilům jednotlivých kreslířských škol i autorových osobností, které po mém soudu charakterizoval velmi výstižně.

Přirozeně zde nemohu podrobně probírat celou práci, ale přesto bych se rád zmínil o projektu ideálního časopisu pro výtvarnou publicistiku, jak jej diplomant v podrobné koncepci předkládá. Potřeba takového časopisu je nesporná. Snahy o založení takového typu časopisu jsou již delší dobu velmi živé, a jsou po hříchu přímo závislé na výkyvech politického klimatu. Avšak takto důkladně koncipované pojetí považuji za podstatný krok na cestě k realizaci tohoto záměru.

(Vložka: Tento posudek byl původně určen do rubriky **Chlubna**, ale aktuální „jiráňko-braní“ jeho nasazení do GAGu coby **Dokument** uspíšilo - nenechte se rušit a čtěte dál!)

Přes všechny tyto a další klady a přínosy se v práci objevuje i několik nepřesností. /Steinbergova kniha Labyrinth vyšla o dva roky dříve, než je uvedeno/ a rád bych také upřesnil některá diplomantova tvrzení.

Tak v pasáži o černém humoru /str. 34/ autor řadí výrazného francouzského kreslíře Siného k představitelům makabrického humoru příliš jednostranně a opomíjí nesporný fakt, že současný černý humor má kořeny v hluboké společenské krizi vědomí, hodnot, a v tomto smyslu dokonale postihuje i oblast politickou. Právě Siné, který vydal na počátku šedesátých let několik čísel vlastního časopisu „Siné Massacre“ /provázených ještě větším počtem politických procesů/ je toho výmluvným dokladem.

K otázce hodnocení kvality děl podle poměru textové a kresebné části bych rád podotkl, že je zatím sporné prohlásit nějakou periodu ve vývoji výtvarné publicistiky za vrcholnou. Patří totiž k povaze žánru samotného, že je živý, dynamický, v každém okamžiku schopný neočekávaného vývoje. Postižení této vlastnosti výtvarné publicistiky ostatně patří ke kladům práce.

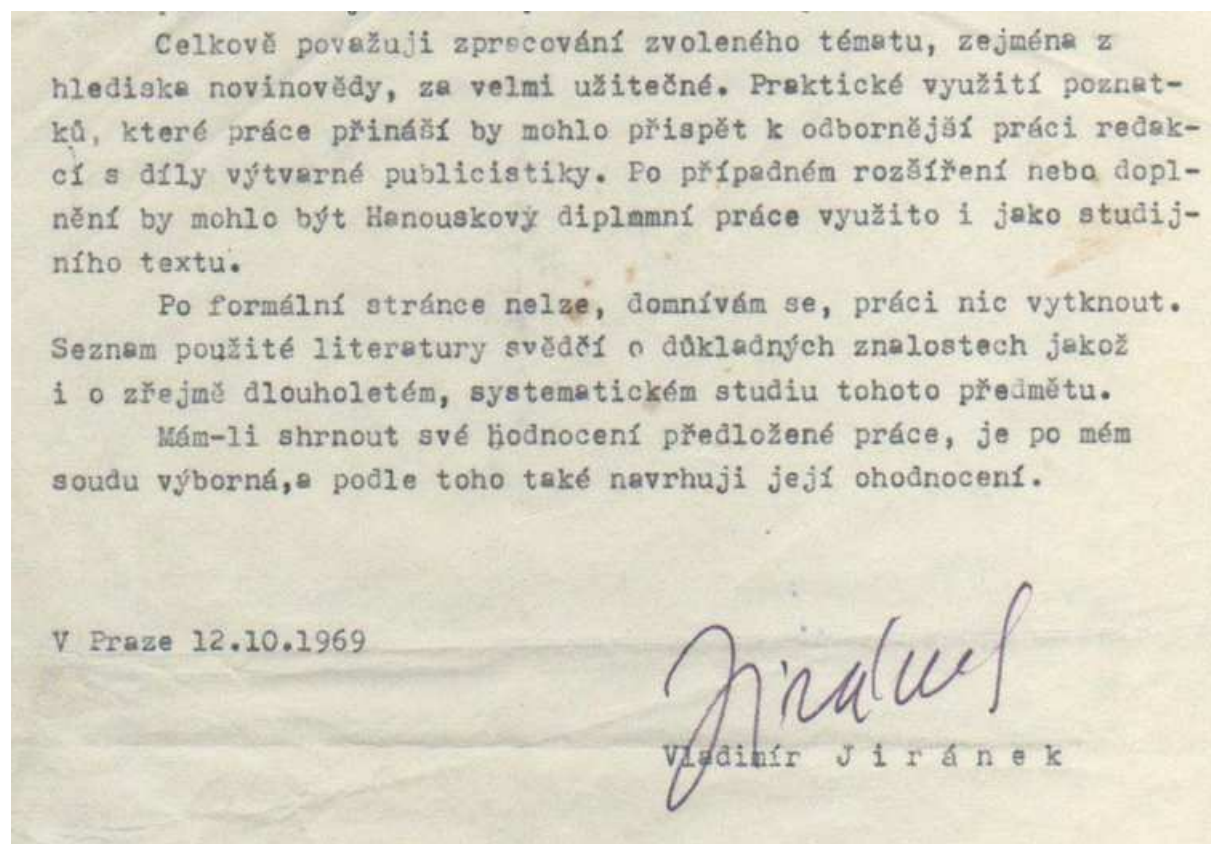
Celkově považuji zpracování zvoleného tématu, zejména z hlediska novinovědy, za velmi užitečné. Praktické využití poznatků, které práce přináší by mohlo přispět k odbornější práci redakcí s díly výtvarné publicistiky. Po případném rozšíření nebo doplnění by mohlo být Hanouskovy diplomní práce využito i jako studijního textu.

Po formální stránce nelze, domnívám se, práci nic vytknout. Seznam použité literatury svědčí o důkladných znalostech jakož i o zřejmě dlouholetém, systematickém studiu tohoto předmětu.

Mám-li shrnout své hodnocení předložené práce, je po mém soudu výborná a podle toho také navrhuji její ohodnocení.

Vladimír Jiránek

Fotoportrét I. H. plus scan posudku (níže): *archív I. H.*

Faksimile závěru třístránkového oponentského posudku Vladimíra Jiránka s jeho podpisem a datem vyhotovení 12. října 1969 - před obhajobou práce (ta byla poté hodnocena komisí jako výborná a tudíž byla předpokladem pro uznání ji též za práci doktorandskou)

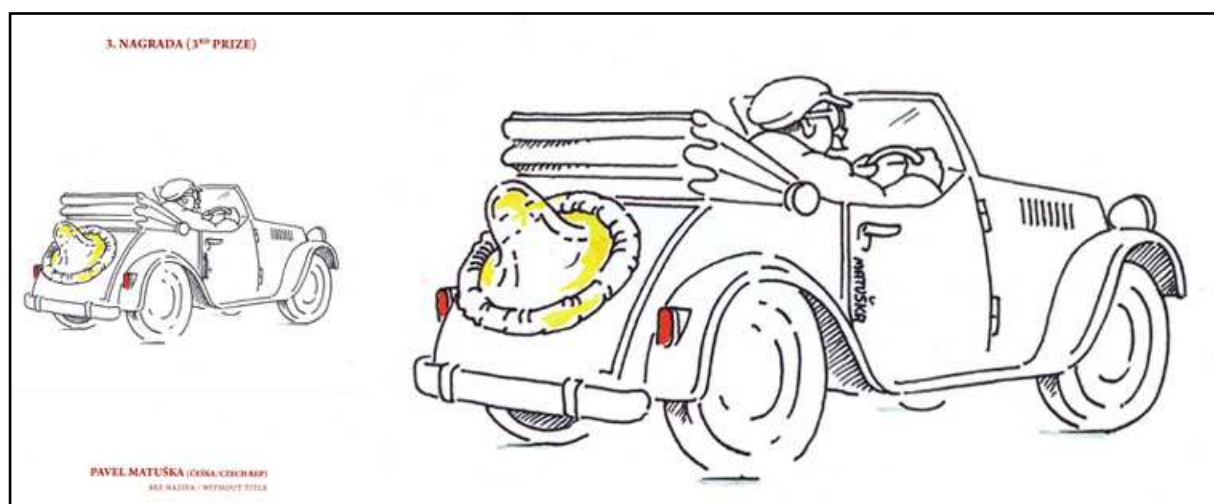
Něco čísel

V počtu jmen ti naši šťastní karikaturisti přešli přes nešťastnou třináctku... Patnáct umělců se loni zasloužilo o celkem 23 zápisů do listin vítězů a dalších oceněných v mezinárodních soutěžích cartoons (což dává průměr asi 1,5 ceny na každého soutěžícího z Česka). A smetanu úspěchu slízali našinci v 15 různých soutěžích v 8 státech. Pokud bychom šli hlouběji, tak Češi uspěli hlavně v zemích někdejšího "tábora míru". Ale ČR tu máme jen na půl - rozdělíme-li Česko-Slovenskou novinářskou cenu *halb und halb*. Tři a půl soutěže, odkud přivezli naši kreslíři diplomy, pořádali Slováci. Po dvou soutěžích proběhlo v Chorvatsku, Polsku a Rumunsko, po jedné v Bulharsku a v Koreji. Istanbul leží od nás na "Východ", ale se dvěma soutěžemi tu zastupuje Turecko spolu s Itálií soutěže "Západu". Navíc: Nebýt jednoho diplomu z Koreje, pak úspěch nepřišel jinde, než na starém kontinentu.

Jak je na tom česká karikatura?

Dosud jsme v těchto soupisech každý rok řadili autory podle úspěšnosti; kvality cen a také jejich počtu. Pokoušíme se o to kvůli kontinuitě i nyní, ale neberte to moc závazně. Někomu může připadat jediná Grand Prize v méně známé soutěži víc než dvě třetí ceny v soutěži renomované. A naopak. Takže pořadí je spíš orientační a připusťme si hned, že časy velkých GP + Zlatých medailí už také mohou být pryč a potěšení přinese i čestné uznání. Vždyť víme, že to obvykle znamená, že se konkrétní vtip ucházel do poslední chvíle o nejvyšší ocenění - a neprošel až ve finalové selekci.

Jedním ze zásadních otázek, který nám nedovoluje zcela přesně vyhodnotit postavení českého kresleného humoru jen podle výsledků českých autorů v mezinárodních soutěžích, tvoří nedostačující informace o počtu kreslířů, kteří se do soutěžení zapojují. Neexistuje (ani FECO to nedělá) evidence, kolik autorů z kterékoliv země takto soutěží, v kolika soutěžích a s jakými úspěchy. Můžeme odhadovat naši situaci třeba tak, že z ČR alespoň tři desítky karikaturistů pošlou každoročně jednou své příspěvky do soutěže - a víme, že necelá polovina v tom uspěje. Jenže - i kdyby tento odhad byl reálný - nemáme srovnání s tím, jak je tomu jinde - třeba jen v okolních zemích s obdobnou autorskou základnou. Určité dílčí srovnání by šlo provést jen s Chorvatskem, kde si každého roku v HDK evidují mezinárodní úspěchy (ale nevíme, zda zahrnují ocenění i těch autorů, kteří nepatří do družstva). A nalézt obdobnou chuť do zpracování takové evidenci třeba na Slovensku a v Polsku.

Vlevo diplom, vpravo oceněný vtip. **Pavel Matuška** byl v **Car Cartoon** poctěn 3. cenou

Jistým problémem je věk autorů. Nejen v Česku, ale v celé Západní Evropě je markantní stárnutí všech, nejen těch soutěžících. Ani to nelze bez přesných údajů o věku zpracovat v nějakou konkrétní studii a zkusit tento trend jakkoliv ovlivnit.

V každém případě víme, že někteří z českých významných autorů - pokud nezískají konkrétní pozvání k účasti od pořadatelů - už soutěží spíše vzácně a raději své dílo, pokud jde o zahraničí, prezentují v individuálních výstavách.

Neváhejte a doplňte následující seznam...

Spíš tedy než o postavení českého *kr hu* ve světě či v Evropě nám tento náš žebříček, tedy spíš přehled cen z mezinárodní scény, přináší časový průřez aktivity jednotlivých autorů žánru třeba v poslední dekádě. Nyní však věnujte pozornost loňským číslům. Koho se seznam přímo týká, měl by nám do GAGu poslat případné opravy anebo chybějící ocenění.

A ostatní, jinak aktivní autoři, by se mohli zamyslet, proč se také do tohoto zajímavého srovnávání s kolegy nezapojují. Dnes, kdy už se většinou nemusejí posílat příspěvky drahou poštou, je to dost snadné. Navíc katalogy, které většinou autorů pořadatelé zavedených soutěží posílají, jsou fajnovou odměnou i pro toho, kdo sice nedosáhl na ceny, ale jehož kresba se zaskví na výstavě.

Mezinárodní úspěchy českých karikaturistů 2015:

Ceny:

Jiří Novák

1. cena: *"Seeing of the unseeing – and seeing"* Nitra / Slovensko

2. cena: Karpik Niemodlin / Polsko

Special Award Biuro Wystaw Artystycznych w Z. G.: Debiut Zielona Góra *"V zastoupení"* / Polsko

Pavel Matuška

3. cena: Zagreb *Car Cartoon Exhibit "Love at the wheel"* / Chorvatsko

3. cena: HumoDEVA / Rumunsko

Uznání (jedno ze tří): Nilüfer Municipality / Turecko

Ľubomír Lichý

Hlavní cena (jedna ze tří): Karpik Niemodlin / Polsko

Roman Kubec

2. cena: Zlatý súdok Prešov - Slovensko

Special Recognitions: Zagreb Car Cartoon Exhibit *"Love at the wheel"* / Chorvatsko

Břetislav Kovařík

Zvláštní cena Elektrociepłownia „Z. Góra” S. A.: Debiut Zielona Góra *"V zastoupení"* / Polsko

Zvláštní cena *Firmy Hasan z Nisy* / Karpik Niemodlin / Polsko

Uznání (jedno ze šesti): *"Seeing of the unseeing – and seeing"* Nitra / Slovensko

Diplomy:

Jiří Srna

Zvláštní cena e-magazine Fenamizah: Sisak MIKS 2015 *"Jazz & Blues"* / Chorvatsko

Radek Steska

Zvláštní cena - Cena ČUK: Zlatý súdok Prešov - Slovensko

Marie Plotěná

Čestné uznání (jedno ze tří): O Bomburovu Šabl'u Brezno / Slovensko

Uznání (jedno ze šesti): *"Seeing of the unseeing – and seeing"* Nitra / Slovensko

Marek Simon

Uznání (jedno z pěti): Tourism Eskisehir - Turecko

Miroslav Vomáčka

Cena "Caragiale's Friend" (jedna z deseti): *"At Caragiale's Home"* Ploesti - Rumunsko

Evžen David

Diplom (jeden ze 14): Biennial Masters of Caricature Plovdiv - Bulharsko

Pavel Taussig

Theme prize (jeden z řady): Int'l Cartoon Contest Sejong - Korea ([viz certifikát a obrázek!](#))

Jan Tomaschoff

Uznání v sekci Satira (jeden z řady): Fax for Peace; for Tolerance - Itálie ([viz diplom a obrázek!](#))

Jan Pillvein

Čestné uznání (jedno z 15): Zlatý súdok Prešov - Slovensko

Vhrstí

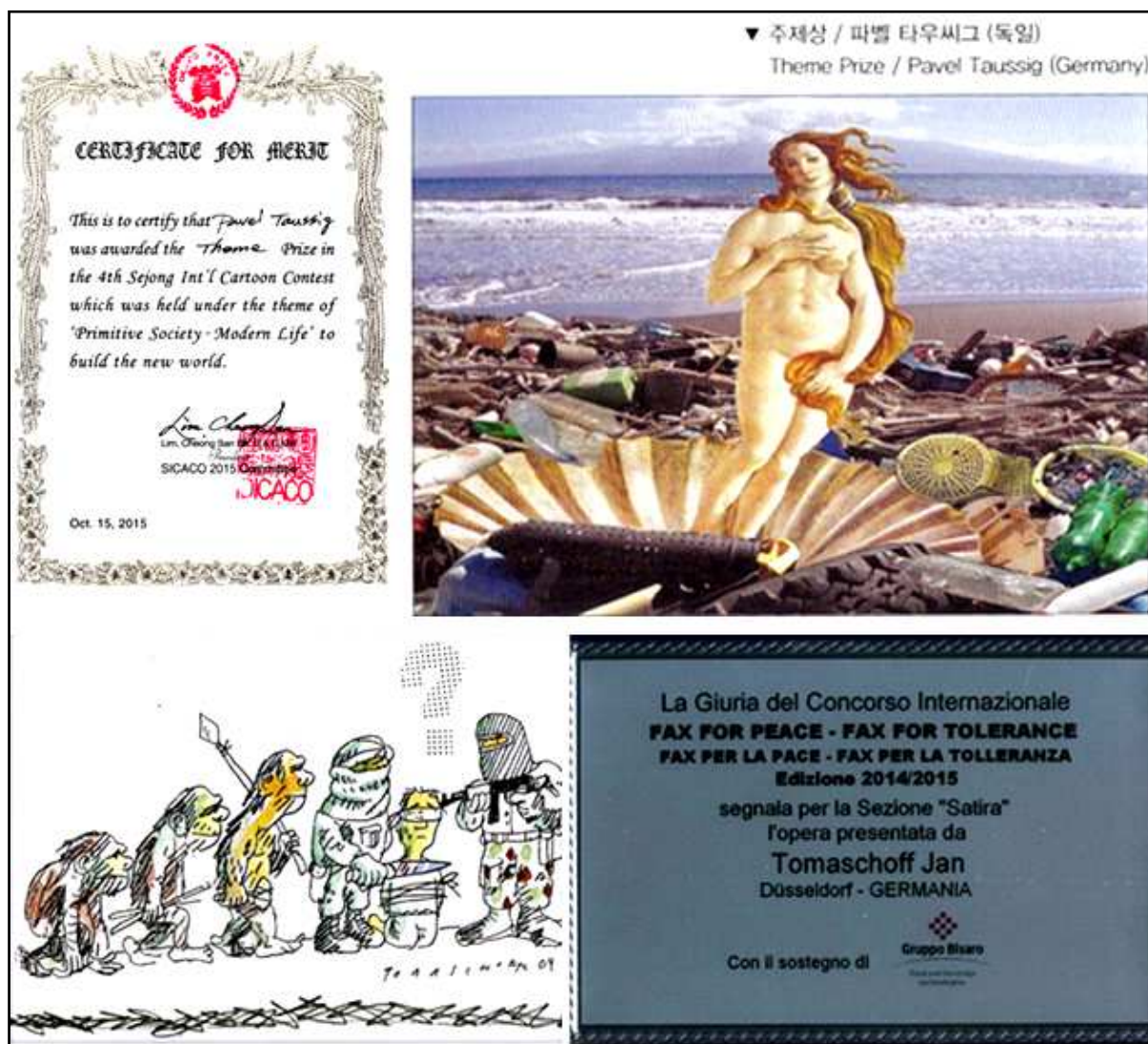
Nominace (jedna ze tří): **Novinářská cena za karikaturu 2014 - ČR+SR**

Listinu soutěžních úspěchů **za rok 2011** jsme přinesli v GAGu číslo 12-10/11 na str. 7-9

Listinu soutěžních úspěchů **za rok 2012** jsme přinesli v GAGu číslo 13-7/8 na str. 7-9

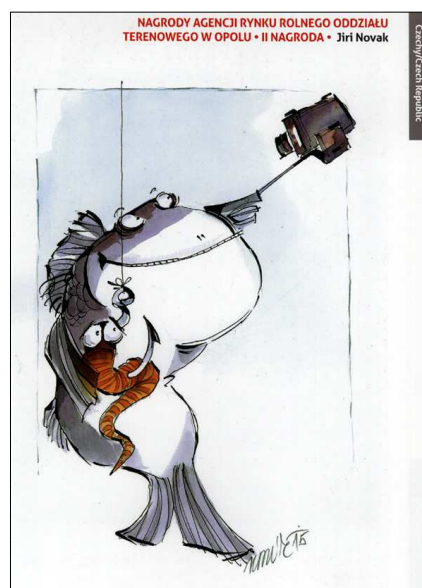
Listinu soutěžních úspěchů **za rok 2013** jsme přinesli v GAGu číslo 14-7/8 na str. 2-4

Listinu soutěžních úspěchů **za rok 2014** jsme přinesli v GAGu číslo 15-2 na str. 14-16.

V horní řadě jsou diplom a oceněné dílo Pavla Taussiga, v dolní dílo a diplom Jana Tomaschoffa. V seznamu autorů na předcházející straně řadíme oba tyto občany SRN nadále do našich statistik)

Časová řada (počty ocenění v jednotlivých letech):

V rámečcích jsou ročníky, v nichž se dařilo Čechům nejvíc (2005) a nejméně (2009) pokud jde o kvantitu ocenění. Pokud jde o kvalitu, tedy o počet významných cen z nejmýznamějších cartoon-festivalů, je možné si konkrétní bilance najít v příslušných číslech e-GAGu.

2004 – 28; 2005 – 32; 2006 – 26; 2007 – 26; 2008 – 28; 2009 – 11; 2010 – 14; 2011 – 14; 2012 – 19; 2013 – 14; 2014 - 29; 2015 - 23*)

*) Zatím; čekáme, zda se nám ještě někdo z neúmyslně opomenutých autorů 2015 nepřihlásí (red.)

Kresba vlevo: Jiří Novák = II. cena v Kapříkovi (Polsko)

A domácí soutěže?

K loňské bilanci autorů v tuzemských soutěžích není moc co dodávat.

Vloni se uskutečnilo bienále *Usmívání* v Novém Bydžově (koná se v lichých letech). Ostatní seriózní národní soutěže buď vyhynuly - anebo nám o nich nikdo neřekl...

Bienále kresleného humoru Nový Bydžov: 1. cena - **Lubomír Lichý**; 2. cena - **Jiří Novák a Jaroslav Skoupý**; 3. cena - **Marek Simon**; Cena Galerie U sv. Jakuba: **Iva Valocká**; Cena ČUK: **Břetislav Kovařík** (zajímavé je, že všechny zde jmenované najdete i mezi autory oceněnými na mezinárodním poli). Kdo je aktivní, nečiní v soutěžení rozdíly.

Do této kategorie může spadat i celoroční statistika Simonových **Vtipů měsíce** a vyhlášení **Vtipu roku**. Ty už jsme v GAGu přinesli. A pokud by po uzávěrce tohoto čísla byla známa nominace či snad udělena **Novinářská cena 2015 českému tvůrci**, najdete ji zde zase za rok.

Pod čarou. Před dvěma roky a znovu loni jsme na tomto místě v přehledu úspěchů českých karikaturistů přinesli návrh na zajímavé obohacení činnosti ČUK. Loni už s poznámkou, že jako většina nápadů zveřejněných v GAGu zůstal i tento předsednictvem oslyšen, přestože to byl nápad pro rok, v němž jsme chystali připomenout 25. výročí založení spolku. Po mírné aktualizaci si ho znovu připomeňme:

Starý, ale pořád dobrý nápad...

Jak je z výše uvedené číselné řady zřejmé, máme už zachyceno a zpracováno více než jedno desetiletí především mezinárodních úspěchů členů České unie karikaturistů. A tak je tu opět nápad pro předsednictvo ČUKu. Ale vlastně pro kohokoliv - a kdekoliv. Není to rovnou námět na výstavu? Třeba už k pětadvacátému výročí existence spolku? A s ní na pěkný neb úplný **katalog oceněných vtipů českých autorů z let 2004-2013**. Sbírkou bychom dokázali dát dohromady, kdo z autorů by se rád nepochlubil vtipy, oceněnými ve světě! **Co vy na to?**

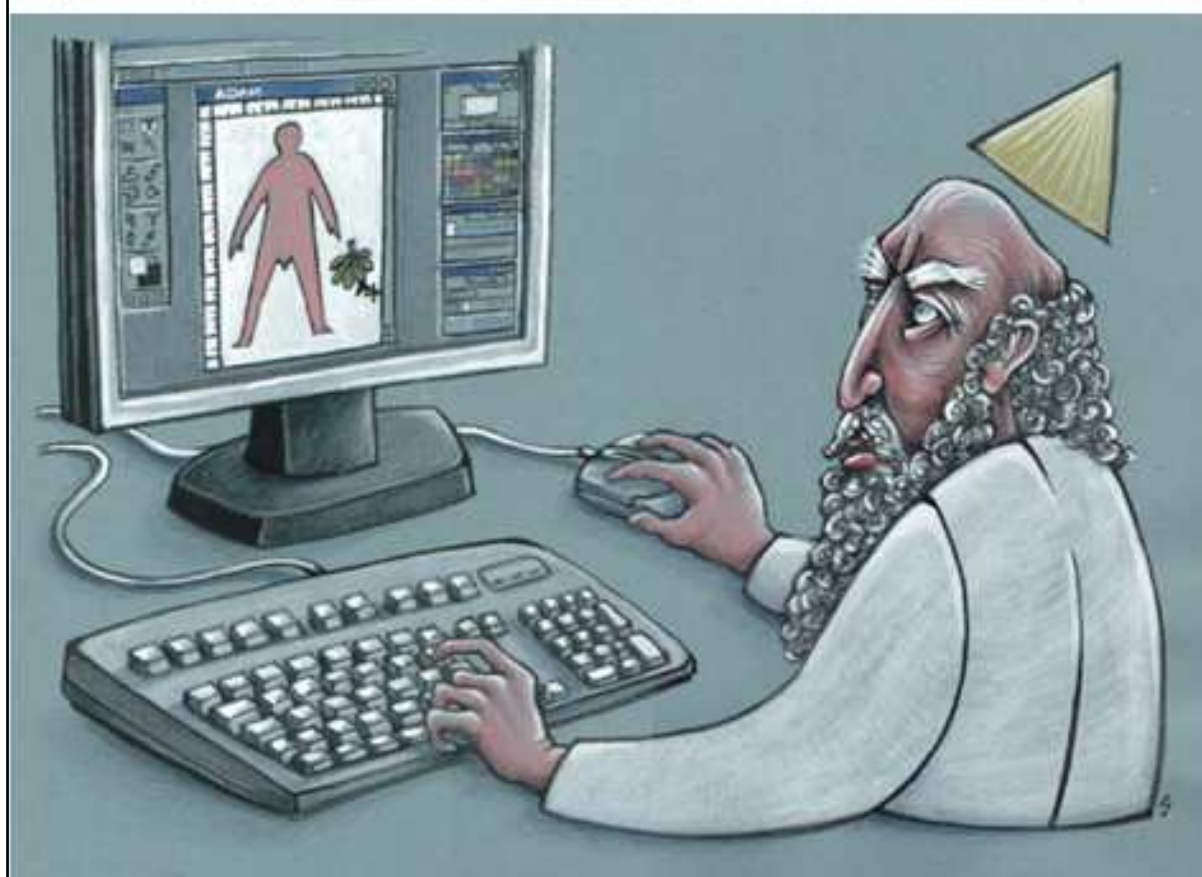
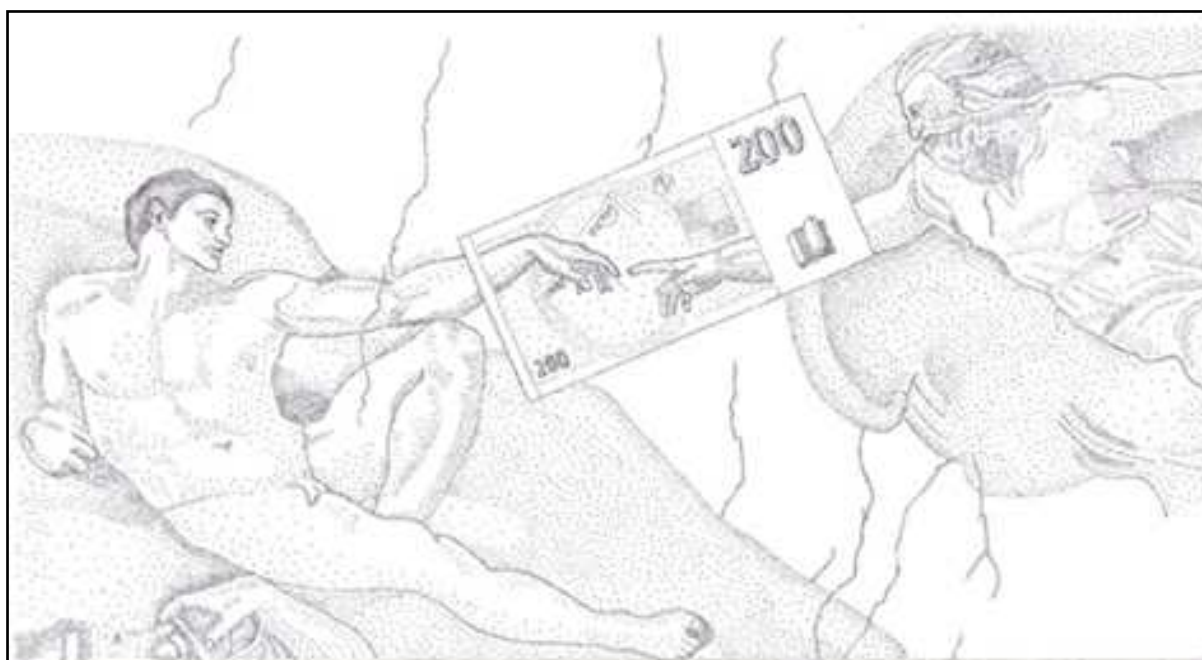
Předsednictvo ČUK v roce 2014 a 2015: **Nic**. Mezitím však větší část našich dříve úspěšných autorů z unie karikaturistů vystoupila, takže původní úmysl asi už nebude pro spolek dost "akceptábl". I když tito autoři v době přebírání trofejí legitimaci ČUKu měli (Barták, Slíva, Plotěná...). I tak však by se taková **repre-výstava** plus **repre-album** (katalog) mohly hodit. Kupř. do plánu výstav **Českých center** v zahraničí. Název? Prostý a pravdivý: **"To nejlepší z Česka - země výtvarného humoru"**.

Připravil: **Ivan Hanousek**

Snímek z jednání jury cartoon contest „Olive 2014“ (North Cyprus). Deadline: 30. 4. 2016. Organizátor **Huseyin Cakmak** (druhý zleva)

Tyto trofeje do naší letošní bilance nepatří. Na Jiráňkově výstavě je objevil **Jan Koutek**. Přinejmenším onu medaili vpravo však dobře známe, neboť jsme ji Vláďovi předávali... ®

Ono se tomuto výseku z výzdoby stropu Sixtinské kaple - vedle chrámu Petra a Pavla říká také různě. A různě lze také označit také to místo výskytu malby. Jde o stát Vatikán, ale současně i o metropoli Itálie - Řím. Konečně i ten **Michel Angelo** se dá psát jinak a my si to ještě určitě v této rubrice GAGu užijeme. **Buenarotti** proslul nejen „rukou Boha Otce na obraze „Svoření Adama“ se stropu Sixtinské kaple“. Vždyť jeho florentský **David** (z roku 1504) je neméně světoznámý a tato socha je objekt neméně často vytěžovaný v kresbách či kolážích výtvarného humoru...

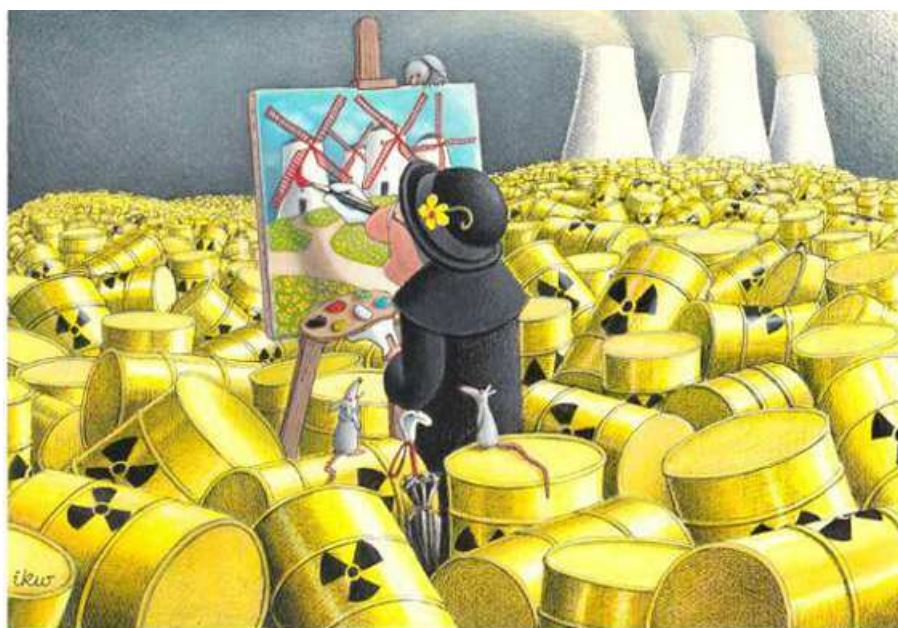
Kresba nahoře: **Emil Šourek**, dole: **Radek Steska**

4x David / Starý Mistr - Nová Výzva (Michelangelův David - jak ho vidí Oton Reisinger, Ricardo Soler, Václav Teichmann (a čekáme na vaši variantu do této kolekce...))

Pokud si někdo vybere tak neobvyklý koníček, jakým je objevování autorů v žánru *cartoon* (řečeném po našem: *kresleném humoru*) soustředí se zamožřejmě na mladou generaci. Kreslením vtipů se obvykle baví chlápci (méně často pak dívky) od střední školy výše. A některé to už nikdy nepustí. Aspoň do teď tomu tak bylo.

Proto se k zjevení nového talentu hodí úvahy kolem kvality začátečnickova kreslířského stylu, jeho karikaturistickým vzorům, především pak odhady, zda jeho slibné začátky mají další perspektivu a někdy se sluší přidat i pár rad, kudy by se měl ubírat - kde něco dělat jinak. A

lépe.

To vše se absolutně netýká a ani nehodí v případě nového objevu: je jím jednak žena, jednak zkušená výtvarnice - více než středního věku. Posbírala během posledního roku a půl několik cen v mezinárodních soutěžích cartoons a nechybí ve výstavním katalogu žádného festivalu, který obeslala. Je zcela logické, že zaujala porotu i diváky - její typický styl upoutá vskutku na první pohled.

Kresby Izabely se v posledních letech objevily v katalogích různých soutěží a výstav. Nahoře:

**Olense - Belgie 2015
4. cena (téma: Energy)**

Dole:

Tabriz - Irán

Jenže. Ten první dojem, že tohle přece už svým základním pojetím mezi kreslené vtipy (navíc beze slov) nepatří, musí kritik brzy revidovat. Jistě, vypadá to spíš

jako roztomilá ilustrace do knížky pro děti... Avšak: kdo tady rozhoduje o tom, jak takový obrázek, navíc nakreslený na určené soutěžní téma, má vlastně vypadat?

Až tehdy, kdy dokážete nashromáždit po různu v katalogích se toulající obrázky, jako jsme to pro GAG právě udělali, pochopíte, že je tu něco nového, svým způsobem nečekaného, ale výtvarně docela dobrého. A to takového, co rozšiřuje ještě více už tak dost nepřehlednou krajinu *kr hu* o další škatulku. Chvilí trvá, než si kritik ujasní, že nejde o kýčovitost v kresbě, ale o příjemný oddych pro diváka pohybujícího se mezi příspěvky nabízenými ostrými tahy útočných satiriků. Potom se člověk přistihne při pozorném zkoumání každého obrázku, tak jako jsme to dělávali v dětství. A pokud se kritik nechce podvolit takovému „vydírání“, určitě musí posoudit náměty - a zjistí, že to jsou

skutečně varianty na známá cartoonistická témata - jako zde třeba originální odkaz na donkichotské „větrné mlýny“ anebo přechodová „zebra“.

A také si uvědomí, že jde o jistou revoluci v poměru **kresba versus malba**. Izabela sice zaplňuje obrázky až po okraj mnoha barevnými předměty či postavami, ale základem je pro ni kresba. Mohutná vlna v současnosti oceňovaných autorů, která opanovala finalová kola renomovaných soutěží svým malovaným humorem (*Gatto, Kuczyński, Gluszek, Gepp...* a třeba náš *Matuška*) najednou tu nachází konkurenci z úplně jiné výtvarné „kapsy“. A můžeme se divit porotcům, když na takový „převrat“ slyší (teda vidí)?

Vlevo: Porto Cartoon World - Portugalsko 2015; 2. cena (téma: "Safe Light")

Vpravo: Noticartun Colombia - Kolumbie 2015; Čestné uznání (název: "Excess kills")

Takže - je jasné že musíme o autorce zjistit něco více. **Izabela Kowalska-Wieczorek** vystudovala (výtvarnou) PWSSP ve Vratislavi. Žije v Toruni a dosud byla známa jako úspěšná ilustrátorka. Nepřekvapí, že převážně knih od ženských autorek.

Pokud se v té věci obrátíte na internetový vyhledavač, najdete celkem rychle od Izabely pěknou řádku ilustrací. V poslední době přibýlo právě vtipných děl. Ale biografických dat je pomálu. **Jeden z krátkých rozhovorů s umělkyní však docela poslouží...**

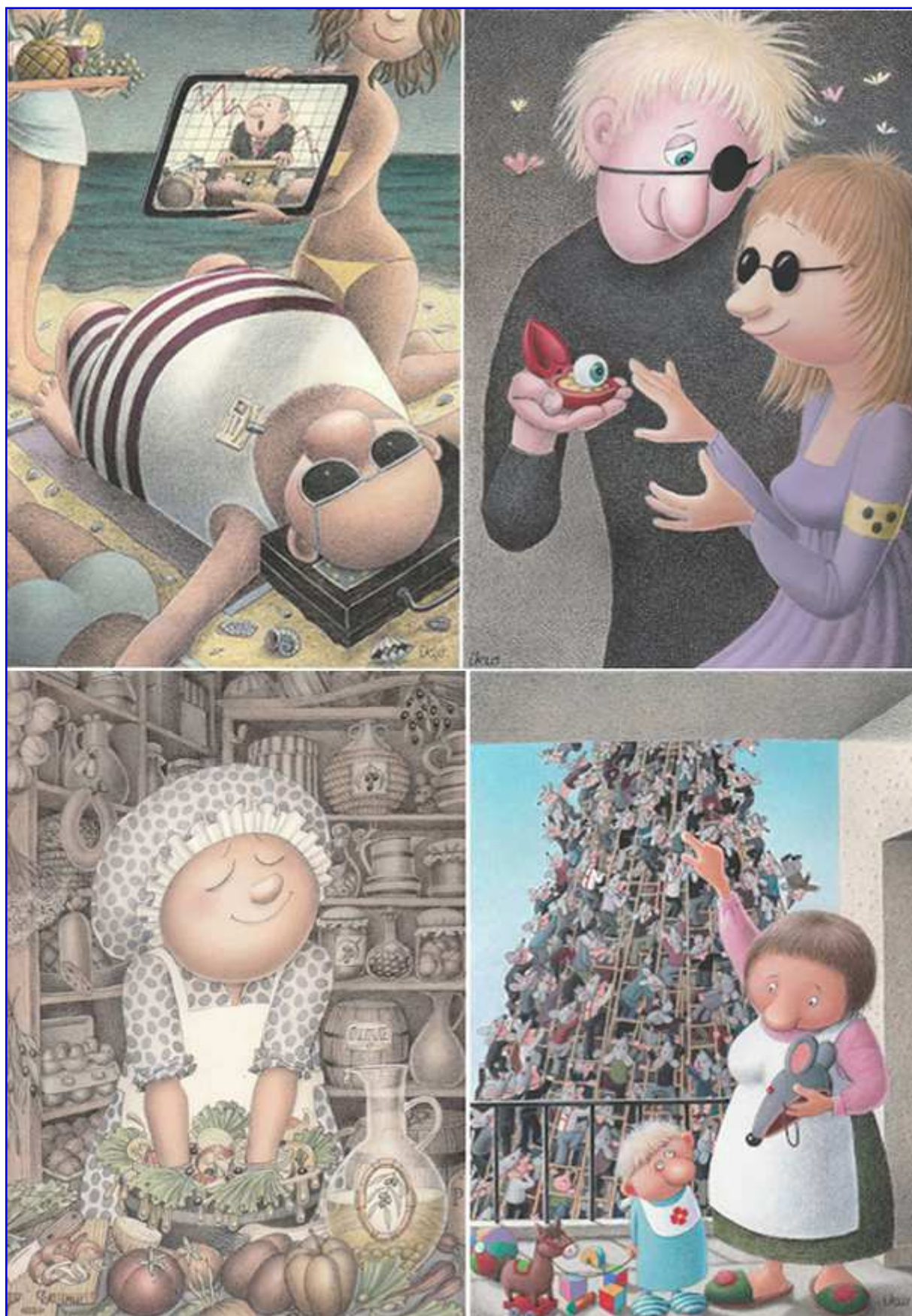
A není divu, že první otázka, kterou slyší od polského novináře zní:

„Vy nejste zrovna výtvarnice známá kreslením vtipů pro noviny...“

Kresleným humorem se bavím něco přes dva roky. Je to pro mne hobby“. Hlavně už třicet let ilustruji dětské knížky. A tím, že jsem své obrázky poslala do soutěže, jsem je jednoduše chtěla porovnat s jinými.

„Vaše kresby se vyznačují velice propracovanou formou. Kreslená satira, to jsou obvykle rychle skicované komentáře k denním událostem...“

Já nekomentuji politické informace. Kdybych se tím zabývala pracovně, musela bych odevzdávat díla v krátkém termínu a nemohla bych si dovolit takové „dlubkaninky“. Asi bych se ani nedokázala pokoušet o takové kresby, které dělá hodně výborných karikaturistů.

Vlevo nahoře: **Debiut Zeliona Gora - Polsko 2015** (téma: „V zastoupení“)
 Vpravo nahoře: **Drawn Humor Competition Nitra - Slovensko 2015; Čestné uznání** (téma: „Seeing of Unseeig- and Seeing“)
 Vlevo dole: **Olive Cartoon Contest - Kypr 2014** (téma: „Olive“) - Název: "Salad with olive oil"
 Vpravo dole: **Festival of Economy Trento - Itálie 2015** (téma: „Social Mobility“)

„Kterých kousků si v kresleném humoru nejvíc vážíte?“

Mám ráda humor delikátní, ne-agresivní... Vždycky mne fascinovali slovinský kreslíř *Otto Reisinger* a *Adolf Born* z Česka, kterých si cením pro umění spojit kresbu s geniálním nápadem. A z Poláků hodně umělců - ať už to jsou *Andrzej Mleczko*, *Marek Raczkowski* nebo *Julian Bohdanowicz*.

„Co podle vás je nejdůležitější v kresleném vtipu?“

Je to trénink pro mozek. Tady jde především o nápad. Pokud vás už něco napadne, pak je třeba zpracovat na formě.

„A jaké je tajemství dobrých ilustrací pro děti?“

Při ilustrování knihy pro děti se snažím si připomenout, co se mi líbilo, když jsem sama byla dítětem. Dnes se staví na něčem jiném, ale jak si pamatuji, mne v dětství dráždily nedopovězené, takové ty velice „umělecké“ ilustrace. Někdy jsem k nim dokreslovala chybějící detaily. A to mi zůstalo. Víím, že děti milují, aby se na obrázku toho hodně dělo, aby to nebyla nuda.

„V knihovnách se na policích s dětskou literaturou vrší hodně kýčů, pseudodisneyovských obrázků...“

Co dělat? Je hodně rodičů, kterým se to líbí. Je to otázka výchovy, také věc učitele. Vzpomínám, že má dcerka dostávala ve škole jako ceny takové pěkné estetické knížečky.

Tolik z polského tisku...

Dodatek:

Objevování hokejových talentů se věnují za mořem tzv. „skauti“. Pokud bychom tam setrvali, určitě bychom našli i skauta, který pro floridský tým našel jeden talent staršího typu. I nám se teď

podářilo něco takového... I když u Isabely by se spíš hodilo srovnání se zlatou Sáblikovou. Ta se též náhle zjevila místo na bruslích na bicyklu v časovce. Také **Izabela Kowalska-Wieczorek** uprostřed úspěšné dráhy knižní ilustrátorky přeskočila náhle jinam.

Lze konstatovat, že málokomu takový přestup do jiné disciplíny dopadne tak úspěšně. (ih)

Nahoře: **Euro-Kartoennale Kruishoutem - Belgie 2013** (Téma: „Bicycle“)

Uprostřed: **"Tuba Satyrica" Toruň - Polsko 2014; Grand Prix** (Téma: „Všeho s mírou“)

Dole: **Izabela Kowalska-Wieczorek** s trofejí ze soutěže **Tuba Satyrica - 2014**

Jiránekův humor zdobí nadčasové pointy (recenze Metra)

Tři patra naplněná pracemi ilustrátora **Vladimíra Jiráňka** jsou připravená pro fanoušky králíků z klobouku či figurek Pata a Mata. Výstava se jmenuje **Včera a dnes** a jako by akcentovala fakt, že autor svými kreslenými vtipy, které tvořily základ jeho tvorby, často předběhl dobu a viděl do budoucnosti. Někdy jsou dokonce v současném kontextu jím nabroušené ironické ostny mnohem jedovatější.

Je s podivem, co dokázal Jiránek vytvořit obyčejnou černou čárou na bílém podkladě. Všiml si lidí kolem sebe, dokázal odhalit jejich slabosti či špatné vlastnosti, často spíše k pláči než k smíchu, a uměl je podat s nadšátkou i satirickou graciézností.

Králíci, kteří byli maskoty Mistrovství světa v hokeji 2015.

Když se díváme na obrázek, na kterém stojí muž a žena na piedestalu se srpem a kladivem v rukou s bublinou u pusy, ve které společně tvrdí, že jednou se budeme topit v penězích, cukají nám koutky úst. Tam, kde Václav Klaus tvrdí prezidentu Havlovi, že stát bez korupčních skandálů je čiré vizionářství, přeběhne mráz po zádech.

Do přízemí dali organizátoři figurky Pata a Mata, aby ukázali, jak vzniká animace ve studiu (nechybí ani kamera a reflektor). Trochu tím otupili ostří často až brutálního humoru vtípů.

Za ten však nemůže on, ale doba, která hrubne.

Mezi typické figurky kreslíře Jiráňka patří nešikovné Pat a Mat.

Králíci v nadživotní velikosti, mající na sobě reprezentační hokejové dresy, vzpomínají na kreslíře jako na autora vizuální podoby pražského Mistrovství světa 2015. V prostoru visí velkoformátové panely s figurami a v nultém podlaží narazíme na zvětšené komiksy, které vyprávějí příběhy Boba a Bobka, králíků z klobouku.

Výstava je pojatá pečlivě, všechny formy Jiráňkovy tvorby prezentuje jednoduše a transparentně. Galerii může bez problémů navštívit celá rodina a každý člen si v ní najde to, co ho opravdu zajímá. Erotické vtipy si lze prohlédnout v úzké uličce, takže dětská duše nedojde újmou.

Ratolesti si totiž mezitím mohou zkusit namalovat světelným paprskem oblíbené postavičky na interaktivní stěně. V rámci expozice vyšla kniha **Včera a dnes** s vtipy přeloženými do sedmi světových jazyků.

Text: **Aktuálně** / FOTO: **Jan Šída** (Právo)

Reportáž z vernisáže výstavy od fotoreportéra Jana Koutka najdete na příští straně.

Vladimír Jiránek má (stále) zelenou / aneb *Včera a dnes* (i zítra)

Retrospektivní výstava z tvorby **Vladimíra Jirána (dále VJ)** byla zahájena v **Galerii Tančící dům** v Praze, potrvá více než tři následující měsíce. Je situována ve třech podlažích přitažlivého domu. První patro (převládající červená) zahrnuje tvorbu kreslených vtipů, nadprůměrné kvality, jen málo z nich ztratilo v nových souvislostech svoji váhu, objevily se však i nové konotace, nebo poslouží jako doklad své doby. Nejen pamětníkům, ale i vnímavým mladým divákům. Obě kategorie byly mezi asi dvěma sty účastníky vernisáže **22. února 2016**.

(Zpravidla dodrželi dres code; k dispozici měli desítky litrů bílého *Lambrusca* a neméně lahví *Rajecké vody* - tolik jako doplňková informace z prostředí, v němž vládlo přitímní.)

Večer uváděla (s více než akademickým zpožděním) *Dáda Patrasová*. Krátce pohovořila s bratrem autora **Mirolavem Jiránekem** (přítomen se svou paní **Viktorii Jiránkovou-Ban**). Groteskní malby jmenované dvojice stojí též za shlédnutí mj. na internetu. *M. Jiránek* mi potvrdil nepřítomnost *Vladimírovy* manželky **Evy**. Moderátorka, ostře sledovaná v průběhu večera bulvárem, uvedla pozoruhodnou *Light arte show* **Alexe Dowise** věnovanou **VJ**. Světelná performance velmi sugestivní a diváky oceněná, není oproti znalostem zpravodaje, ani u nás nic nového, lze se o tom přesvědčit na web stránkách tohoto umělce, resp. jeho

firmy. Poté proběhl křest knihy nazvané stejně jako expozice, tedy **Včera a dnes**, kde jsou Jiránkovy vtipy doplněny o své texty v sedmi jazycích. Dalšími kmotříčkami byly herečky *J. Obermajerová, J. Šulcová a K. Kornová*. (Bulvár nelenil - hledej tam.)

V patře jsou umístěny i mezinárodní ocenění za kreslené filmy na nichž se VJ autorsky podílel. Nejméně na dvou místech výstavy jsou jeho filmy k shlédnutí. Přizemí se vstupní

části, kde jsou k mání pohlednice (za 1 euro) i hračky inspirované kreslířovými již legendárními postavičkami. **Základní vstupné je 190 korun**, s variantami slev. Knižní novinka je nabízena za Kč **390.-** (na internetu lze dohledat levnější + poštovné?) kniha obsahuje více než sto kreseb, výstava jich deklaruje na tři sta v kompletu dosud nepředstaveném.

Považuji prostor přízemí za neutrální i když nese další významy, i jedno z promítacích pláten. V podzemí pak je podstatná a jistě i vítaná část určená dětem. Hrdiny večerníčků **Boba a Bobka, Pata a Mata** ani snad netřeba jmenovat, prostor je interaktivní, zve k spoluúčasti hlavně malé návštěvníky. Odehrává se to na zeleném koberci, charakterizujícím i budoucnost stále živé tvorby **Vladimíra Jiráňka** jako evergreenu. Oprávněné a záviděníhodné. Všechna podlaží stojí i za opakovanou návštěvu, možnost vyzkoušet i **Light art (viz vedle!)** a zúčastnit se slíbených komentovaných prohlídek a **workshopů**.

Zpracoval a fotil: **Jan Koutek**

Pozn. autora: Z kreslířů jsem v přítomnosti nezahledl žádného, z VIP neznal ke své škodě téměř nikoho...

Pozn. redakce: Na předcházející tiskovce však byl novinář a kreslíř **Marek Douša - viz další strana!**

AŽ POČÍTÁM, JAK POČÍTÁM - BLAŽI MAJÍ VĚDYCKO VĚTŠINU

JIRÁNEK TANČÍ V DOMĚ

Asi to nikdy nebylo takový, jako jestli spíš The Beatles, anebo The Rolling Stones, ale možná trochu jo: Jiránek, nebo Renčín? Já (Marek Douša) byl asi spíš Jiránek a moc se mi po jeho kresbách stejská, takže je výborné, že velká výstava je (a bude až do letošního června) otevřena v Tančícím domě. Dvě patra jsou věnována dětem a merchandisingu (králíci a tak), jedno potom profilové expozici jeho kreseb pro noviny (včetně *Reflexu*). Tahle část ukazuje Mistru velikost: exkluzivní kreslíř, přesný analyzátor a vtipný člověk. Dvěma exponáty je tu ilustrovaná i jeho legendární rada: **Kreslete na ubrousky!**

A do třetice o Vladimíru Jiránkovi v pražském roháku známém jako „Ginger a Fred“:

Tady: Douša o VJ pro svůj venkovský web...

Jedno patro je potom věnováno Jiránkově tvorbě pro noviny a časopisy, je to část dospělá (jedna dokonce tak, že je dětem vstup zakázán!) a je to expozice velice reprezentativní, která ukazuje Jiránkovo mistrovství. Druhej takovej tu není a asi ještě chvílku nebude.

Vladimír Jiránek se sám veřejnosti poměrně úspěšně vyhýbal. V kontrastu s tím působí některé části této prezentace až příliš extrovertně, ale možná je to jenom pocit člověka, který měl to velké potěšení mistra několikrát potkat. Jeden takový kousek nám na tiskové konferenci předvedl i Alex Dowis. Je to vlastně docela hezké. Ale v koutku duše se člověk potichoučku modlí, že to neprodají do Číny...

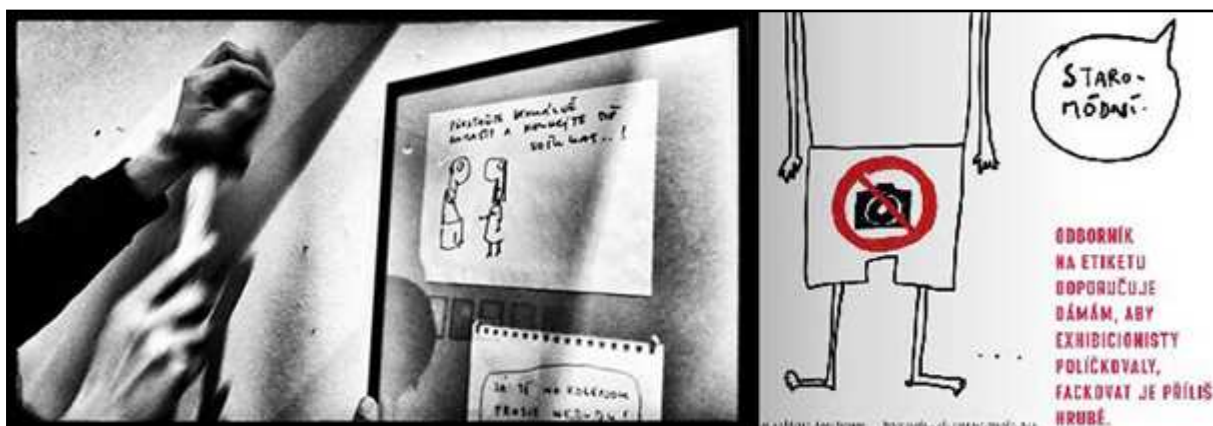
Vlevo: Douša o VJ pro Reflex...

Dole: A o Doušovi více...

když už jsme u **Marka Douši**: Šenovský kulturträger má **výstavu** v Činoheráku v Ústí n/L. Zatím víme, že se instalovala, k vidění je od 11. 3. tr. **Viz snímek vlevo!**

A pro týdeník **Reflex** stále kreslí, tedy spíš glosuje přilehlé texty, než jen ilustruje. Tak jak se to sluší a jak to právě **Jiránek** před půlstoletím odkoukal v Paříži...

Viz obr. vpravo!

A prémiově: Ještě Jiránek (10x v Nedělním Blesku)

Nedělní Blesk z **6. března** (zřejmě v souvislosti s pražskou velkovýstavou) připravil jakýsi „**Humorný speciál**“ a dal mu číslo **I**. Jmenuje se to „**Vladimír Jiránek. Smutný král kreslených vtipů**“ a obsahuje **třicet jeho vtipů** lemovaných vzpomínkami několika autorů kresleného humoru počínaje **Dudkem** a konče **Doušou** (celkem sedm kreslířů). Ukončuje to článek „**Tajemství Boba a Bobka**“.

Po nedávném pokusu s „dikobrazí“ přílohou se zřejmě redakce snaží díru pro výtvarné legraci ucpat zase jiným dílem osvědčeného mrtvého autora. Otázka je, nakolik finančně nákladným, pokud jde o majitele autorských práv). Nedávno obdobný, byť nedokonale realizovaný nápad, exploatovat starší kresby už nekreslíčího Renčina v přílohách *MfDNESu*, skončil dost rychle (údajně byla spolupráce vypovězena jednostranně redakcí - bez vysvětlení.

Zmíněné sloupky zmíněných sedmi autorů se asi dají vyhledat na webu **Nedělního Blesku**. Není vyloučeno, že na závěr - po ukončení tohoto seriálu (bude-li pokračovat i o dalších nedělich) se v GAGu přihlásíme se zhodnocením. Nikoli humoru **Vladimíra Jiráneka**, ale této nové novinové exploatace jeho odkazu. (ih)

Rodí se EPOCHÁlní kniha o Nepraktovi

Konečně už s tím můžeme na světlo (i to boží) neb velká monografie **NEPRAKTY** se už líhne! Zde je první avízo na velké dílo, které má shrnout /a také shrne/ vše, čím **Mistr** okouznil, ohromil a potěšil humorumilovnou veřejnost. Níže k tomu (dosud utajovaný) rozpis kapitol, tak jak ho nakladatelství **Epocha** z edičního plánu uvolnila pro magazín **e-GAG**:

06

Kreslený humor

Jiří Winter – Neprakta se svou tvorbou významně zapsal mezi české karikaturisty druhé poloviny 20. století. Výrazná linka jeho kreseb byla po dobu padesáti let neodmyslitelnou součástí československých a posléze českých novin a časopisů. Se spoluzakladatelem firmy B. Kopecným uveřejnil téměř 10 tisíc kreseb, druhý náměťář M. Švandrlík je podepsán pod 25 tisíci otištěnými obrázky, s třetím spolupracovníkem E. Schneiderem otiskl více než tisíc vtípů.

Na této planetě mě nejvíc štve, že mně dělí soustavně cpou do chobotu nějaké pamlsky!

To se nám to počasí pokazilo.

Měli byste mi spíš, slavný soude, poděkovat! Našel jsem u manželky opilého řidiče a ztlfskal jsem ho tak, že nebyl schopen jízdy!

Pod vedením hlavního **Nepraktologa Jaroslava Kopeckého** se pro nakladatelství Epocha rodí

- Reprezentativní monografie jednoho z nejvýraznějších kreslířů 20. století
- Přibližně 600 tiskových stran
- V nadstandardním formátu
- První kniha svého druhu
- Na kvalitním papíře
- Psána odborníky na karikaturu
- Editorem je sběratel Nepraktova díla a jeho životopisec
- Doplněno osobními vzpomínkami přátel a spolupracovníků
- Vydání plánováno na rok 2016

veliká encyklopedie, která samozřejmě věnuje hlavní prostor kreslenému humoru, který čtenáře e-GAGu nejvíc zajímá. Ale, jak vidět z výčtu témat vlevo, na více než půl tisícovce stran kvalitního papíru a tisku přinese práce daleko širší pohled na monumentální dílo **Jiřího Wintera** a nezapomíná ani na řadu jeho spoluautorů a především na širokou škálu tvorby přesahující náš žánr. Autory reprezentativní monografie jsou odborníci přes výtvarné umění i znalci domácích a světových karikatury, ale také současníci a kolegové **Jiřího Wintera** z přelomu tisíciletí.

K desítkám alb kreslených vtípů a vzpomínání s **Nepraktou** přibude na konci tohoto roku i ta zásadní!

(g)

GAG na webu!

Chcete si kdykoliv najít některý článek anebo prohlédnout obrázky z letošního ročníku e-GAGU? Nemusíte pátrat ve svých e-mailech ani v Dokumentech, kam si čísla dosud ukládáte. Kdykoliv je najdete pohodlně na dvou internetových adresách - slovenské a polské:

<http://www.cartoongallery.eu/casopisy/e-gag/>

<http://www.hajnos.pl/nowiny/lutowy-e-gag/> (únorové číslo, ale najdete tam i ta starší...)

Slíva vystavuje v Bavorsku "Komisches und Paradoxes"

R8 PEN KULTUR IM LANDKREIS Freitag, 4. Mär

Formschön komponierter Psychobluess

Von Freud über Kafka bis Kaffee: Der tschechische Illustrator und Cartoonist Jiří Slíva zeigt in der Aschheim Ausstellung „Komisches und Paradoxes“ hintergründigen Humor und zeichnerische Virtuosität

VON UDO WATTER

Aschheim – Ein Ausflug von Verschmittheit blüht aus den Augenwinkeln des seriösen Mannes, der silberner Hut und Anzug trägt. Sein Blick wandert unauffällig zu einem großen Papagei, der ein fröhliches „Prrrrrr“ schreit: Kafka scheint ob der Anekdote des Vogelviehs amüsiert, und dem Betrachter diese Farblithografie von Jiří Slíva dürfte es ähnlich gehen. „Komisches und Paradoxes“ heißt die Ausstellung mit Werken des tschechischen Grafikers, Cartoonisten und Illustrators Jiří Slíva, die am Donnerstag im Kulturellen Gebäude Aschheim eröffnet wurde.

Der 1947 in Pilsen geborene Künstler, der unter anderem für *The New York Times*, *Wall Street Journal* oder *Le Monde* gearbeitet, diverse Cartoonsbücher veröffentlicht und in internationalen Metropolitan Einzelverkäufen geholt hat, präsentiert dort bis Sonntag, 15. März, Bilderungen und Farblithografien aus seinem umfangreichen Œuvre. Die Ausstellung in Aschheim, bei der auch Werke der in der Gemeinde lebenden Künstlerinnen

Der Künstler hat für viele internationale Magazine und Zeitungen gearbeitet

Elke Kleer und Tanja Schmidt-Osterkamp sowie von Bernhard Süßbauer zu sehen sind, ist auch dem Dudainum gewidmet und eine Hommage an diese die Konventionen aufbrechende Kunstform. Vor hundert Jahren, im Februar 1918, schlug im Zürcher „Cabaret Voltaire“ auf Initiative von Hugo Ball, Emmy Hennings, Hans Arp, Tristan Tzara und Marcel Janco die Geburtsstunde von Dada.

Alles anders als klassisch-weiblich, bedeutungsschwer und bierernst gibt sich auch die Kunst Slívas. Der in Prag lebende Illustrator, der schon einmal in Aschheim ausgestellt hat, beteiligt sich an einer hintergründigen, überlesen und selten Komik. Er erklärt: „Humor ist ein Verdünnen der deklamatorischen Situationen.“ Das Öffnen ist der viel-berühmtesten Prager, der Schriftsteller Franz Kafka, Motiv seiner Arbeiten, etwa in „28 Shades of Kafka“, „Multiple Kafka“, wo dieser als Koch, Traktor, Inder, Chirurg oder Athlet mit einem Ungeziefer auf dem Trikot zu sehen ist oder in „Have you read me?“. Hier zeigt der Dichter auf den Betrachter nach Art eines Soldaten-Rekrutierungs und stellt die scharfe Frage noch in

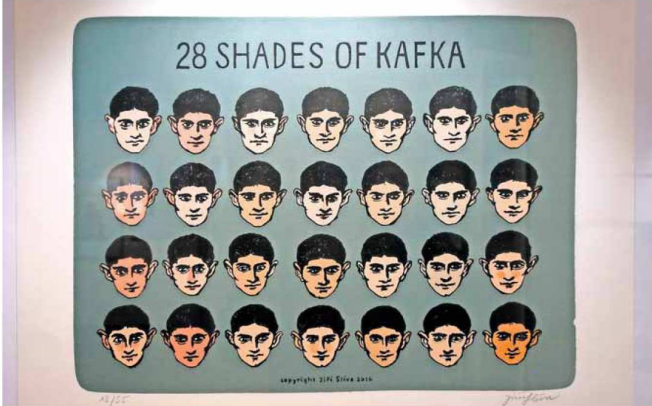
Techechisch und Deutsch: „Hast du mich gelesen?“ Daneben liebt er Slíva, Einstein und besonders Sigmund Freud in seinen Werken darzustellen – in „Psychobluess“ liegt ein schwarzer Saxophonist auf der Couch und bläst dem Begründer der Psychoanalyse etwas vor. In dem detailverliebten und kollagierten Werk „Einstein und Freud“ spielt nicht nur das Haar des Physikers, über dem zwei Köpfe schweben, eine Rolle, sondern auch ein Kuchen, der auf dem legenden Dr. Freud an prägnanter

Stelle sich erhebt („Psychodessert“) und von einem gewissen Dr. Oetker inspiriert ist. Slívas Humor ist nicht unbedingt bissig und böse, die in Aschheim zu sehenden Werke sind auch selten politisch. Der Tschechische pflegt einen tendenziell liebevollen, dabei aber nicht harmlosen Blick, Hintergründigkeit und mitunter erotisch. Entscheidend ist seine zeichnerische Virtuosität, sein Gespür für visuelle Poesie und formschöne Komposition – etwa in „Duel“, bei der zwei Weintrinker wie chevaleresk

Fechter mit den Gläsern anstoßen, während ein Band der Sekundanten mit Tabak und Blanche elegant warten. Wenn ist ohnehin ein Leitmotiv der Ausstellung, in „Vin de Table“ zapft etwa ein Kölner Wein aus einem geschmeidig geschwungenen Tischwein. Eine zeichnerische Hommage erfährt auch der Kaffee in vielen Werken sowie der Tango. Skulpturen und Bilder der lokalen Künstler Bernhard Süßbauer, Elke Kleer und Tanja Schmidt-Osterkamp ergänzen die Ausstellung „Komisches und

Paradoxes“ – bei aller unterschiedlichen Technik auch sie alle dem eher komischen, absurden, mal pop-artigen, mal marrenfügen zur Welt verpflichtet.

Die Ausstellung im Kulturellen Gebäude Aschheim, Münchener Straße 4, kann besucht werden montags bis freitags von 15 bis 18 Uhr sowie samstags und sonntags, 14 bis 17 Uhr. Sie dauert bis 13. März im Kleinen Saal sind zudem thematische Bilder von Kindern aus Aschheim und Donau zu sehen.

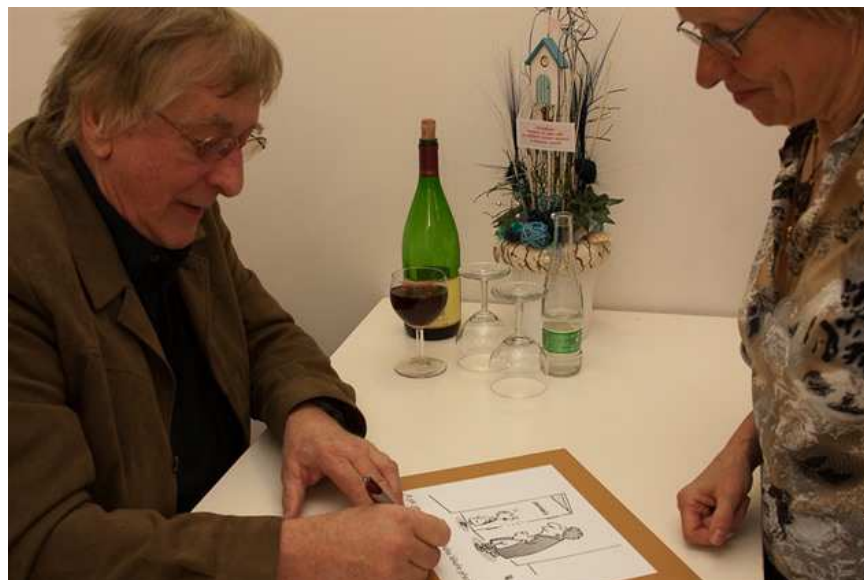
Ahoj,
posílám
pro zajímavost článek
ze **„Süddeutsche
Zeitung“** o výstavě u
Mnichova.

Výstava v místním
kulturním středisku trvá
10 dnů a jako
galeristi-hlídači se tam
střídají běženci,
8000-ové městečko
jich přijalo celkem 400,
a dává jim takoveto
džobíky.

Za sezení u té výstavy
jim platí /nejspíš
k nějakým dalším
podporám/
1 Euro za hodinu.
Srdečně zdraví
Jirka Slíva

Pavel Kantorek opět ve své jamce (in Garden)

Vernisáž Kantorkovy výstavy je plánována na **17. 5. v 19 hodin**. Bude spojena s oslavou narozenin autora, ponese se v duchu vtipů ze zvířecí říše a zastřešuje ji nejoblíbenější motiv Pavla Kantorka – zrzavá kočka.

„Kolik podob a tváří má kočka, to není na jednu výstavu. Doma mám dvě kočky a je velmi těžké přiřadit k jejich výrazům lidské označení. Kočky jsou osobnosti a jako osobnosti se tváří a jednájí,“ básní o kočičkách autor.

Na snímku: **Pavel Kantorek** na autogramiádě.

Vystaveno bude 65 vtipů, z toho část nových a část v České republice dosud neprezentovaných. Všechny bude možné zakoupit. Jelikož jde o nový projekt s dosud nepublikovanými vtipy, spolek InGarden, který akci pořádá, pojal výstavu jako *crowdfundingovou* akci. Zájemci mohou výstavu podpořit až do 23. března.

Autor: Marek Hýř - Metro.cz / **Foto:** Metro.cz

Neprakta za zámku

Tak jako loni i letos se výstavami *Neprakty* nijak nešetří. A tak jako loni se jedna z výstav koná opět ve **Vrchlabí**. Tentokrát však přímo na tamním Zámku - navíc hned v příhodné vstupní hale.

Pozvánku na vrnisáž jsme dostali včas, ale na její předání čtenářům v minulém čísle GAGu už to bylo pozdě. Tak tedy to hlavním, co stále platí: Výstava **Jiří Winter - Neprakta** trvá do konce března, ba přímo až do apríla - otevřeno je dle pozvánky do 1. dubna 2016!

A co v podzámčí?

V Praze se v **Muzeu Kampa** od počátku března až do 22. května představuje vlastně poprvé po smrti **Karel Trinkewitz** (1931-2014).

Plodný kolážista (ale také novinář, básník, disident, aforista...) byl vysídlen do Německa a po Listopadu vykonával funkci honorárního konsula ČR v Hamburku. Tiskli jsme pak jeho vtipy ve Škrtu i GAGu počátkem let devadesátých. Jelikož jsme ho znali spíš z jeho víceméně černobílých koláží s texty v obláčcích vepsávanými poměrně studenými štíhlými písmeny a jen málo z osobního styku (většinou se díval na své okolí úkosem a neméně studeně svrchu své vysoké štíhlé postavy) bude návštěva této expozice určitě užitečná pro každého, kdo má snahu zařadit si známé postavy minulé éry do barevnějšího kontextu než je černá a bílá. (g)

Vtip měsíce února - tentokrát s ojedinělým komentářem G-mena

Z **59 příspěvků** bylo v únorovém dílu soutěže nominováno do druhého kola **14 kreseb**.

Na 1. i 2. místě se usadil **Marek Simon**, na třetím **Radek Steska**. Možná, že je to organizátorovi soutěže "blbé", když často vítězí a tak uvedl i zajímavost z "vnitřku" poroty: Kdyby se počítaly pouze hlasy **kreslicích** porotců, zvítězil by **Radek Steska** a to svým vtipem beze slov. Z toho vyplývá, že bylo velkým neštěstím, když z poroty vystoupili karikaturisté jako Barták anebo Matuška - jsem přesvědčen, že s jejich hlasy by musel soutěžní příspěvek **Radka Stesky** v uplynulém měsíci jasně zvítězit. Dopustím se tu *nefair* výroku, když jako člověk, jenž účast v jury sám opakovaně odmítl, nyní rejpnu, že ta Steskova kresba (**viz obr.**

vlevo!) z té okolní šedi přímo svítí.

A to nemám vůbec na mysli jen její barevnost. Jde o málem ideální spojení grafického provedení a dobrého nápadu, jak jsem o tom psal v minulém čísle e-GAGu. A Radek by měl toto své dílo přihlásit do některé "velké" mezinárodní soutěže - však jich je nyní na obzoru spousta v čele s *Ayđinem Doganem!* A když už jsem v ráži (jen klid, nebude se to hned tak opakovat!) pak ještě

ta **Taussigova** "Monča". Velmi čistě vyjádřený protest proti nedávnému zastírání nejužasnějších uměleckých děl v Německu i ve Francii - kvůli ostudnému podlézání evropských vůdců cizonáboženskému mocipánovi.

Nu a vlastně sem patří jedna **omluva** - není to ani rok, co jsem **Vhrstimu** vytkl malou aktivitu na poli cartoons. Nevím, zda si to vzal k srdci autor, anebo konečně prohlédl zaslepený kritik - ale už tomu tak není. Vhrsti měl nejvíc obrázků mezi nominovanými a patří k těm řemeslně nejlepším z tuzemské scény (když si člověk zvykne na ty jeho kulohlavce). (IH)

Vyšlo 3. číslo letošního ročníku Sorry. A my jsme se tentokrát rozhodli, že nebudeme zkoumat a pak rozhlašovat, kolik stránek má (pořád 24), kolik a kterých autorů tu publikuje kreslené vtipy a tak podobně kdesi cosi. A rovnou tu uvedeme, co nás při prvním listování v tramvaji (*Sorry* lze koupit ve stánku u kteréhokoliv vchodu do metra) do níž jsme naskočili.

Vlevo nahoře: Nad obálkou (tou zadní) nám hned naskočila myšlenka, že manželka **Jiřího Košťáře** by ucho klientovi v křesle kadeřnického salonu určitě neustříhla. Zato Jiřík by si to zasloužil, když vtip na téma „*Ucho van Gogha*“ prodá za velký peníz do *Sorry* místo aby ho doručil zdarma do e-GAGu, ačkoliv jsme tu vyhlásili sbírku obrázků právě na toto téma...

Vpravo nahoře: Další postřeh nebude zas tak moc originální, jistě si toho všimli i jiní čtenáři *Sorry*. Autorovi co se podpisuje jako **Omar** se v této fázi životní poutě honí v hlavě velké prsy a nemůže si pomoci. I druhý obrázek co má autor v tomto vydání (raději ho neotiskujeme, ani nepopíšeme) se věnuje tomuto mužskému problému, jehož velikost ovšem ženy nepochopí.

A oba dolní vtipy: Od tramvaje jsme se hnali domů co nejrychleji, abychom tu náhlou a objevnou myšlenku cestou nepotrtili. I když - není asi zas tak originální. Vtipník **Kulovaný** (vpravo) se - pokud jde o žertování s pomocí všelijak pokroucených či jinak použitých slovních obrátů - vyrovná autorům ze základního kádru kreslířů *Sorry*. Z vedlejšího obrázku je však zřejmé, co mu k dokonalosti chybí. A tím je ta druhá půlka řemesla, kterou tak mistrovsky ovládal **Michal Hrdý** (vlevo). Čím větší prostor Ejově kresbě dáte, tím je to viditelnější...

Kresby: **Jiří Košťář, Omar, Michal Hrdý, Eja Kulovaný**

BUMERANGY VŠETKÝCH KRAJÍN, VRÁŤTE SA!

3
2016

BUMerang

HUMORISTICKO-SATIRICKÝ DVOJTÝŽDENÍK

ROČNÍK II, 13. FEBRUÁRA 2016 / SAMOSTATNE NEPREDAJNÉ

DEREŠ FEDORA VICA

HOD BUMERANGOM

Andrej MIŠANEK

Najbližšie číslo časopisu Bumerang najdete vložené v denníku Šport v sobotu 27. februára

BUMerang humoristicko-satirický dvojtýždenník, príloha denníka Šport. Redakcia: Fedor a Miroslav Vico. Grafická úprava: Fedor Vico. Počítačové spracovanie: Jakub a Bohdan Vico. Príspevky posielajte na tieto kontakty: e-mail: fedorvico@gmail.com, poštová adresa: Fedor Vico, Weberova 2, 080 01 Prešov. Informácie na pevnej linke: 051/77 31 474, mobil: 0904 225 701.

V rubrice „*Sorry před 23 lety*“ se připomínají krom Hrdého svými dávnými vtipy také Douša, Urban či Pralovszký, kteří v novověkém Sorry už nefigurují. Naopak jména jako Mareš, Steska či Veverka patří z novějších autorů spíše k těm lepším. Pod titulkem „*Bumerang se vrací*“ se prezentují tři autoři vtipů dodaných do slovenského (tištěného) časopisu: Mišánek, Krištofovič a Vico. Jde o reciprocitu, takže o kousek dál najdete zase ta jména, která si v Bumerangu vytáhli ze Sorry.

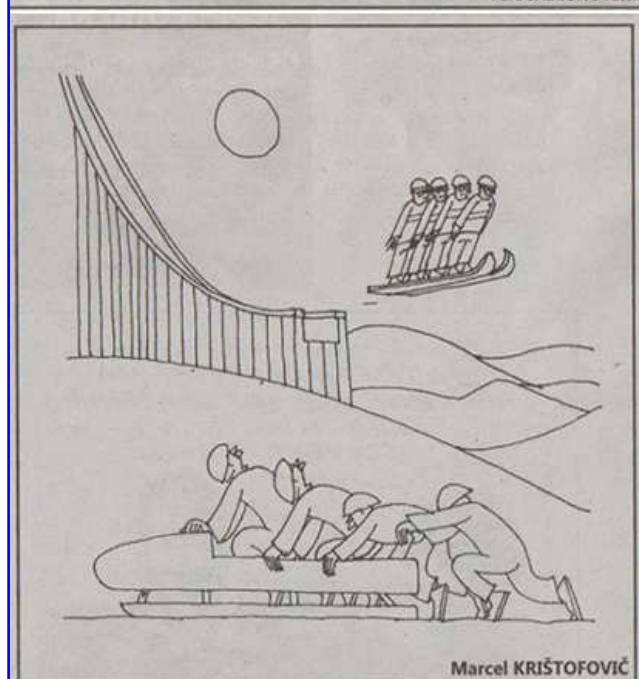
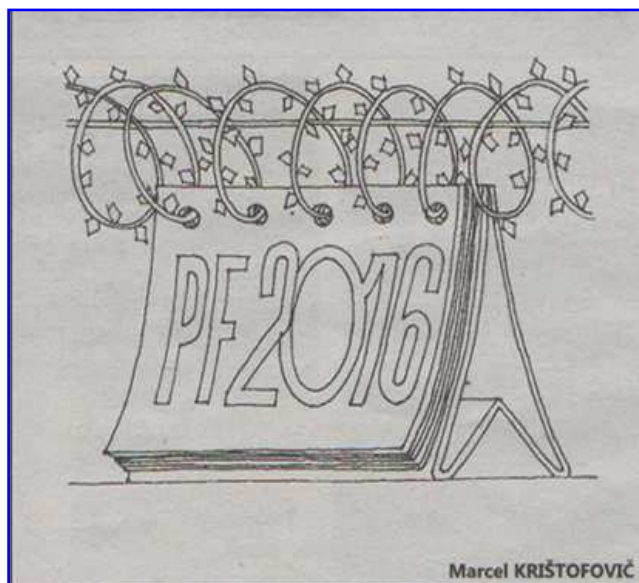
Sorry je měsíčník, Bumerang čtrnáctidenník. Ale díky tomu, že Sorry má 24 stránek, není ten rozdíl v kvantitě humoru produkovaného měsíčně zas tak velký. Dvakrát 16 je 32 stránek. Ani v kvalitě humoru kresleného se oba tištěné produkty zvláště neliší. Bereme v úvahu, že srovnávat čtenářstvo u obou periodik nelze. Vždyť Sorry je určeno spíše středomladé (studentské?) generaci se smyslem pro nejčernější humor, zato kupce „Sportu“ bychom asi charakterizovali opačně. To ovšem neznamená, že by si kvůli vloženému Bumerangu nemohlo každou druhou sobotu kupovat sportovní deník osazenstvo „bratislavské kavárny“. Sorry je drzejší v překračování čáry „slušného“, Bumerang zase více zabírá sféru politiky - ale je to možná tím, že celé Slovensko koncem února zasáhla volební kampaň (cítíme s Vámi, bratja!) viz první obrázek vlevo nahoře (*Dereš Fedora Vica*).

Nyní už nám do redakce GAGu chodí tištěný Bumerang (chvála Bohu a Vicům) a ocení to jen ten, kdo ví, jak je protivné z elektronického periodika cokoliv stahovat a přenášet nějak do jiného (toho našeho).

V Bumerangu - na rozdíl od Sorry - už pravidelně využívají možnosti **barevného tisku obálky** (první strany) a hlavní vtip, přestože nejde přes celý formát se díky barvě stává slušným lákadlem. I s ním je v č. 3 celkem šest plnobarevných vtipů, v čísle 4 už napočítáme přes deset takových.

Pokud jde o autory, nelze dost dobře zjistit, které z vtipů jsou přetištěné z „předválečných“ Bumerangů a které autoři posílají z Čech, z Moravy a okolí do redakce čtrnáctidenníku zrovna teď, v premiéře.

Pokud jde o *Kobru*, *Kavku* a *Jiráňka*, je to dost zřejmé, ale u *Holečkové* (2x) *Taussiga* (2x) *JiWiPy*, *Tomaschoffa* (2x) už méně. A to vše komplikují kresby z rubriky určené staříčkým „Pé eFkům“ s kresbami *Hiršla* (2x) ale i *Bartáka*, *Renčína*. Navíc je v Bumerangu pěkná rubrika nazvaná „*Kniha, kterou si už nekoupíte*“ a před albem Jablonovského „*Amerika za 500*“ se v ní ve 3. čísle objevily i drobné *Renčínovy* obrázky z pověstného „*Kosa a kosína*“...

A pro pořádek: též kresby *Stesky*, *Simona*, *Koštýře* či *Kulovaného* do Bumerangu spadly jaksi automaticky, to díky „družbě“ s redakcí Sorry (**viz text výše!**) Než jsme dospěli od únorového k březnovému GAGu, vyšly v Bratislavě a došly do Prahy Bumerangy dva. A než jsme si koupili, jak psáno výše, i nový měsíčník Sorry, už jsme oskenovali z Bumerangu č. 3 obrázky pro tento GAG. Jaké to bylo překvapení (nebo to byl pocit uspokojení?) když se ukázalo, že stejný vtip **Křištofoviče** (**viz vlevo úplně dole!**) si vybrali k přetištění z BUMu i v redakci Sorry. Najít dobrý nápad je známkou odbornosti. Kdo umí, umí.

Kresby z BUMerangu:
Křištofovič, Jablonovský, Mišanek, Vico

Co dodat? Obě redakce jsou evidentně tlačeny vydavateli, aby nesetrvávali jen v tom našem omezeném starém světě papírových výtisků. Doba je zlá - dnes se za úspěch počítá hlavně počet elektronických abonentů (existuje dokonce vysvětlení proč) - ale popravdě nás tohle moc netrápí (na rozdíl od obou redakcí). **(H)**

No, a jak to letí - dříve než jsme vůbec dokázali vydat třetí e-GAG, už je tu dokonce pátý letošní BUM-tarata. Tak to vidíte:

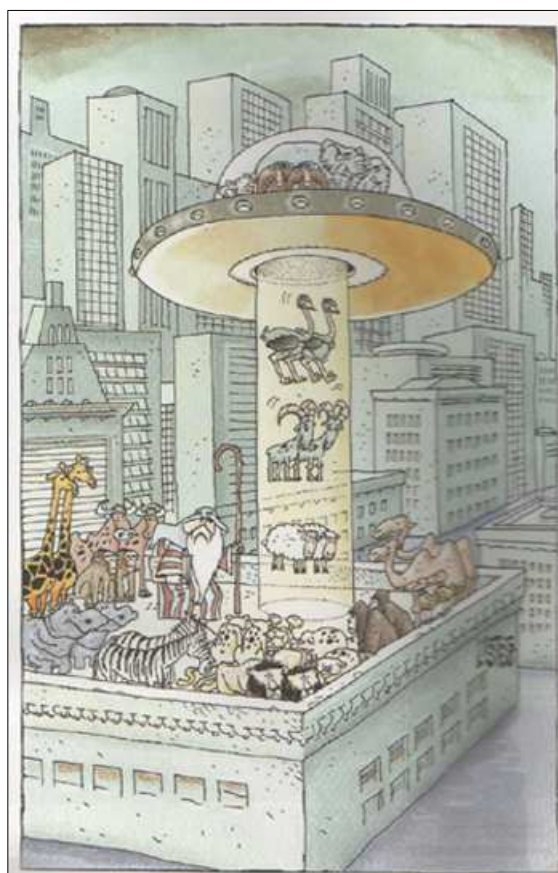
Vážení,
dovolím si Vás upozornit, že časopis Bumerang č. 5 /2016 **byl** vložený v denníku Šport v sobotu **12. marca**.
Zdraví Fedor V i c o

P.S.:
Tým, ktorí si denník šport nemajú možnosť zakúpiť (napr. nežijú na Slovensku) a prejavia o Bumerang záujem, pošlem časopis v elektronickej podobe. F. V.

Aydin Dogan 2011

Na tomto dvojobrázku vidíte ve zkratce obsah prvního katalogu, který v naší letošní rubrice zvané **Dvojrecenze** (anebo Recenze párová) zaujímá to první místo - totiž recenzi na katalog, kterému je už nejméně pár let. **Vlevo je obálka**, kterou samozřejmě katalog začíná a **vedle** jeden ze snímků, kterým katalog končí. Jsou na něm **členové poroty** (deset osob - z toho 4 Turci, 2 z Egypta, 2 Britové, Amík a Japonec) s poutačem na **28.** ročník istanbulské **soutěže Aydin Dogan**. Ta jako vždy karikaturisty z naší kotliny ohromuje už jen svým katalogem. Konečně čtete teď pozorně, jak ten statný macek vypadá. Pardon, nejdřív si ale prohlédněte dvě práce z mezinárodní soutěže z katalogu okopírované:

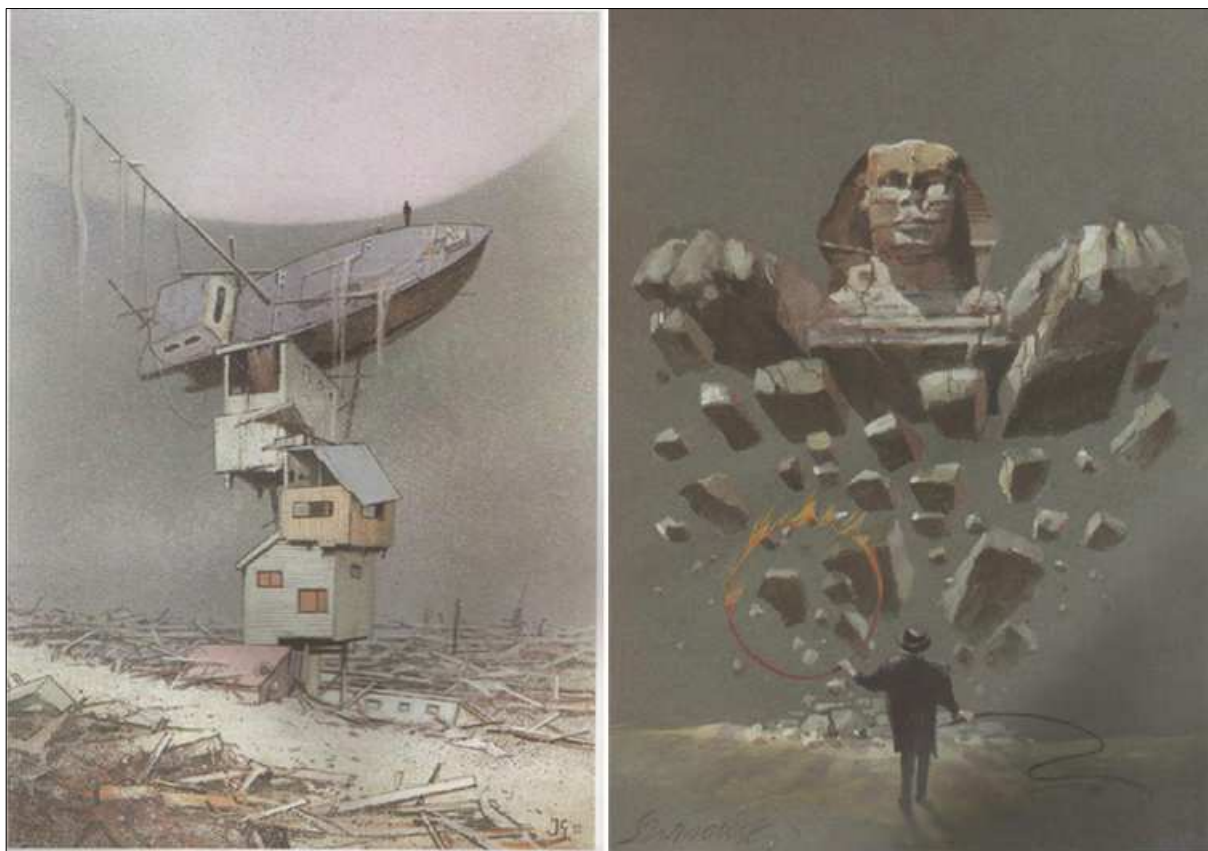
NIKOLA LISTES, Hrvatska Croatia

STEFAN PROVIJN, Belçika Belgium

Ani není třeba připojovat, kdo je nakreslil a poslal, jména Chorvata **Listeše** a Belgičana **Provijna** jsou při tomto formátu snad dostatečně čitelná... Vybrali jsme zrovna tyto kousky proto, že jsou to tradiční kresby, pěkně vybarvené, lidskému oku srozumitelné - prostě pro zasmání.

Hned na další stránce představujeme jinou dvojici. Takovou, která zastupuje i jinou tvář současného kresleného humoru, která dnes daleko častěji vládne ve světě (aspoň v tom soutěžním). Kdybychom měli hledat titulek, který by obě kresby označil stručně společným výrazem, nejsrozumitelnějším a také nejpřesnějším by bylo označení:

Polská škola (Jerzy Gluszek a Gregorz Szumowski)

To, že jsou oba autoři z Polska, je a také není zákonitě. Jistě - polská škola je proslulá počty "absolventů" vysokých uměleckých škol, kteří se - ač by nemuseli - věnují karikatuře. A to dříve i později, tedy dnes. Něco takového už v Česku neexistuje... I když absolventů výtvarných akademií každoročně přibývá a jejich talent je jistě značný, pokud mají smysl pro humor, tak ho realizují jinak - *provokacemi* (čti: *provok. akcemi*) s jejichž ohlasem roste jejich známost a tím (snad) i cena na trhu moderního kumštu. Nakreslit precizně presidenta v trenýrkách? To ani z titulu známého týdeníku nezařve takovou silou, jako když ty trenýrky výtvarníci umělecky spíchnou a před kamerou vyvěsí na vůbec nejvyšším místě.

Vraťme se však do Turecka, kde jsme u dvou soutěžních prací, jež jsme o pár řádek výše nazvali karikaturami a přitom se nám kroutily pusa i prsty, protože máme pořád zafixovanou jinou představu o takovém díle: *Bidlo* nebo *Had'ák* jedno jest, ale jasná a rázná černá linka patří ke karikatuře.

Není to však dogma. Pokud je talentovaný malíř mocen humorného pohledu - tedy schopen pointy, neobvyklého nápadu, pohledu odjinud - u jakékoliv poroty to zabere. Výsledkem soutěže nebývá aktuální kresba pro noviny (či *i-zprávy*) ale dílo vhodné právě pro výstavu.

A pro katalog.

Technicko-taktická data:

Katalog istanbulske soutěže si drží léta stabilní tloušťku, rozměry I čtvercový formát. Poslední kousky měly jednotně fialovou obálku, náš dnešní objekt má základní barvu bílou a písmo světle modré. Rozměry **23,5 cm na šířku a 26,5 na výšku** poskytují více než solidní velikost každé kresbě, pokud má pro sebe celou stránku - a to také všechny mají. K tomu slouží **208** tiskových stran (za stránkou 200 už najdete jen fotky poroty).

Pro ty, které zajímá více vlastní soutěž (volné téma) než katalog, uvádíme, že účastníků bylo v r. 2011 hodně (součet se v knize nedá najít ani v turečtině, ani v angličtině) a to ze 78 zemí. Jury o výběru na výstavu (do katalogu) rozhodla v květnu 2011 a v katalogu o tom zane-

chala svědectví v podobě kopie "výherní listiny"; jde o protokol jury s podpisy členů. O rozhodování svědčí i tucet barevných fotek. Doplňkovou informací je seznam měst, kde minulý ročník výstavy (2009/2010) hostoval.

Z textů krom obou úvodních slov pořadatelů obsahuje brožovaná publikace seznam obrázků dle stran, země jsou řazeny po sobě dle abecedy, na Česko vybyly dvě stránky 83 a 84 (= Kovařík a Šrámek). V seznamu autorů je obligátní chyba - jména jsou řazena podle křestních jmen (namísto dle příjmení) což Evropanovi poněkud zhoršuje hledání - nepamätujeme si moc, zda jinak známý karikaturista je zrovna Pepa či Karel.

Turkú bylo nejvíc, ale Peršani je stíhali

Vraťme se však ještě na začátek, kde mají všichni ocenění autoři celou dvoustranu, vlevo je fotka autora + medailonek, vpravo pak oceněná kresba. Řazeny jsou postupně od 1. místa po třetí a pak následují tzv. *Success Award* (v knize jsou na stránkách 40-63). Kvůli úspoře místa jsme z obou prvků vybrané dvoustrany věnované slovenskému autorovi **Jozefu Gruspirovi** raději vytvořili jen jeden:

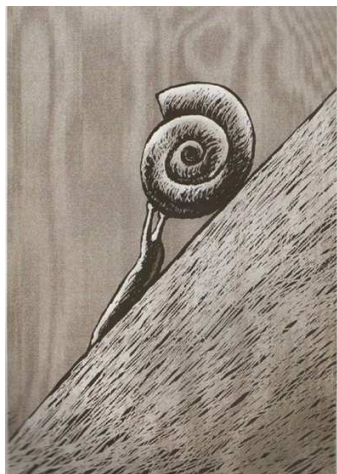
Tolik Slovák. A Češi? Od stránky 66 až do závěru jsou už pouze kresby a jména vystavujících autorů, kde jsou jen zmíněni dva. Ze seznamu 78 států se dá vyčíst i počet účastníků. Z **Czech republic** jich je uvedeno **13** (dva z nich mezitím už odešli bez možnosti návratu: Šrámek a Kundera). Ta třináctka je celkem solidní účast. Vždyť hned ze 28 států je uveden mezi účastníky jen jedinec...

Pokud jde o účast ze všech zemí, domácí **Turecko** uhájilo prvenství (174 karikaturistů) dost těsně před **Iránem** (140). Před pěti lety se v Istanbulu prezentovalo obrázky 50 **Číňanů**, 47 Srbů, 36 Ukrajinců, 34 Indonézánů, 33 Rumunů, 30 Bulharů.... 9 ze Slovenska (mezi Němci kupř. *Tomaschoff*).

A ještě jedno lze zjistit: autory, kteří mají v katalogu více než jeden příspěvek. **Ross Thomson** (GB) a **Nikola Listeš** (Chorvatsko) mají po třech (po jednom z nich jste viděli v úvodu

recenze), **Raimondo Rucke** též 3 vtipy; a dalších osm účastníků soutěže si nalistuje v katalogu vždy po dvou svých dílech...

Kuriozity

Hledat něco v seznamu vystavujících (na str. 207) může přinést i pár závažných zjištění. Jasně, jak pro koho. Ale posuďte sami jména účastníků z *euroamerické* části světa: Shah Alí, Ali (USA), Boyacioglu, Hayati (Německo), Özme, Güngör (Austrálie), Kera, Ismail (Česko), Mahmoudi, Hounayoun (Anglie), Karaman, Mehmet (Švýcarsko).

Nu a ještě drobnost, vlastně oprava. Českých autorů není 13, ale jen 12. Jeden je tu - ovšem také kvůli pro svět podivnému jménu - uveden dvakrát: jednou jako David Evžen, podruhé jako Evžen David. Je zajímavé, že nejen on, ale i řada jiných autorů docela pravidelně mají se jménem či zařazením mezi státy potíže. Ale třeba Ukrajinec *Oleg Goutsol* se tentokrát uchránil před zařazením pod Bělorusko, kde pracuje. Nezúčastnil se soutěže!

Kresba: **Ilja Katz** (Izrael)

Poznámka: Tento katalog se stal obětí loňské letní nečekané příhody vodní. Je celý pokroucený, malinko se rozpadá ve hřbetu, ale vyřadit ho ze sbírky se nám opravdu nechce. Zatím spočívá na střídačce (lavici hanby). A závistivě pokukuje na své mladší brášky, kteří se vyhřívají na výsluní zasklených horních regálů...

Rückblende 2015

“Chorvatsko nebo Mallorca?” - to je problém německého páru.

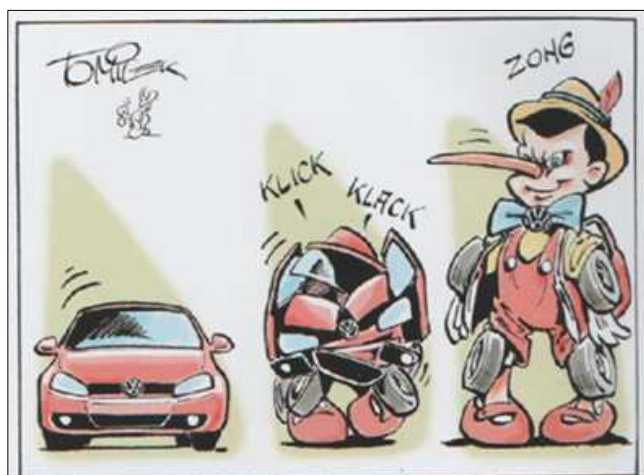
“Sýrie nebo východní Ukrajina?” uvažuje mladík v maskáčích na kresbě Christiane Pfohlmannové, která za ni obdržela 2. cenu...

Takové otázky si kladli v Německu lidé v roce 2015. Letos se i u západního souseda otázky kladou dost jinak, ale na to si budeme muset počkat ještě skoro rok. Loňský katalog výstavy **Rückblende** svým formátem a základní barvou obálky, ale i stejnobarevným rámováním vítězných prací pokračuje v řadě, kterou už v GAGu sledujeme několik let.

Posílá je *Jan Tomaschoff* a tentokrát tak učinil hned ve dvou exemplářích, z nichž ten druhý zamýšlíme už nejen ukázat, ale přímo věnovat české *Nadaci Open Society Found*, která pořádá obdobnou přehlídku nejlepších karikatur publikovaných v novinách také už pár let. Zatím co se vyhlášení vítězů a výstava v Praze (a Bratislavě) obejde bez katalogu, Němci vydávají pro autory a další zájemce pěkné svazky o 80 stranách. Možná, že mají oproti českým organizátorům tu výhodu, že spojují nejlepší vtip roku s německou nejlepší fotografií roku (*Press Photo*). Pak se peníze na katalog spíš najdou. Nemluvě o tom, že i publikovaných kreslených vtipů zaměřených na aktuální politické a společenské téma se v novinách SRN najde o dost více než u nás.

V posledním katalogu jsme ovšem zaregistrovali přímo revoluční změnu. Přestože zůstalo řešení obálky stejné - na přední obálce je snímek, na zadní kresba, uvnitř už to vypadá jinak. Dosavadní katalogy dělaly z brožury na křídovém papíru vlastně dvě publikace: z jedné stra-

ny šly fotky a z druhé strany sešitu se za sebe řadily karikatury... takže uprostřed docházelo ke srážce obou žánrů. Tentokrát došlo ke *smíření*. Vše jde pěkně pokojně od první do poslední stránky, vždy skupina fotek a pak skupina kreslených vtipů. Takže nejprve tři strany = tři oceněné fotky, pak tři strany a na nich tři vítězné kresby. A pořád se pěkně střídají, pak se navíc i spolu míchají... a to až do konce. A na něm je nejprve seznam fotografií a pak (kratší) seznam karikaturistů...

Na třetí straně obálky je pak ještě přehledný seznam udělených cen. Je obklopen logy 7 sponzorů a 13 mediálních partnerů - tj. vydavatelství (novin). Z karikaturistů jsou tu jména **Thomase Plassmanna**, výše zmíněné **Pfohlmannové** a **Juana Cozaku** (známého jako "Nel") kteří v tomto ročníku získali **5, 2 a 1 tisíc Euro**.

Těžko říci, zda je to více "napínavou" situací ve světě v roce, který začal v Paříži na téma pokračování "Je suis Charlie" a končil velkými vlnami tsunami imigrantů... ale zařazené vtipy se zdají být letos jaksí nápaditější - a to i ty neooceněné.

Pár slov k obrázkům vedle vlevo:

Vybrali jsme z katalogu raději tři "menší témata a jejich "řešení" v mozku humoristově. **Nahoře** jde o aféru **Volkswagenu**, jak ji vidí kreslíř **Jürgen** - s pro nás tak *příjemným příjmením Tomicek*.

Pod ním je komentář k testování sexuálně povzbuzujícího léku pro ženy od **Christiane Lokar** ("Kittihawk"). Na nudapláži (FKK) si stěžuje jedna žena druhé, že zatím jí "**Viagra für Frauen**" jaksí nezbírá na **sto procent**. Vtip je o to lepší, že ho nakreslila právě žena!

"**Máš pucovat, ne googlovat!**" plísňuje matka na kresbě **Jana Tomášoffa**. **Viz třetí kresba - zcela dole**. Fór ovšem vyzní správně v němčině, díky zvukové podobě použitých sloves pro **čistění zubů** a **hledání s pomocí** obecně známého vyhledávače **Googlu** v notebooku.

Tím končíme: jednak recenzi novějšího svazku, jednak celou tuto rubriku "dvojrecenzi", kterou se snažíme ke každé novince (za rok by jich měl přijít na řadu v GAGu rovný tucet) přiřadit ještě jednu prohlídku dalšího katalogu. Vybraného z těch, které jsme pro nedostatek času i místa zanedbali v minulých měsících... ba i letech...

V tomto GAGu ještě nedošlo na další novou rubriku - minirecenzi sbírky vtipů, která není ani stará, ani mladá. Album **Ondřeje Suchého "Myšmaš"** jsme objevili až teď... O tom se ovšem dozvíte více příště. A máme v plánu takové menší kousky s vámi probírat letos ročně i nadále.

(I. H.)

Kresby: **Rückblende 2015**

„Z UKOSA“ komentuje Andrzej Lichota

Kdo z nás by neznal kreslený seriál o *Bolkovi a Lolkovi*? Natož v Polsku! Už proto se vzhledem ke křestnímu jménu tamního presidenta námět s postavičkami dvou kluků přímo nabízí. V rubrice „Z UKOSA...“ na Hajnosově webu <http://www.hajnos.pl/nowiny/> se představují polští karikaturisté jako komentátoři aktuálních událostí. Do této rubriky už se zapojila řada autorů se svými přesnými a vtipnými kreslenými komentáři. Dnes představujeme *Andrzeje Lichotu*, který se „úkosem“, tedy z trochu jiného pohledu (úhlu), podíval 19. 2. 2016 na politické a mediální výsluní, kterému se v současnosti těší president *Bolek Kaczyński*... A kdo jiný by se tak měl cítit víc přehlížený než... samozřejmě: než Lolek. Nápad s kresleným komentářem vylepšuje *Mirek Hajnos* tím, že pod obrázek vždy zařazuje medailonek o příslušném kreslíři-komentátorovi. Což jistě autory nejen potěší, ale i motivuje. Takže o Lichotovi a jeho tvorbě se dočteme mnoho údajů - vybíráme jen pár hlavních dat a pro zájemce uvádíme na závěr i **webadresu**, na níž se lze o karikaturistovi dozvědět mnohem více...

Andrzej Lichota – malíř, kreslíř, režiser, *1972 v Libiążu.

Pracuje a bydlí v Krakově. V r. 1998 dostudoval malířství na krakovské „Akademii Sztuk Pięknych“ a fakultu animovaného filmu. Pokud jde o kreslené vtipy, debutoval v Przekroju v r. 1998. Od té doby publikoval 5500 v domácích i cizích novinách a časopisech. Vytvořil 32 krátkých kreslených filmů, vydal několik knížek. Je členem spolku karikaturistů SPAK. Roku 2011 založil humoristicko-satirický magazín „TeDPRESS“ a od roku 2015 je presidentem Fundace TeD. Od 2015 roku předseda Fundacji TeD.

Více na – <http://www.andrzejlichota.pl/> a <http://lichota.cupsell.pl/k/all> .

E-Magazyn PDH–Good Humor Party nr. 1

Na následující adrese https://issuu.com/humor-jokes/docs/numer_11 je možné si prohlédnout číslo 1 letošního ročníku e-magazínu redigovaného **Szczepanem Sadurskim**. Nazývá se „PDH–Good Humor Party“. Na obálce je kresba od **Amorima** z Brazílie (pozoruhodná

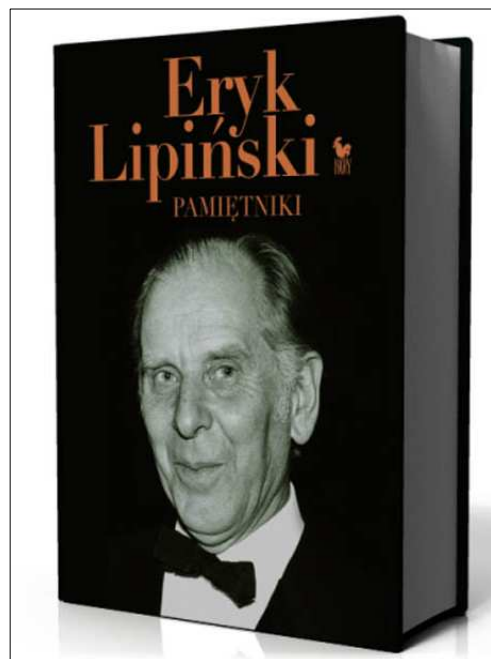

shoda - také na **e-GAGu č. 2** jsme měli **Amorima!**) a uvnitř čísla se v kapitole „**Masters of Caricature**“ představují díla autorů:

Sergej Čerepanov (Rusko), **Stefan Wenczel** (Rakousko), **Kelemen István** (Maďarsko - **viz obr!**), **Doru Axinte** (Rumunsko), **Halit Kurtulmus Aytoşlu** (Turecko), **Irien Trendafilov** (Bulharsko).

Cartoonovou část v magazínu doplňují kresby **Waldemara Rukšcia**, **Stanisława Kościeszy** a též **Szczepana Sadurského** z Polska, **Lubomira Kotrhy** (MH)

ze Slovenska a **Gienadije Nazarova** z Ukrajiny.

„Pamiętniki“ Eryka Lipińskiego

Vydavatelství „Iskry“ vydává 15. března knihu **Eryka Lipińskiego „Pamiętniki“**. Je to sladkohořká zpověď jednoho z nejznámějších polských karikaturistů, který byl iniciátorem zrodu satirického časopisu „Szpilki“, a také spoluzakladatelem „*Muzeum Karykatury w Warszawie*“.

Bezstarostná léta mládí, studia a první úspěchy popisuje karikaturista humornou formou...

A i když počínající kariéru převala druhá světová válka, tak i dál pohlížel na svět očima satirika. Varšavské povstání ho zastihlo na jiném břehu Visly a mohl tak jen přihlížet plamenům ničícím město za řekou a obávat se o své blízké... Pracoval jako sanitář a po válce začal krom jiného tvořit filmové plakáty a ilustrovat knížky. Ovšem jeho největším poválečným kouskem bylo založení muzea karikatury a to dnes nese jeho jméno.

Vydání Lipińskiego „**Vzpomínek**“ je ilustrované reprodukcemi plakátů a kreslených vtipů autora, jsou zde kopie jeho dopisů ženě ze srpna roku 1944.

A jedna zajímavost: nejnetrpělivější zájemci o knihu se jí mohli dočkat ještě před uvedením na trh - díky zařazení výtisku do jedné z internetových aukcí...

Szczepan Sadurski a cenzura na internetu...

Před časem **Miloš Forman** vzbudil velké pozdvižení s filmem o **Larry Flintovi** a jeho pornomagazínu **Hustler**. Nyní totéž v polském prostředí zažívá na facebooku **Szczepan Sadurski**, jemuž po dlouhých letech existence zablokovali stránku humoru za šíření pornografie. Jenže S. S. žádné nahotinky prý na své adrese neprodukuje... Možné je, že „*stojący wieżowiec przypomina komuś stojącą męską część ciała*“... Abychom nezpůsobili špatným překladem nějaké nedorozumění, odkazujeme raději na jeho vysvětlení „Zablokovaný satirik“ na str...:

http://www.news.sadurski.com/Satyra_Absurdy_Ciekawostki/0/1/4291/0/Satyryk_zablokowany_przez_facebook.

Pozn.: příspěvky do této rubriky bereme (bez dovození!) z otevřených zdrojů, především od **M. Hajnose**.

Tři české autory představí výstava Satyrykon 2016 v Legnici

Pořadatelé známé výstavy Satyrykon 2016 zveřejnili seznam autorů s počtem příspěvků pro letošní výstavu. Obsahuje nejméně 150 jmen, ale protože se na výstavu kvalifikovali občas i se 2 či 3 díly, výstava přinese přes dvě stovky obrázků. V Legnici se našim karikaturistům s výjimkou *Jiřího Slívy* příliš nedaří a tak letos mezi vystavujícími nacházíme jen (abecedně) *Evžena Davida*, *Břetislava Kovaříka* a *Lubomíra Lichého*. Seznam najdete kupř. na adrese <http://www.hajnos.pl/nowiny/satyrykon-2016-indeks-wystawy/>

Výstavu Marcina Bondarowicze připravilo Muzeum karikatury

Od 9. 3. až do 15. května tr. vystavuje *Marcin Bondarowicz* své pozoruhodné obrazy ve varšavském *Muzeu karikatury Eryka Lipińskiego* v Kozí ulici. Název v polštině: **STRAŻNIK TAJEMNIC** a v angličtině **THE GUARDIAN OF SECRETS**. Práce více nápadité než čistě humorné publikuje už dvanáctý rok (**viz obr.!**). A charakteristika jeho prací zní: *His works are full of symbolism and metaphors in the surrealist convention.*

Více o výstavě najdete na www.muzeumkarikatury.pl

Nejlepší vtipy ze soutěže o Vtip jara, léta, podzimu a zimy...

Současně byla na stejném místě zahájena a ve stejném období je otevřena pro publikum výstava sestavená z úspěšných kreslených vtípů ze soutěže „**Cztery pory karykatury**“. Muzeum karikatury bylo organizátorem soutěže a nyní vystavuje více než sedmdesát obrázků karikaturistů, kteří uspěli ve čtyřech etapách pořádaných během minulého roku.

Mezi nimi najdeme i známá jména jako např. *Krzysztof Grzondziel*, *Witold Mysyrowicz* (**viz obr. vpravo!**) *Henryk Cebula*, *Małgorzata Lazarek*, *Jacek Frąckiewicz*, *Magdalena Wosik*, *Michał Graczyk* či *Zbigniew Woźniak*. Zajímavá jsou čísla o celkové účasti - během minulého roku soutěž obeslalo **773 díly 241 autorů** (nutno toto číslo podělit cca čtyřmi, pokud kreslíři obeslali všechny čtyři „roční doby“) ®

Výsledky polské celoroční soutěže a dvě oceněné práce jsme přinesli v minulém čísle v této rubrice na straně 25.

Citát tohoto čísla:

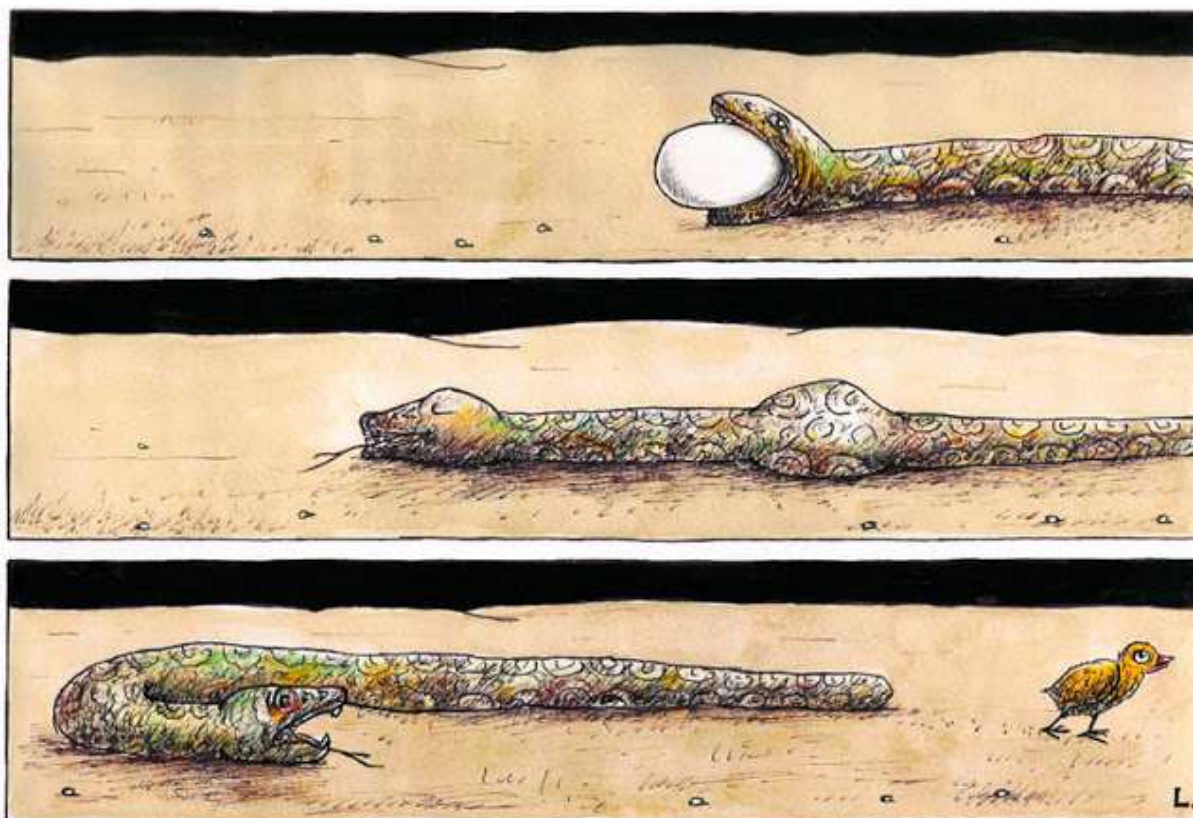
„Český humor je otevřený a dá se říct neomezený. Češi mají vynikající smysl pro humor, milují i černý humor, který na Západě není tolik populární.“

Pavel Kantorek, Metro (24. 3. 2016)

Černohorský karikaturistický spolek žije a pracuje!

Ze států někdejší Jugoslávie jsme se v GAGu zatím jen málokdy věnovali cartoons v *Monte-negru*. Ale v zemi existuje Černohorská karikaturistická organizace; najdete o ní informace na stránce časopisu **Žikišon - Blog za satiru, humor, karikaturu i strip**.

<http://blog.zikison.net/2011/02/07/crnogorska-karikaturisticka-organizacija-12/>

Nejvýznamějšími autory Černé Hory jsou **Luke Lagator** a **Darko Drljevič**, úspěšní v mnoha mezinárodních soutěžích. Ale v zemi existují i **národní soutěže**.

Koncem roku 2015 přinesl web výsledky už 48. ročníku soutěže „**Pierre**“, pořádané novinami „**Novosti**“ (News). Ocenění pro nejlepší *editorial cartoons* (novinové vtipy):

Gold - Dušan Ludwig (viz obr.!), stříbro - *Kočiš*, bronz - *Never Konstadinovič*.

Cenu za portrét dostal *Lazi Sredanovič*. Vítězem soutěže pro mladé autory se stal *Uros Petkovič*, který portrétoval tenisovou hvězdu Novaka Djokoviče. V jury rozhodoval mj. loňský vítěz této soutěže *Tošo Borkovič*. Porota vybírala z **515 prací od 202 (!) karikaturistů**, 124 kreseb se předvedlo na výstavě a v katalogu. V něm je též osm kreseb od šesti mladých umělců - vybraných ze 121 příspěvku od 64 studentů středních a vysokých škol.

V Makedonii nestaví jen ploty!

V **Galerii Městského Muzea** v sídle zvaném lákavě **Kriwa Paľanka** v Makedonii, otevřeli v předvečer *Mezinárodního dne žen* posoutěžní výstavu **Bride's Veneration 2015**.

Na výstavě (*izložbě*) se představuje rovných **100** kreslených vtipů – jsou to oceněné a další nejlépe hodnocené práce z posledního ročníku této soutěže, jejíž tematika tradičně řeší relaci mezi otci a syny. Naposledy ji vyhrál mistr pera a tuše **Darko Drljevič** z nedaleké Černé Hory - viz další informace výše!

Turek z New Yorku vystavuje v Istanbulu

Gürbüz Doğan Ekşi-oğlu - to je jméno renomovaného "veterána grafického designu" z Turecka a USA. Nedávno připravil výstavu půl stovky svých prací v **Istanbul Technical University's Rectorate Art Gallery**. Krom obálek pro časopis **New Yorker** vystavuje kresby, malby, fotografie a 3D-tvorbu. Svou uměleckou dráhu začal před 39 lety a dosud obdržel už více než sedmdesát cen. Není divu - vždyť vytvořil spoustu obrazů včetně obálek

pro prestižní magazíny jako **The New Yorker (viz!)**, **Forbes**, **The Atlantic Monthly** anebo **The New York Times**. Ze slov, kterými umělce vystavu a dílo počastovali odborníci, nás zaujalo hlavně tvrzení: "**Humor is a serious business**".

Více na: www.rsg.itu.edu.

Pomoc! Humor!

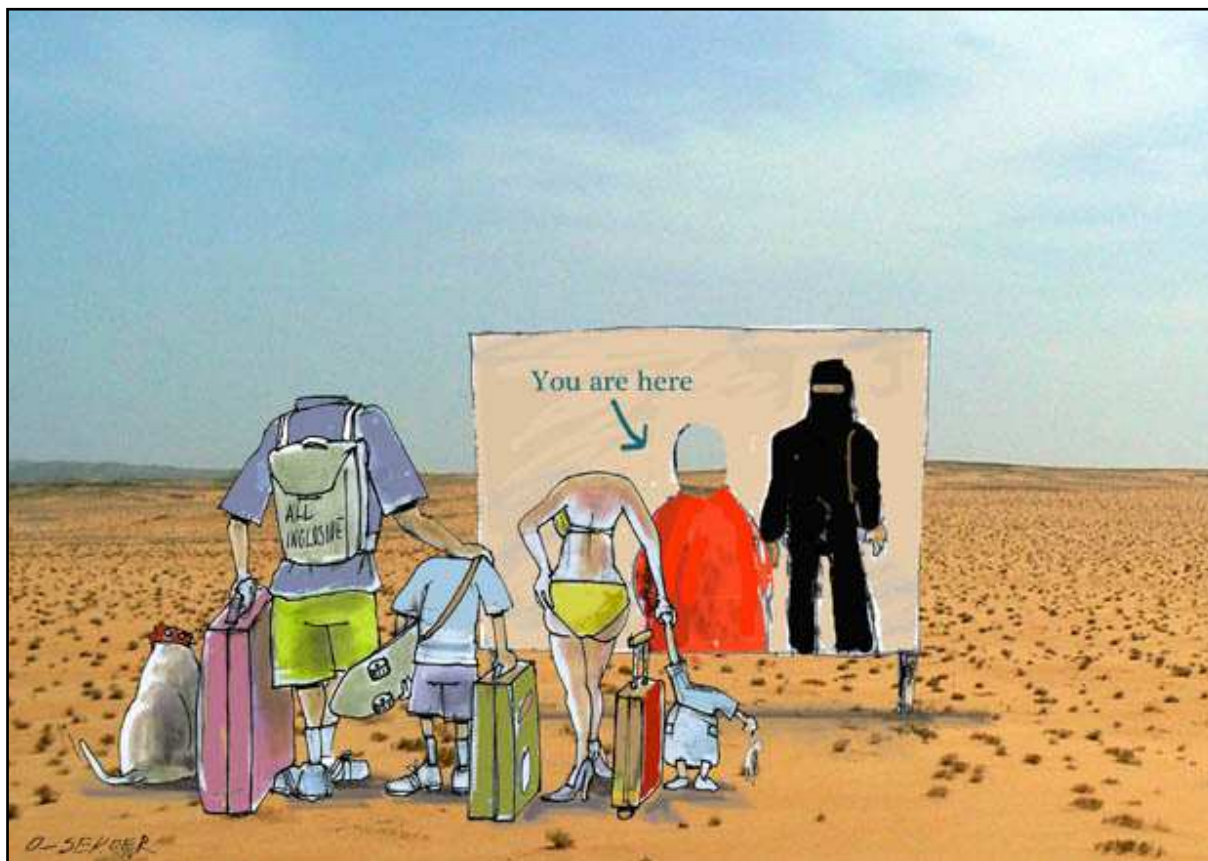

O-SEKOER se představil na konci roku 2015 výstavou v belgickém Torhout, tedy v rodném a dosud domovském městě tohoto karikaturisty, jménem **Luc Descheemaeker**.

Pozornost velmi početné sešlosti na vernisáži výstavy (**viz foto** nahore) získaly nejen jeho zarámované obrázky (**viz dole**), ale také k akci vydaný výstavní katalog - barevný, obsahující 74 cartoons a prodávány za 15 eur.

Po prý něžném zahajovacím projevu **Saskie Gheysenové** z **Europe Cartoon Center** v **Kruishoutem** a slovu starosty města se publikum vrhlo dílem na občerstvení, dílem na duševní potravu rozvěšenou po stěnách. Ješ-

tě předtím však autor v souladu se svou přezdívkou - belgickým přepisem francouzského pokřiku „**Au Secours!**“ (**Pomoc!**) věnoval dva výtisky podepsaného katalogu dvěma přítomným syrským uprchlíkům. /r/

O-Sekoer: "Tady jste!"

Haderer vystavuje v Kremži!

Od teď až **do 11. listopadu** můžete spojit výlet do Rakouska či na jih kontinentu s návštěvou musea v Kremži. Institut se nazývá Karikaturmuseum Krens a výstava "Thing Big!" A komu jinému by měla být zasvěcena, než místnímu fenomenálnímu karikaturistovi jménem **Gerhard Haderer**. Žijící legenda (nar. 1951) letos slaví půlkulaté narozeniny. Ředitel a kurátor výstavy **Gottfried Gusenbauer** k tomu připravil velkou show - **140 obrazů** a mnoho náčrtů a skic tvoří kroniku doby s jejími osobnostmi, vrcholy, krizemi a skandály. Některá umělcova díla jsou vlastně malby - s použitím manýrů "starých mistrů".

"Kult na 4 kolech"

je název další kremžské expozice a miní se tím výstava "Das Auto im Comic und in der Karikatur". Otevřena je už od půlky ledna, ale je celoroční - potrvá **do 15. ledna 2017**.

Jako většina výstav také tato je věnována výročí.

V roce 2016 slaví auto své **130. narozeniny**. V roce **1886** připravil **Carl Benz** první moderní automobil pro sériovou výrobu - a auta vyrazila na velkou jízdu do světa...

Kremžské muzeum ve svém **IRONIMUS-Kabinetu** vystavuje kolem půl stovky prací ze sbírek Dolního Rakouska a ze soukromé "comic-car-sbírky" **Rochuse Kahra**. Zahrnuje vtipy na všeliká témata - od F1 po rodinný život s autem. A predikuje i budoucnost - se samořídícími se automobily... Nechybí ani portrét rakouského národního hrdiny **Niki Laudy** od slavného rakouského karikaturisty **Ericha Sokola** z roku 1975, který zapůjčilo © **Erich Sokol Privatstiftung, Mödling, 2015**. ®

Jiří Slíva v Aténách (aneb dvě výstavy)

Na snímku vlevo se nechal unést úžasnou výstavou **Josého Guadalupe Posady** z Mexika, kterou v Aténách nabízejí celý první kvartál 2016. Ale pak už se těšil (**viz vedle**) z úspěchu své výstavy pojmenované „**Jiří Slíva / Café DADA**“. Jak se ukázalo z dalších fotek i z výstřižků tamního tisku, tak si ten přípitek i s přiloženým úsměvem ve tváři asi zasloužil...
®

Jiří Slíva vzpomíná: „Měl jsem k nim na vernisáži takový srdečný projev, že jako já si tu vystavuji takové legrácky a oni, Řekové, řeší zcela zásadní problémy, co udělat s desetitisíci migrantů... Ale oni mi pak padali kolem krku a říkali, že právě naopak, že potřebují takovou vzpruhu... byli to milí chytří, anglicky hovořící návštěvníci... takže nakonec jsme všichni slzeli a objímali se...“

Zemřel Joe Szabo

A první, co mne napadlo, bylo přeposlat tu zprávu **Slívovi**. Byl tím prvním, kdo mi o Maďarovi, podivně nadšeném pro cartoons, kdysi řekl. A byl asi jediným člověkem u nás, který se s ním znal, a i věkově mu byl blízko. **Jiří Slíva:**

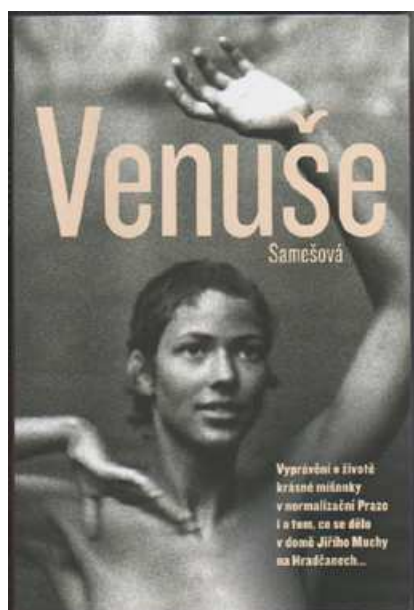
„Já ho navštívil u Filadelfie asi v roce 1990. Byl jsem šokovaný, v jaké vesničce a v jakém to baráčku žije s asi pěti dětma a ženou. Pak jsme se sešli ještě jednou v New Yorku, byl to nepoučitelný vizionář, možná i proto se s ním pak žena rozvedla. Párkrát jsme si potom ještě telefonovali, plánoval něco v Budapešti, ale už pro to asi nemohl sehnat sponzory... Vzdycky jsem si říkal, jak takový člověk s velkou rodinou může žít bez stabilního příjmu, ale on dříve snad sháněl reklamy do Zlatých stránek...“

A kde jsou dnes telefonní seznamy? Budiž mu země lehká.“

Joe Szabo - vlastním jménem **Joseph George Szabo** (4. 2. 1950 – 2. 2. 2016) se narodil v Budapešti (Maďarsko) a zemřel v USA - jen dva dny před 66. narozeninami.

Byl novinář, školu ukončil v r. 1974. Brzy se ženou opustili zem a usadili se v USA. Sestavil a vydal „*The Finest International Political Cartoons of our Time*“ – album kreseb slavných karikaturistů z řady zemí. Ale nejvíc byl proslulý vydáváním mezinárodně zaměřeného magazínu „**Witty World**“, tištěného, tlustého magazínu na křídě, který putoval i do Evropy - celkem do 103 států. **Joe Szabo** byl častým členem mezinárodních porot a držitelem řady ocenění. **Foto: stánek WW ve Francii.**

*Bylo to zjevení. Když vešla do Standova bytu/ateliéru v Petřské ulici asi patnáctiletá tmavší dívka, nemohl jsem z ní spustit oči. Pracovali jsme spolu tehdy na komiksu pro čtrnáctideník původně zvaný Junák a čerstvě znormalizovaný na Pionýrskou Stezku - viz ukázka v minulém e-GAGu. A **Standa Holý** krásku představil jako velmi zvědavou sousedku zezdola...*

*Po pětapadesáti letech se o příběhu dozvídáme více z nedávno u nás vydané autobiografie té ženy jménem **Venuše Samešová**. Výtvarník už dlouho nežije, Venuše žije už léta v Německu. Kniha je to velmi zajímavá, po epizodě se Standou pokračuje vztahem s dalším výtvarníkem **Vrát'ou Hlavatým** (též autorem komiksu ve Stezce) a návštěvami proslulých večírků u spisovatele **Jiřího Muchy** ... Jednu z kapitol, tu šestnáctou, nazvala Venuše Samešová:*

Standa..., ty jeho oči!

Už jsem tedy nebyla panna, a netrvalo ani týden, a konečně jsem jednou v domě zahlédla Stanislava s výbušnými očima čekat na výtah. Tentokrát se mi rozbušilo srdce už na dálku. Stál a držel v rukou nějaké desky s výkresy. Nejraději bych se schovala a počkala, až odjede, pohled na něj mě příliš rozrušil, ale už mě zahlédl. Se srdcem v krku jsem tedy došla až k němu a postavila se vedle. Výtah nepřijížděl, zato se otevřely dveře bytu naší domovnice. „To mám štěstí, že vás vidím, pane Holý, počkejte chvíli, pošťák mi tu včera pro vás něco nechal,“ houkla na Standu a zmizela v bytě. Výtah přijel, nastoupili jsme a domovnice se vrátila s balíčkem. „A ty neskákej tak nahlas po schodech, lidí už si stěžují,“ obrátila se rychle ke mně dřív, než jsem stačila zavřít u výtahu dveře.

Konečně jsme se rozjeli. „Ta je tak drzá, to je neuvěřitelný,“ postěžovala jsem si, ale vlastně jsem byla ráda, že se objevila a situace dostala uvolněnější charakter. Standa se usmál a řekl: „To bude asi tím, že je lesbička. Možná se jí líbíš.“ – „Ona je lesbička?“ divila jsem se a v duchu děkovala Mikimu, že už mi vysvětlil, co to znamená. „Máte v těch deskách obrázky?“ zeptala jsem se, abych rozřízla nepříjemné ticho. „Mám,“ řekl

Standa. „A můžete mi je ukázat?“ zeptala jsem se zas. „Můžu, ale ne dneska. Jestli chceš, přijď zítra, od tří jsem doma,“ opáčil s úsměvem Standa. „Přijdu,“ řekla jsem a radostně jsem vystoupila. Standa se na mě ještě jednou usmál a výtah odjel.

Nemohla jsem se dočkat. Druhý den jsem přesně ve tři vyběhla o dvě poschodí výš. Standa na mne už čekal. Uvedl mě do své garsonky, která nebyla o moc větší než naše nebožka maringotka; dřív tu bydlel ten soused Fousek, který po srpnu 68 emigroval do Rakouska.

Nejdřív mě opět zaujaly Standovy hluboké oči, ale raději jsem rychle uhnula pohledem a uviděla na stole spoustu krásných obrázků. Svítily pastelovými barvami a byly plné jasu. Zlepšily mi hned náladu a nejraději bych Standu, jak tak vedle mne – plný ohně, a přeci křehce a skromně – stál, umačkala samou sympatií k smrti. Standa se mému objetí nebránil. Zapotáceli jsme se a spadli rovnou na postel, která stála hned vedle stolu. Netušila jsem, jaká ve mně drímá energie, která ještě vzrostla, když jsem náhodou zavadila o jeho vzrušené přirození. Neměl nejmenší šanci, a když dospěl po třech minutách k extázi, rozbrečela jsem se zklamáním. Standa byl průběhem mé návštěvy možná mile překvapen, ale já jsem se divila ještě víc. Život byl hned veselejší.

„Zítra ti přinesu ukázat mé obrázky,“ řekla jsem mu na rozloučenou.

Líbily se mu, ale moc času na jejich prohlížení pochopitelně neměl.

Byla jsem pak u něj pečená vařená a došlo to tak daleko, že jsem už jezdila výtahem v županu, abychom si ušetřili čas, protože Standa uzavíral studium na vysoké škole a naše schůzky, které se den ode dne prodlužovaly, se mu staly závažným problémem. Jeho pokus zredukovat mé přepady na tři dny v týdnu také selhaly. Kdyby alespoň nebydlel tak blízko! Ale takhle?

Vzpomínky **Venuše Samešové** jsou psány nečekaně dobrým jazykem a dávají vhled do života a práce nekonvenčních výtvarníků na počátku 70. let.

Jak jsem se měla ovládnout? Stýskalo se mi po něm každý den, nemohla jsem se ho nasytit, fascinovalo mě na něm všechno a samým nadšením jsem ho během krátké doby přerostla o dva centimetry.

Standa neměl na vybranou. Jestli nechtěl, aby jeho studium dopadlo fiaskem, musel za sebe najít náhradu. Nejlépe někoho, kdo by ocenil nejen můj temperament, ale i kreslířský talent. „Zítřka budu pro tebe mít překvapení,“ řekl jednoho dne po důkladné úvaze a snad i s těžkým srdcem. Alespoň doufám.

Zajímavé je, že má máma nic nezpozorovala – ani jak jezdím po domě v županu, ani že je mi do tance a do zpěvu. Jako by mě přehlížela záměrně.

Jaké může mít Standa asi překvapení? přemítala jsem před usnutím, ale vlastně jsem na žádné zvědavá nebyla. Mně by stačilo, kdyby na mne měl víc času. Když jsem se ráno probudila, netušila jsem, že mě čeká den jako z hollywoodského scénáře. Standovo překvapení totiž náhoda – nebo osud – ještě vyzdobily.

Ráno jsem šla, jako každý den, na procházku s Kiki, a když jsem se, s příjemnými myšlenkami na Standu, vracela, uho-dil mě do očí nový filmový plakát, visící hned vedle našeho domu. Museli ho zrovna vylepit, ještě z něj kapalo lepidlo. Byla na něm nakreslená velká gorilí hlava s pronikavým pohledem a vše bylo laděno do modra a fialova, jako před bouří. A do mne opravdu udeřil blesk! Tak působivý plakát jsem doposud neviděla. Nahoře na plakátu byl do obloučku napsán titul filmu: „PLANETA OPIC“. Vůbec jsem se od něj nemohla odtrhnout, jak se mi líbil, ale Kiki už netrpělivě přešlapovala přede dveřmi, tak jsem šla domů.

I doma jsem na ten plakát musela pořád myslet a bylo mi líto, že ho nemohu odlepit a odnést si ho domů. Odpoledne jsem pak stála v bytě před oknem: nad Bílou labutí se vznášel balon.

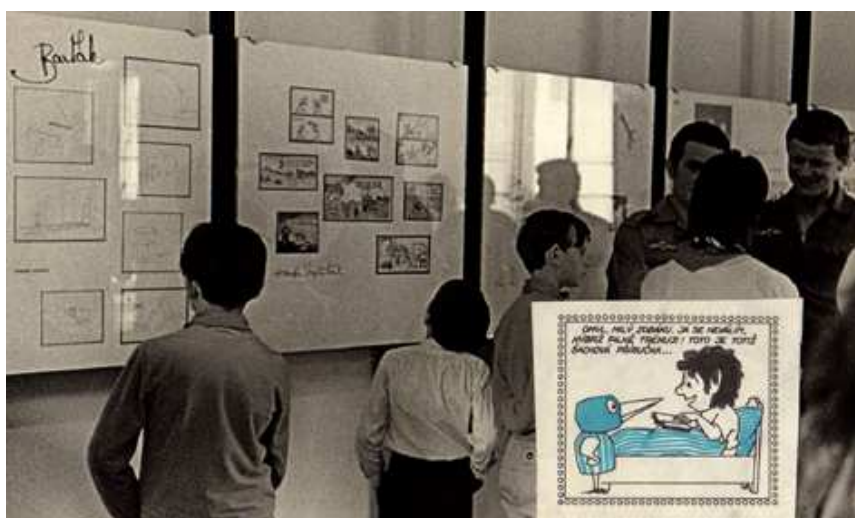
Venuše Samešová se v té době stala další ženou, kterou fotografoval tehdy nejvýznamnější pražský umělecký fotograf **Taras Kuščinský** (1932-1983). V jeho monografii je několik snímků vyhrazeno právě jejím portrétům a aktům...

„Mami, podívej, venku letí balon,“ zavolala jsem překvapeně, protože jsem něco takového doposud viděla jen v ilustracích. „A ja, balon,“ podivovala se máma se mnou.

Knihu „**Venuše Samešová!**“ vydalo nakladatelství **Pejdlova Rosička s.r.o.** v **Jarošově n. N.** v r. **2015**; má **300 stran** a stojí viz: www.pejdlovka.cz. **Náklad** není uveden. Krátkou ukázkou z publikace, kterou zde přinášíme, berte jako anonci díla určenou odbornému publiku v nekomerčním bulletinu.

Jeden z prvních krátkých kreslených příběhů kreslíře **Miroslava Bartáka** vznikl na základě seznámení našeho karikaturisty s redaktorem **Junáka Ivanem Hanouskem**. Ten zprvu vymyslel a v zmíněném čtrnáctideníku redigoval stránku humoru určenou dětem a v ní nabídl Bartákovi příležitost kreslit několikaobrázkové příběhy **Samorosta J. Mátohy**. Po zakázku skautských periodik se v rámci vydavatelství MF podařilo čtrnáctideník udržet jako **Pionýrskou stezku** a veselou stránku nahradit tzv. „**Honzovým pláckem**“, rovněž uzavřenou krátkým seriálem s postavou **Honzy (a Zobáka)**. Barták do rubriky kreslil i další obrázky. V publikaci „**Encyklopedie Komiksu 2**“ (shrnuje žánr v Československu 1945 - 1989) věnovali **Josef Ládek** a **Robert Pavelka** tomuto původnímu stripu **Miroslava Bartáka** kapitolu, konzultovanou před vydáním s autorem kreseb i s někdejší redaktorem rubriky. Po odchodu **Hanouska** a dalších kádrových změnách v redakci postupně rubrika upadala až zanikla.

Honza se Zobákem

(v rámečku) byli často průvodci nejen po obsahu časopisu, ale i na doprovodných akcích, jako byly výstavy kreslených vtipů autorů Stezky. Na fotce z předávání cen dětským vítězům soutěže o **Vyčítalova Macka** jsou vidět zleva panely Bartáka a Vyčítala v Domě dětí. Vyčítal byl patronem soutěže o nejlepší dětský kreslený vtip. (g)

A zde je text z výše jmenované encyklopedie:

HONZA A ZOBÁK

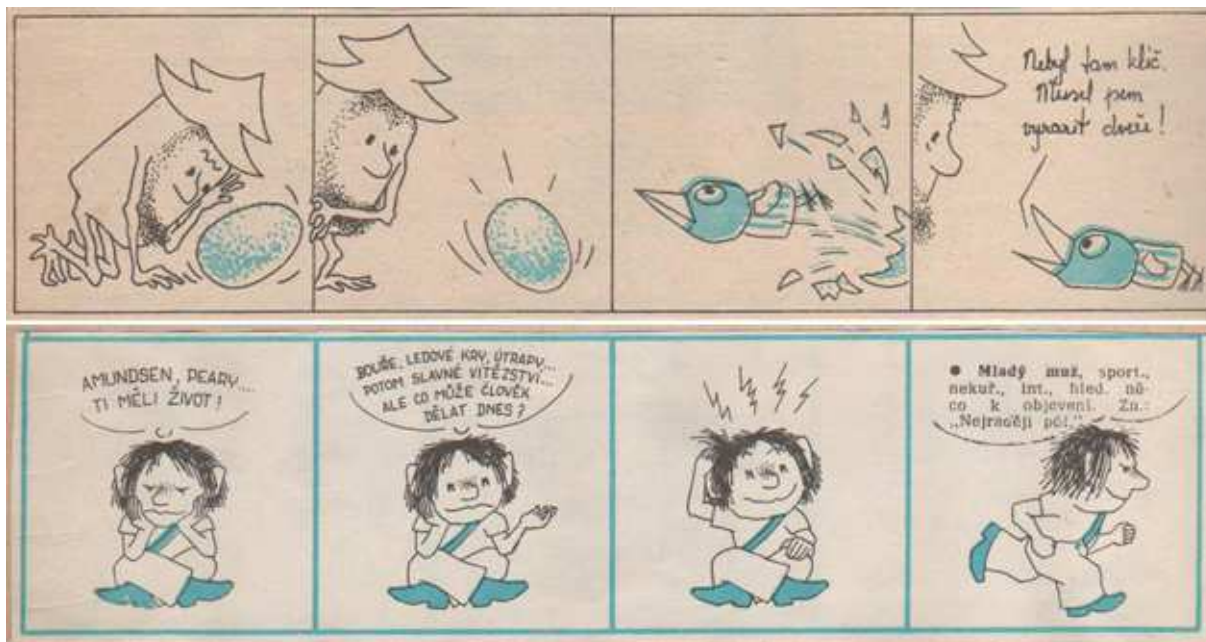
Na příkladu dvojice rozčepýřeného kluka a všetečného létavce si můžeme zdokumentovat rozdílný názor na problematiku komiksu. Můžeme se klonit k jedné straně, která ji bude považovat ještě za víceobrázkový vtip, zrovna tak ji lze označit za komiksový strip. Což ovšem nijak neovlivní značný rozsah působnosti dua, které se v první třetině existence časopisu stalo jednou z typických ikon Pionýrské stezky.

Autorem námětů i kresby byl od počátku **Miroslav Barták**, dnes světoznámý karikaturista, tehdy začínající autor, který právě opustil kariéru námořního důstojníka a vstoupil na mnohem nejistější tužemskou palubu jako tvůrce žánru cartoon. Ornitologicky nezařaditelný pták **Zobák** je známý i čtenářům **Junáka**, kde se ve čtyřech krátkých stripech objevil po boku samorosta **Sama J. Mátohy (viz obr.!)**. Na stránkách Pionýrské stezky se ho ujal červovlasý rozumbrada **Honza**.

Ten termín není zvolen náhodou, protože jak v krátkých stripech, tak na celostraně zvané **Honzův plácek** (redigované redaktorem **Ivanem Hanouskem**) se rozebírají všemožná té-

mata, vtipkuje se, radí a vymýšlí. Někdy je v dané rubrice přítomen samotný Honza, v některých případech se v Honzově plácku stripy vůbec nevyskytují. Pták Zobák měl svou „stezkovou“ premiéru až v 6. čísle úvodního ročníku, zároveň je také jeho strip vůbec poprvé dvouřádkový. Náplní nejčastěji čtyř, popřípadě osmiobrázkových minipříběhů jsou většinou slovní půtky na různá témata, někdy i propojená s obsahem Honzova plácku.

Dvojice však bývala využívána i pro další redakční účely a objevovala se na stránkách časopisu v rozličných formách i mimo vymezenou stránku v různých pravidelných rubrikách (Dopisy, Sběratelé, Informace, Honza hlásí), postavičky se také staly ústředními motivy deskové hry Zobákovy zimní závody. V úvodním čísle 2. ročníku patřilo Honzovi se Zobákem 22 podvalů, na nichž se stali originálními průvodci „dění“ v časopise, takže například Zobák na posledním z nich uvedl Modrou pětku na zadní obálce.

Až do 14. čísla 2. ročníku byly obě postavičky vyvedeny vždy v duotonu, pak už se Zobák představil v typické červené s bílomodře pruhovaným trikem, zatímco Honza se uchýlil k modročerveným kalhotům s jednou šlí.

Postupem času se propracovali na stabilní místo na dvoustraně humoru, kde setrvali až do své derniéry. Změny rubrik měly za následek zánik Honzova plácku, ve svém posledním ročníku v Pionýrské stezce už oba maskoti Pionýrské stezky figurovali pouze v tříobrázkových stripech. Poté se už na stránkách časopisu nikdy neobjevili, jejich příhody nebyly v souhrnné formě nikdy zopakovány.

Seriál o Honzovi z plácku vycházel v **Pionýrské Stezce** (vydavatelství Mladá Fronta) od roku 1971 do r. 1977.

Tento text vyšel v „**Encyklopedii komiksu 2**“ v roce 2012 - knihu vydalo nakladatelství „**X.Y.Z**“. Autoři **Ládek** a **Pavelka** napočítali celkem **110 vytištěných Bartákových stripů** (z toho 65 plnobarevných a 45 dvoubarevných).

Kresby: **Miroslav Barták**

Padouch ve vazbě (knižní) za 999 korun

Komiksový svět slaví 75. narozeniny jednoho z největších padouchů všech dob. Na čtyři sta barevných stran knihy se vešlo dvacet jokerovských příběhů (...) Postupem času (...) Joker opouští svoji krvežíznivost a místo vražd se realizuje loupežemi, při nichž se vždy snaží **zesměšnit** svého netopýřího protihráče. Až v 70. letech se k řemeslu zabijáka vrací, samozřejmě vždy s křečovitým **úsměvem** na tváři. (...) Kde se vůbec tenhle král a **klaun** zločinu vzal? Zásadním zdrojem je maska německého herce Conrada Veidta v titulní roli němé adaptace románu Viktora Huga „Muž, který se **směje**“.

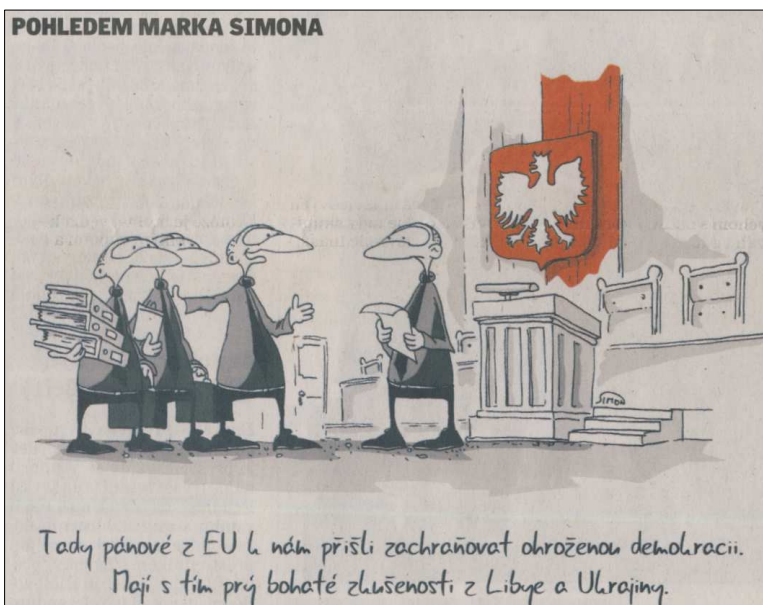
Ondřej Bezr: „Joker zlobí tři čtvrtě století“; MfDNES 2. 2. 2016, str. 14

Ptákovina, co se nebere vážně

Na křivce **zábavnosti** komiksových hrdinů stojí pod *Iron-Manem*, ale rozhodně nad ospale ušlechtilou smečkou *Avangers*, natož Fantastickou čtyřkou.

Do kin jde *Deadpool*, další kůň ze stáje *Marvel*. Po léčbě rakoviny má znetvořený obličej, leč díky zmutovaným genům také schopnost okamžitého hojení ran. Přesto hlavní zbraní bývalého žoldáka (...) je **smích**. (...) Už úvodní titulky „režie: přečeňovaný blb“ nastolí stylizaci, která se přenesla do přívalu krve i **bonmotů**. (...) Výjimku tvoří pouze melodramatická pasáž s nálezem smrtící choroby, sám pacient však pěstuje **šibeniční humor** i při operaci s prvky mučírny.

Mirka Spáčilová: „Komiksový Deadpool aspoň baví“; MfDNES 10. 2. 2016, str. 14

LOL = hlasitě se směju

Protiimigrantské hnutí Odinovi vojáci, vytvořené loni na podzim, aby „hlídalo“ finská města před hrozbou imigrantů, se vydalo přes hranici. (...) V reakci na Odinovoy vojáky vzniklo (...) nové hnutí, které je chce **zesměšnit**. Nazývá se *Loldiers* (zkomolenina anglického *Soldiers* v nápisu na bundách Odinových vojáků). LOL na začátku názvu má představovat známou internetovou zkratku LOL (**nahlas se směju**). Na rozdíl od vojenských bund si však oblékají pyžama a župany a na nos si připevňují **klaunské nosy**.

Tomáš Lébr: „Finští Odinovi vojáci přijeli do Norska“; MfDNES 18. 2. 2016, str. 5

Britský humor je stále břitký

Premiér David Cameron přivezl do Británie dohodu s EU a (...) okažitě pronesl k národu brilantní projev o úspěšně vyjednaných podmínkách členství v Unii. (...) Řeč pochopitelně způsobila mezi konzervativci furor. Nabídl málo a dostal ještě méně. (...) Největší byl **posměch karikaturistů**:

„Nekompromisně žádáme status quo!“ Džin z láhve: „Splním všechna tvá přání, mohou být ale kdykoliv zrušena!“ Na jednom obrázku vystupuje Cameron z

letadla jako Neville Chamberlain po návratu z Mnichova a mává dohodou se známými slovy: „Ujišťuji britské občany, že přináším mír do našich časů...“

Alexander Tomský: „Cameronovo rétorické vítězství“; MfDNES 22. 2. 2016, str. 11

Kresby: **Marek Šimon**; Deník, 16. 1. 2016; **Pavel Taussig**: „Abych někoho neurazila“, vtip měsíce

Pravých karikaturistů je žalostně málo

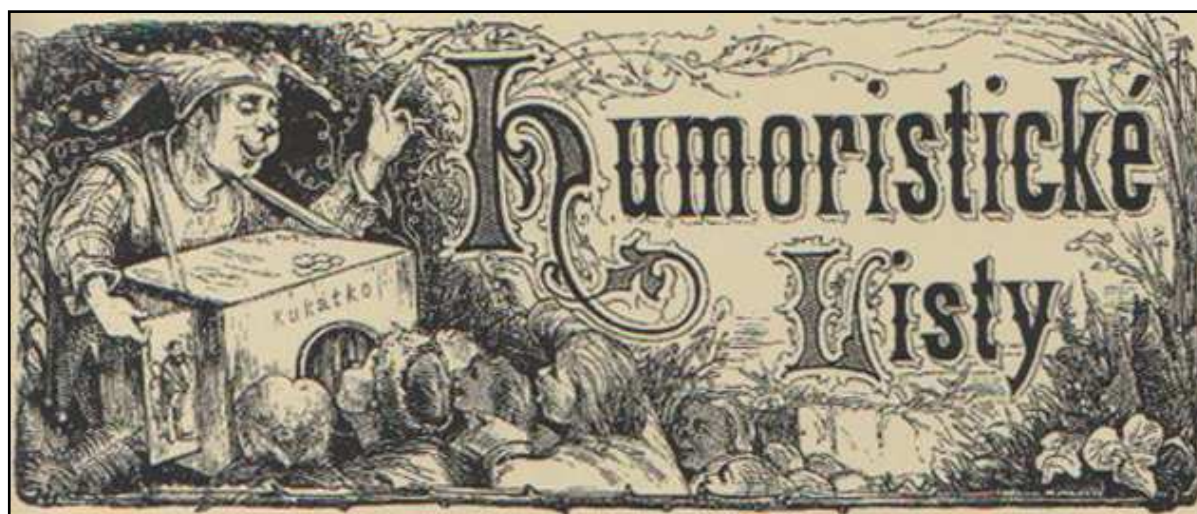
Není hned tak ojedinělého a těžko dostupného pole jako krajina karikatury - poněvadž vyžaduje pro sebe zvlášť rostlý, vzácný, umělecký názor. Její síla je v deformaci a v primitivismu. Podmiňuje zcela zvláštní oko (...) Proto spočívá v karikatuře takové kouzlo, taková originalita, taková zdánlivá deformní **bizarnost**. Unavené naše oko je překvapováno najednou tím, co mu je pro bezprostřední názor zatajeno. Tím vším už se vyvrací ono všeobecné mínění, jako by karikatura byla nějakou méně cennou metodou uměleckou, jako by vždy musela sloužit žoviálnosti, rozchechtanosti. Pole její je rozsáhlé, má všechny tóny a odstíny jiných uměleckých metod. Vyžaduje ovšem zvlášť umělecké povahy (...) Je pravých karikaturistů málo, úžasně málo. Je to umění hrdé, aristokratické, čistokrevné, je si vědomo své osamocenosti.“

Karel Havlíček

(*Moderní revue*, str. 176, ročník 1897/8)

Kreslíři karikaturisté

„Kreslíři karikaturisté mají v umělecké historii 19. století místo malířům rovnocenné, ba ještě krásnější, a to hned ze dvou důvodů. Jednak nám o smýšlení, životě a mravech lidí, kteří hlavně v první polovici jeho pro stále napodobení starých mistrů nedostali se ani k reprodukování života současného ani k vyjádření individuality své vlastní - a jsou tedy interesantnější než tito už ze stanoviska kulturně historického. A hlavně proto, že k vyjádření toho, co chtěli říci, volili prostředky nejvíce umělecké,

protože nejvíce ekonomické. Pověděli mnoho málo slovy... Vyhnuli se oleji příliš těžkopádnému, neschopnému zachytit momentní život jejich nápadů a pozorování, a zvolili tužku, pero, litografickou křidu - materiál, který píše, chcete-li, stenografuje, prostředky žurnalistické, jedině vhodné ku kritické notaci událostí denního života i prchavým nápadům zlaté fantazie.“

Miloš Jiránek (*Volné směry* 4, str. 112; rok 1900)

Kolem roku 1900: Třicítka humoristických časopisů v českých zemích

Humoristické časopisy bylo možné pohodlně prohlížet v kavárnách spolu s jinými časopisy a novinami, nakladatelům však šlo kromě dostupnosti periodika i o rozšíření jeho odbytu. To vše původně záviselo i v případě **Humorů****) jako základního periodika obrazového humoru a satiry na získání předplatitelů. (...) O tom, že vydavatelské podnikání s humoristickými časopisy spadalo také do nemilosrdných kalkulací úvah jejich vydavatelů, napovídají záznamy (...) *Julia Grégra*, který si ještě před založením **Šípů** srovnával údaje o nákladech různých druhů periodických tiskovin včetně humoristických. Tato představa byla důležitá rovněž pro získávání inzerentů. (...)

Kritickou **existenční mezí** ilustrovaného periodika bylo podle apelu na předplatitele uveřejněného v počátcích **Humorů** dosažení prodeje 300 výtisků, zatímco též časopis se koncem století chlubil nákladem 100 000 kusů. (...) Během dvaceti letí **1890-1910 vzniklo v českých zemích na třicet** ilustrovaných **humoristicko-satirických časopisů**, započítáme-li periodika lokální a ta, jež po sobě nenechala skoro žádnou stopu.

*) Podtitul: **Obrazový humor v českém prostředí 19. století** (Roman Prahel, Radim Vondráček a Martin Sekera). Vydal: Arbor Viatic a Západočeská galerie v Plzni; 2014
) Jde o **Humoristické listy (1858 -1941) nakl. J. R. Vilímek, Praha

Kontrast / Humoristické magazíny moderní doby - **jiná kresba. A jiný smích?**

Moc jich není, ale na nebesích je zřejmě s nimi docela legrace. Zatímco ten náš Nejvyšší se směje nad vtipy v pařížském týdeníku **Charlie Hebdo**... Spolustolovník a spoluhráč Alláh se dostatečně vychechtává nad vtipky německého magazínu s názvem **Titanik**... Asi se baví tím, jak toho druhého vidí karikaturisti. Vždyť Alláh asi nemá být zpodobňován stejně jako Mohamed...
 Je to vlastně taková mírumilovná scénka - jako by se nad oběma božstvy vznášel pověstný mírový **duch Ženevy**. Alespoň tak to vidí německý karikaturista **Denis Metz**. Tímto kresleným vtipem se zapojil do klání o **Deutsche Preis für Karikatur** (více o katalogu této německé soutěže najdete právě v tomto čísle...)
 (red.)

Kresba: **Denis Metz** (Německo)

Pár čtenářů obratem reagovalo na průvodní slovo vyslané spolu s GAGem č. 3:

Zdravím pane ih,
děkuji. Došlo v pořádku a už se těším na poštovníčko.
Přeji pěkný víkend.

Bořek Frýba, Opava

Dobrý den pane Hanousku,
patřím k těm, kteří si prolétli Gag bez piva, v
zaměstnání s předsevzetím, že se k němu ča-
sem vrátí. Díky za radu ohledně vtipu v ka-
talogu Bio Viaden. Na čitelnost při zmenšo-
vání zkusím myslet. A zamýšlená pointa vti-
pu byla zcela jiná. To co padá kravce z pozadí
nejsou plechovky, ale "**tužkové**" **baterie**, ja-
ko symbol energie. Proto jsem tam dával ještě
symboly plus a minus, i když právě při zmen-
šení to není vidět.

Marek Simon, Vysoké Mýto

Vskutku! Po zvětšení skot vážně vyrábí čistou energii!

Hi, dear Ivan:
Thanks for your attention with my
Works. All the bests

Amorim, Brazílie

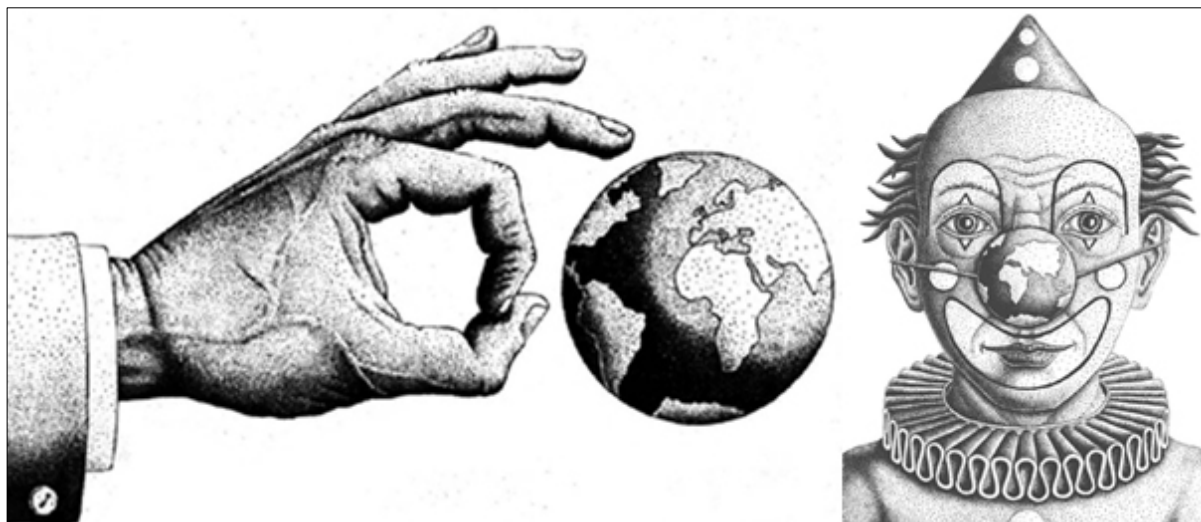
Kresba vpravo - další najdete na:
<http://www.amorimcartoons.com.br>

Mily IH,
dakujem velmi pekne za nove cislo
a zelam vsetko najlepsie, zdravie,
pohodu a radost pri zasluznej
praci pre nas vsetkych.

Len upresnenie: ten text pri
Zabranskom je moj z knihy - len
prelozeny do A. Podla vsetkeho vsak neskenovali z knihy, skor prebrali z CG, ale to
je jedno.

Fero Jablonovský, Bratislava

Dvakrát globus. Kresby: **Karol Čizmazia**, Bratislava

Karol Čizmazia se činí!

Nejen GAG šíří osvětu o kresleném humoru. Také slovenský web „Cartoongallery“ - sice mladší, ale ještě výkonnější školitel zájemců o náš žánr se činí! Hlavně nás poráží v množství vystavovaných děl a v kvalitě představovaných autorů. Navíc si každý z nás, co umíme slovensky (nebo česky) může přečíst slušný počet inteligentních studií o cartoons. Jarní sezónu galerie *Karola Čizmazii* začíná výstavou velké sbírky opravdu úžasných prací rumunského karikaturisty **Floriana Doru Crihany**. Stačí si najít příslušnou adresu - a už to běží....

<http://www.cartoongallery.eu/vystavy/> -

Kresba: *F. D. Crihana „Bagáž“*

Lubomír Kotrha k volbám

Neuvěřitelné množství barevných kreseb na kterékoliv aktuální témata - to je hlavní znak tvorby nejplodnějšího slovenského karikaturisty z Trenčína. Tentokrát to byly mj. slovenské parlamentní volby a vybrat jen jeden z desítek předváděných fórů byl oříšek. Nakonec jsme vybrali tento - s hlavním sloganem strany SMĚR:

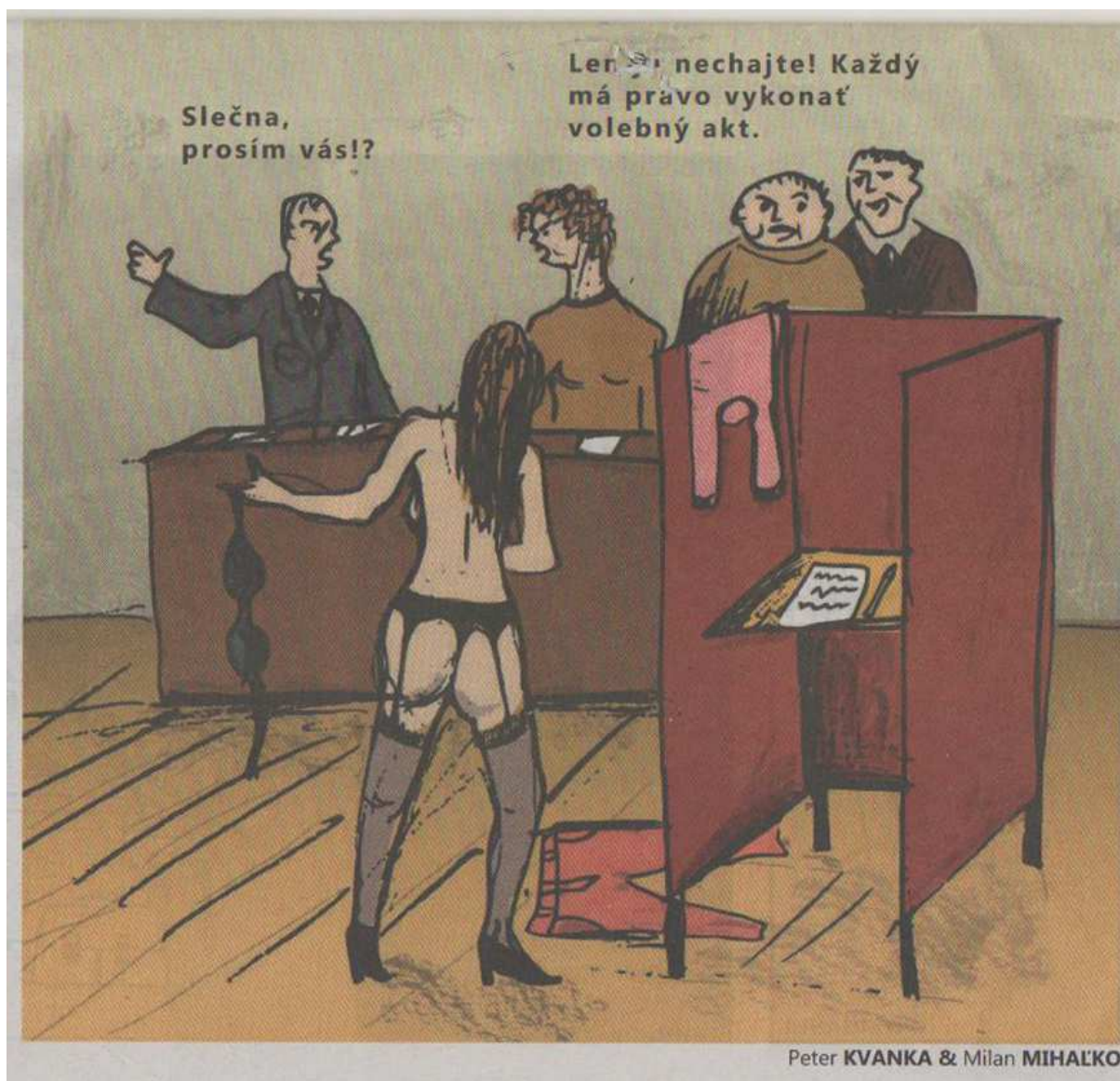
Kresba: *Lubomír Kotrha*

Glosa: Kdo by nebyl rád, když se jeho předpověď splní?

Není to tak dávno, aby se to dalo zapomenout... V GAGu jsme jednou představili autorské duo z dalekého konce Slovenska. Prohlédli jsme si pár poslaných kreseb a...? A dopustili jsme se tehdy něčeho, co děláme tak jednou za dva roky - předvídali jsme pánům **Peteru Kvankovi a Milanu Mihal'kovi** světlou budoucnost, pokud setrvají v žánru a budou pokračovat s usilovností, s jakou začali. S poznámkou jaksi na okraj, že to budou mít dost těžké v současné situaci, kdy není kde publikovat. Navíc s výtvarným stylem, který odborník dokáže pochopit a pochválit jen tehdy, když pozná, že nejde o jeden divně nakreslený obrázek (někde v novinách), ale že jde o styl vlastně velice výtvarný - dá se říci moderní. Což vyžaduje posuzovat tvorbu ve větším počtu prací. A protože jde o kreslířský styl neobvyklý, může být ve světě laického posuzování v redakcích i jinde handicapem dost nepříjemným - hned v jejich začátcích.

Protože jde o dvojici autorů, z nichž jeden vtipy vymýšlí a druhý je kreslí, uvažoval jsem, jak vidno, hlavně nad dílem kreslíře. A ono to platí i dál. Pokud jeden autor vymýšlí vtipy se slovy - sám - a druhý vtipy kreslí - také sám - jde o obvyklou kombinaci (typ „Neprakta“). A platí i nadále, že jde o už ne nadějně, ale kvalitní autory - a jejich mládí mé nadšení umocňuje.

Na druhé straně ovšem vidím, že se tu nerodí nová individualita - viz Barták, Linek, Plotěná (autoři čistého humoru beze slov) ani Jiránek, Renčín, Vico (autoři osobitého humoru se slovy) coby svébytní umělci - strůjci inteligentního humoru. Ale díky za každé nové tvůrce, byť jen komerčně zdatného legračna....

Zatím těmto dvěma fandím hlavně v tématickém klonování jejich tvorby do sféry pražského Sorry, respektive do jim bližšího Bumerangu. Konečně i další „mladí“ autoři, které jsme na startu anebo uprostřed rozpadu tvorby mohli v GAGu během posledních let pochválit (*Simon, Rychtařík*), směřují celkem logicky k těmto drsnějším, ale zároveň vtipnějším anebo chytřejším titulům. Nic jiného, pokud jde o určitou úroveň, tu ovšem není. *)

Konečně - právě z Bumerangu bratří Viců pochází tento kousek. Co tomu říkáte?

GAGmen

Kresba: **Kvanka + Michal'ko** (Slovensko)

*) Pochopitelně (a jistě staromilsky) tu uvažuji pouze nad tvorbou hmatatelnou, v novinách či knížkách, v katalogích... Ale třeba mne někdo upozorní na portál, kde někdo odborně zdatný začne vybírat a redigovat výtvarný humor, jako by to činil v tisku. A nebude tam sázet vše, co mu kdo pošle... (g)

Blíženci / Grand Prix za plagiát. Nebo ne?

Na webu *Ismaila Kara* (Turecko) přibyl do známého archívu plagiátů (tzv. *Similitary Cartoon*) - <http://www.ismailkar.com/> další. Jde o právě oceněné dílo významného rakouského karikaturisty Geppa, které je hodně blízko mnohem starší práci a to - překvapivě - polského autora! **Krzysztof Konopelski** (Polsko) obeslal svým zbedněným kočárkem bulharské **Gabrovo** už v roce 1981 a **Gerhard Gepp** (Rakousko) získal Hlavní cenu (Grand Prize) v polské **Legnici** na letošním Satyrykonu.

Mirosław Hajnos na svém webu uvádí, co se pod heslem plagiát píše ve *Wikipedii*:

Plagiat (łac. *plagium*, *kradzież*) – pojęcie z zakresu prawa autorskiego oznaczające skopiowanie cudzego utworu (lub jego części) wraz z przypisaniem sobie prawa do autorstwa poprzez ukrycie pochodzenia splagiatowanego utworu. Może być nim obraz, grafika, fotografia, piosenka, wiersz, praca magisterska, praca doktorska, publikacja naukowa jak również gra komputerowa. W Polsce istnieje rozbudowany czarny rynek prac naukowych pisanych na zamówienie, w tym przez pracowników uczelni.

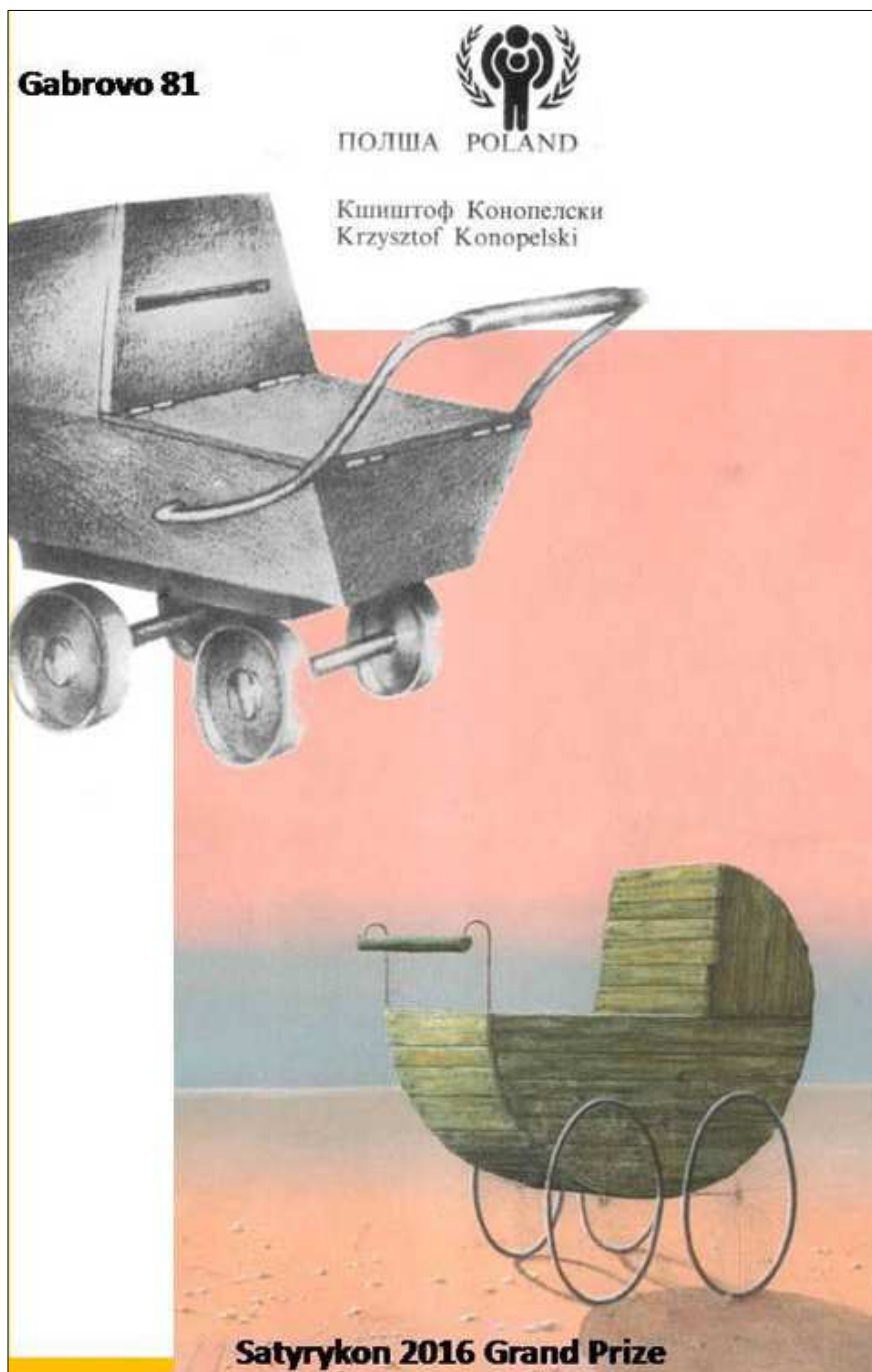
A ještě co říká jeden další zdroj

<http://www.legalnakultura.pl/pl/> /též polsky/

Plagiat – polega na bezprawnym przypisaniu sobie autorstwa całości lub części cudzego utworu bądź celowym wprowadzeniu w błąd co do autorstwa utworu. W praktyce występują dwie jego formy:

Jako **plagiat jawny** - polegający na bezpośrednim przypisaniu sobie autorstwa nad utworem lub jego częścią, w szczególności poprzez podpisanie się pod cudzym utworem (całością lub jego częścią) własnym imieniem lub nazwiskiem albo pseudonimem.

Jako **plagiat ukryty** – polegający przypisaniu sobie autorstwa cudzego utworu, poprzez włączenie do swojego dzieła całości lub części innych utworów. W szczególności poprzez ich takie redakcyjnie zmodyfikowanie bądź inną zmianę (np. poprzez zapożyczenie innych wyrazów czy zwrotów), że nadal pozostawiony zostanie sens cudzej pracy twórczej.

Co teď?

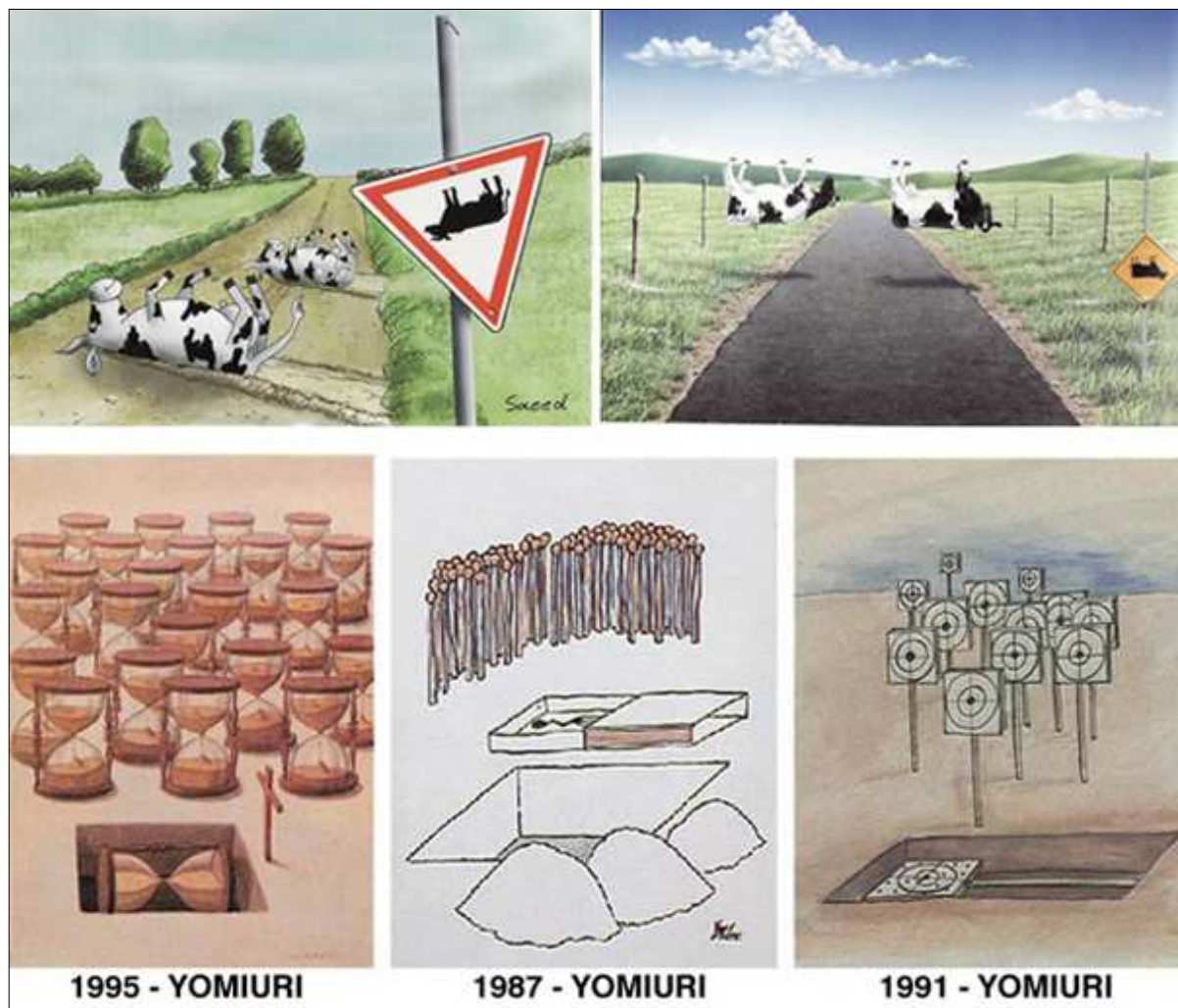
Jak se podle těchto definicí zapadá případ oceněného díla Gerharda Geppa? **Miroslaw Hajnos** se neodvažuje rozhodovat a nechává to na nás, abychom si sami udělali názor při porovnání obou prací. Ale doplňuje informaci o prvním obrázku: rok po otištění v katalogu z Gabra získa kresba Krzysztofa Konopelského též **3. cenu** v mezinárodní soutěži karikatury v **Západním Berlíně**.

Viz: <http://www.zvab.com/Karikaturen-Welt-Cartoons-Today-Caricatures-Monde/3829444979/bd>).

Krzysztof Konopelski se k věci vyjádřil takto: *'Plagiat jest wszechobecny. Jedni podbierają pomysły. Inni formę. Gepp kupił ode mnie jedną z prac po którymś Satyrykonie, więc pewnie mnie lubi. Może to jest kolejny wyraz szacunku? Cieszę się, że graficy, którzy uprawiają satyrę, wyłapują takie „podobieństwa”*.

A co my / vy?

Problémy s tzv. plagiáty už jsme v historii e-GAGu několikrát řešili - vyřešili i nevyřešili. Víme už, že často nejde o obkreslení, ale o novou variantu téhož fóru (**viz „hrob“ dole!**). Anebo o nevědomé zcizení. Jindy zase o dílo vědomé, s tím, že autor sáhne pro předlohu dost hluboko do dějin (nejlépe do let předinternetových) s tím, že těžko bude nachytán (**viz zde ty „krávy“!**). A kdybychom měli srovnat obě „kočárková“ díla?

Jistě, **Geppův kočárek** je hezčí svým provedením. Ale původní Konopelského dílo nás zaujme svým dnes aktuálním námětem. Tak si říkáme, proč by Gerhard vynechal ten výhled malé musulmanky z vozidla - kdyby předlohu znal? Ale je také možné, že autora původní kresby mohla inspirovat poštovní schránka, či úzký výhled řidiče z vojenského tanku - a celý vtip patřil svým zacílením mezi antiválečnou karikaturu té studenovělečnické doby! (G-m)

Kresby: **Gerhard Gepp**, **Krzysztof Konopelski**, **Saed Sadeghi**, **Bob Peters** a 3x archiv - **Yomiuri Shimbun** (Japonsko)

Výsledky / Polsko, Makedonie, Arménie, Rumunsko, Srbsko, Norsko/Indie

Mezinárodní výstava SATYRYKON Legnica 2016 - Polsko

Jury Satyrykonu zasedla **20. 2. 2016** aby posoudila **2 519 prací 741 autora z 58 států** a rozhodla o cenách takto:

Grand Prix SATYRYKONU 2016 + 8.000 PLN – GERHARD GEPP (Rakousko) za dílo „Closed“.

Kategorie A (Evil / Zlo):

I. cena, zlatá medaile + 6.000 PLN – **GRZEGORZ MYĆKA** (Polsko)

II. cena, stříbrná medaile + 5.500 PLN – **HOUMAYOUN MAHMOUDI** (Anglie)

III. cena, bronzová medaile + 5.000 PLN – **JERZY GŁUSZEK** (Polsko)

Dvě rovnocenná uznání po 4.000 PLN:

ŁUKASZ KLIŚ (Polsko)

ARISTIDES HERNANDEZ ARES (Kuba)

Kategorie B (Žert a satira):

I. cena, zlatá medaile + 6.000 PLN – **MIHAI IGNAT** (Rumunsko)

II. cena, stříbrná medaile + 5.500 PLN – **ALESSANDRO GATTO** (Itálie)

III. cena, bronzová medaile + 5.000 PLN – **ANDREA PECCHIA** (Itálie)

Dvě rovnocenná uznání po 4.000 PLN:

LEX DREWIŃSKI (Polsko/Německo)

ILYA KATZ (Izrael)

Zvláštní (speciální) cena: Cena ředitele Legnického centra kultury + 4.000 PLN – **Blagovesta Cvetkova** (Bulharsko).

Nagrada Prezydenta Legnicy: **Leszek Żebrowski**

(Polsko) + Nagroda Muzeum Karykatury Warszawa: **Izabela Kowalska-Wieczorek** (Polsko)

Kromě řádných cen, které rozdala řádná porota Satyrykonu, byla udělena jedna mimořádná cena.

Rozhodla o ni 10. 3. 2016 jiná jury, složená z 9 novinářů regionálních médií. A dle protokolu byla tato cena vybrána výhradně z prací polských soutěžících na Satyrykonu.

Cena legnických novinářů im.

ANDRZEJA WALIGÓRSKIEGO:

Tomasz WIATR za práci „*Pinokio*“ (viz. obr.!)

Laureát této ceny bude také autorem diplomu pro vítěze stejné ceny v příštím Satyrykonu 2017.

A jaké jsou podmínky pro autory soutěžící v příštím ročníku o tutéž cenu? Cenu získá opět polský umělec - a to za kresbu směšnou, odpovídající devize patrona ceny:

Nekopat do ležícího, nehoupat se na visícím, ale tepat hloupost ve všech formách.

Int'l Cartoon Contest „Bride Veneration's“ 2015 / Konopnica, Kriva Palanka – Makedonie

1. CENA - maskot „**NEVESTULKA 2015**“: **Darko Drljevič / ČERNÁ HORA**

2. CENA: **Makhmudjon Eshonkulov / UZBEKISTAN**

3. CENA: **Andrej Popov / RUSKO**

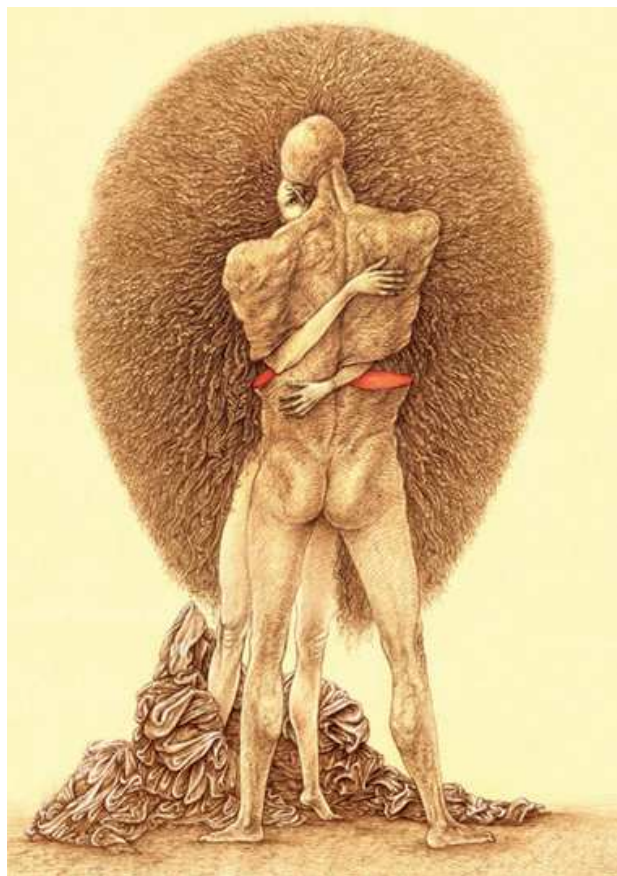
Cena: Plaketa za nejlepší kolekci prací: **Vladimir Kazanovsky** / Ukrajina.

Diplomy - 20 ocenění „for successful work“: Mikhail Černyšev / RUSKO; Dariusz Dabrowski / POLSKO; Roberto Castillo Rodriguez / KUBA; Miro Georgievski / MAKEDONIE; Trayko Popov /

BULHARSKO; Milenko Kosanovikj / SRBSKO; Oleskij Kustovskij / UKRAJINA; Pooya Abdoli / IRAN; Grigoris Georgiou / ŘECKO; Victor Holub / UKRAJINA; Sergii Fedko / UKRAJINA; Oleg Loktëv / UKRAJINA; Liu Qiang / ČÍNA; Sergey Kokarev / RUSKO; Mirosław Hajnos / POLSKO; Dmitrij Kononov / RUSKO; Boris Erenburg / IZRAEL; Cival Einstein / BRAZILIE; Damir Novak / CHORVATSKO; Ajin Mohan / INDIE.

Na tomto místě se nám sešly ve stejném čase výsledky dvou 1. ročníků ze dvou soutěží z jednoho města. Zprvu nás mátl, že tu máme pod stejným názvem různá témata. Ale pak se ukázalo, že jsou tu i různí vítězové. Takže - tu jsou výsledky z Bukurešti:

Int'l Cartoon Contest Bucharest 2016 - Rumunsko

Téma: "Volný čas" a "Volné téma"

1. cena: Constantin Ciosu – Rumunsko

2. cena: Valeriy Chmyriov – Ukrajina

2. cena: Jitet Kuestana – Indonézie

Speciální ceny:

Mahdieh SABBAGHKAR, Irán / Zainab DADMO-HAMADI, Irán / Dincer KOKSAL, Turecko / Azevedo BOSCO, Brazílie / Neda SHOJAI, Irán / Hamid SOUFI, Irán / DARKO DRLJEVIĆ, Černá Hora / Oleg GUTSOL, Ukrajina / Anatolij STANKULOV, Bulharsko / Makhmudjon EŠONKULOV, Uzbekistán.

1. Int'l Art Exhibition of LOVE, Bukurešť - Rumunsko

1. cena: Mikhail ZLATKOVSKY, Rusko

Viz kresba vlevo!

2. cena: Liviu STĂNILĂ, Rumunsko

3. cena: Luc DESCHEEMAER, Belgie

„Salt & Pepper” Magazine Award: **Marcin BONDAROWICZ**, Polsko.

TOP 20 (vybrání na diplom):

Konoplyansky Vadim, Rusko; Boacă Mihai, Rumunsko; Drljević Darko, Č. Hora; Bondarowicz Marcin, Polsko; Askin Ayrançioğlu, Turecko; Abdolrahimi Homayoun, Irán; Peev Tsochov, Bulharsko; Axinte Doru, Rumunsko; Li Hai Feng, Čína; Tcholakova Maya, Bulharsko; Saeed Saadeghi, Irán; Pernecky Bobo, Slovensko; Fak-

hredin Dostmohamad, Irán; Belozеров Sergei, Rusko; Erenburg Boris, Israel; Babaei Esmail, Irán; Cebula Henryk, Polsko.

24. Int'l Cartoon Contest "Golden Helmet" Krusevac 2016 - Srbsko

„ZLATNA KACIGA” 2016 / Téma: „Národní kuchyně”

Ceny kategorie Karikatura:

– Zlatna kaciga: **TOŠO BORKOVIĆ** Srbsko (**viz obr.!**)

– II. cena: **SAŠA DIMITRIJEVIĆ**–Srbsko

– III. cena: **CHIOREAN CORNEL-MARIN** - Rumunsko

Diplomy:

– NIKOLA OTAŠ, Srbsko

– LUKA LAGATOR, Černá Hora

– MILAN ALAŠEVIĆ, Slovinsko –

KONSTANTIN KAZANCHEV, Ukrajina

– NICOLAE LENGHER, Rumunsko

– VALERI ALEXANDROV, Bulharsko

(diplom za kolekci)

Soutěž pro mladé autory do 18 let - ceny za karikaturu a strip:

1. Darija Timofejev - Beograd, 2. Martina Momčilović - Varvarin, 3. Ilija Stojnić - Lajkovac.

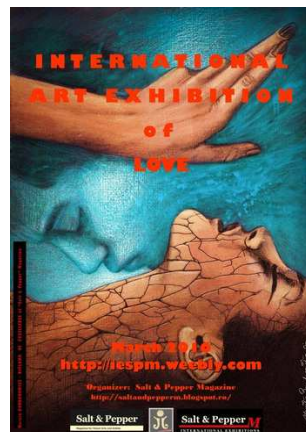
tOons MaG Int'l Cartoon contest 2016 - Indie / Norsko

Soutěž zaznamenala orovskou účast: 567 autorů ze 79 států poslalo 1625 soutěžních příspěvků na téma Women's Rights. Oceněné práce jsou na tOons MaG –<http://www.toonsmag.com/2016/03/award-winning-cartoons.html>

1. cena: **Marcin Bondarowicz**, Polsko - **viz kresba!**
2. cena: **Nenad Ostojic**, Chorvatsko
3. cena: **Reza Mokhtarjzani**, USA

Honorable Mentions:

Zygmunt Zaradkiewicz, Polsko; **Mikhail Zlatkovsky**, Rusko; **Osama Hajjaj**, Jordánsko; **Sahar Ajami**, Iran; **Sajad Rafeei**, Iran; **Selói Peters**, Brazílie; **Afri Diyansyah**, Indonésie; **Michel Kichka**, Izrael; **Jean Plantu**, Francie.

Press Cartoon Europe 2015 - Belgie

Velkou cenu za nejlepší novinovou karikaturu Evropy v loňském roce obdržel **KAP (Jaume Capdevila)** za vtip publikovaný v „La Vanguardia“ 3. 11. 2015 (**viz obr.!**). Získal tak **Grand Prize + 5000 euro**. **2. cenu** (a 2000 euro) dostal Tom Janssen za kresbu pro deník Trouw z 8. 10. 2015. **3. cenu** (a 1.000 euro) opět KAP za cartoon v La Vanguardia z 11. 1. 2015. Ceny se budou předávat na **55. Int'l Cartoon Festivalu** v Knokke-Heist.

All cartoons nominated for the PCE (Press Cartoon Europe) and PCB (Press Cartoon Belgium) najdete na

webu. Více info: Evi Duson Assistant Producer PCB evi@presscartoon.com

Vítězové předchozích ročníků se rekrutovali z řad kreslířů ze Švédska (Riber, 2009), Německa (Burkhard Mohr, 2010), Belgie (Karl, 2011), Nizozemska (Jos Collignon 2012), Francie (Michel Cambon, 2013), Portugalska (Rodrigo de Matos, 2014) a Ameriky (Kevin Kallaugher, 2015).

Sunny Dragon Int'l Graphic Humour Festival 2015 - Arménie

1. cena: Witold Barbara - Švédsko
2. cena: *skupina autorů* - Irán
3. cena: Tigran Vardikyan - Arménie

Fotofóry taky fóry... (aneb vděčné téma: zavřená ženská pusa!)

Pořád jsme jaksi nepochopili, co jsou to ona stále zmiňovaná „nová média“... Ale kdyby оказалась být vtipná, jako autoři těchto obrázků z internetu... Nic proti nim! ®

Propozice / USA, Kanada, Syrie, Itálie, Turecko, Slovensko, Srbsko, Chorvatsko

Int'l Competition of Caricatures and Posters **GOLDEN OPOSSUM 2016 - USA**

Dvě kategorie:

- a) kreslený vtíp
- b) plakát.

Posílat příspěvky je možné ihned a to až do 21. prosince...!

V obou kategoriích jsou tato čtyři témata:

1. Peníze / investice
2. Imigrace / migrace
3. Kovboj
4. Passion / vášně, touha, zanícení... (?)

Počet: max. 3 práce na každé téma (celkem max 12 kreseb)

Přijímají se jen práce ještě nikdy nepublikované

publikované. Musí být barevné a to:

Formát: CMYK či RGB; TIFF, PDF, EPS, anebo JPG, 600 dpi, velikost A3.

Konec soutěže / End of the competition: 21. 12. 2016

Adresa: posílá se prostřednictvím stránky <http://goldenopossum.com/index.html>.

Tam najdete i celé propozice.

16th Int'l Editorial Cartoon Competition "C. C. World Press Freedom" - Kanada

Téma: The "right" to be forgotten

In a 2014 decision by the Court of Justice of the European Union, a Spanish lawyer was granted the right to have a previous brush with justice deleted from Google search on his name. While protection of one's privacy is an essential right, erasing public records could have untold consequences. Could this decision jeopardize the reliability of the Internet and make research by journalists and historians impossible? Could this precedent lead to the breakdown of the Internet and the creation of national networks vulnerable to state censorship?

Pořádá: Canadian Committee for World Press Freedom k "World Press Freedom Day"

Ceny: 1. cena: **\$1000** + Certificate from Canadian UNESCO; 2. a 3. cena po **\$500**.

Vše v **Canadian dollars**. 10 vybraných příspěvků bude označeno jako: **'Award of Excellence'**

Regrettably no financial remuneration accompanies the Awards of Excellence

Počet: pouze **1 cartoon** od každého autora

Formát: A4; 21 x 29.2 cm; jpeg ; 300 dpi

Uveďte: *The name, address, telephone number and a short biography of the cartoonist must be included in the submission.*

Uzávěrka: 1. 4. 2016

Adresa - e-mail : info@ccwfp-cclpm.ca

Ceremoniál: V Chateau Laurier in Ottawa, Canada 3. 5. 2016. Vítězná jména a obrázky budou na **CCWFP web site**. *The winning cartoons will be exhibited at the luncheon.*

12. Int'l Cartoon Contest SYRIA 2016 „Art against terrorism” - Syrie

Název - téma: „Umění proti terorismu“

Počet: 1 kus

Rozměr: format A4, 200 dpi, JPG/JPEG.

Deadline: 10. 4. 2016

Ceny: 3 hlavní ceny a 5 zvláštních cen

Adresa: syriacartooncontest2016@gmail.com

Kompletní propozice soutěže: <http://www.raedcartoon.com>

XXIV. Int'l Festival of Satire and Humor Trento 2016 - Itálie

Pořádá: Studio d'Arte Andromeda

Téma: FUTURO / Budoucnost

Autoři: od 16 let výše

Počet: max. 3 originály neokoukané z jiných soutěží

Kategorie: Illustration / komiks strip / cartoon (max. 2 strany) o rozměru A4/A3.

Animations video maximum running time of 1 minute.

Rules concerning the dispatch of works. The works must be sent in digital format to

info@studioandromeda.net. Images should have a minimum resolution of **300 dpi** and saved in **jpg**

or **tiff** format at the highest quality. Important: the images can be max **5MB**, for images larger than **5MB** use www.wetransfer.com

Deadline: 17. 4. 2016

Adresa (přihláška) je na:

http://studioandromeda.net/wp-content/uploads/2016/01/CONTEST_24-International-satire-and-humor-contest-2016.pdf

Ceny:

1° prize € 1000,00

2° prize € 700,00

3° prize € 500,00

Cartoon special prize € 300,00

10 mentions

Ceremoniál a výstava: Tři vítězové budou hosty studia Art Andromeda v Trento po tři dny.

Katalog: The international jury will select the works that will be exhibited in the exhibition and published in the online catalog and sent in pdf format to the selected authors.

Více info: <http://studioandromeda.net/?p=2178>

9. DQ Int'l Cartoons Contest - Turecko / Německo

"Quo Vadis Europe? / Journey of Hope" „Cesta k naději?“ a „Kam kráčíš Evropo?“ Velice aktuální téma nabízí karikaturistům portál Don Quichotte. Přívál Syřanů a dalších imigrantů do Evropy... Klademe tři otázky:

These people...

1) Why are they fleeing Syria?

2) Why do they choose Europe?

3) Will they ever come back?

The participating work may have been published neither with another competition presented nor on any way. With an offence, the deprivation of the achieved prices is the result.

Formát: A3-Size - in 200 dpi - Jpeg format.

Počet: neuveden

Uzávěrka: 1. 5. 2016.

Adresa pouze e-mail: quovadisecurope@donquichotte.org

Jury: DQ Cartoon Committee Members Cartoonists - rozhodne 15. a 30. 5. 2016.

Výsledky: 1. 6. 2016.

Ceny:

- 1. cena: 1.000 Euro + Don Quichotte Medal

- 2. cena: 750 Euro + Don Quichotte Medal

- 3. cena: 500 Euro + Don Quichotte Medal

- 10x uznání / diplomů

Vyhlášení vítězů: na vernisáži výstavy 26. 6. 2016 v městské Art gallery Filderstadt. (?)

Katalog: Pouze *electronic album in pdf format*.

XXI. ročník medzinárodnej súťaže kresleného humoru a satiry Brezno - Slovensko

Název: O BOMBUROVU ŠABLŮ 2016

Pořádá: Mesto Brezno v spolupráci s HLP grafik, s.r.o. a týždenníkom MY HOREHRONIE

Rozměr: A4.

Počet: najviac 5 prác na tému

Téma: ŠKOLA - ZÁKLAD ŽIVOTA

Na zadnej strane treba označiť názov práce, meno a priezvisko autora, adresu, vek, povolanie, číslo telefónu a mailovú adresu.

Súťaž je rozdelená do dvoch vekových kategórií: do 15 a nad 15 rokov.

Uzavierka: 6. 5. 2016 (rozhoduje dátum poštovej pečiatky).

Adresa: Mestský dom kultúry, Švermova 7; 977 01 BREZNO

Jury: Na návrh odbornej poroty organizátori udelia ceny a diplomy

Ceny: V kategórii do 15 rokov vecné ceny.

V kategórii nad 15 rokov finančnú odmenu

(1. miesto 300 € a zlatú BŠ, 2. miesto 200 € a striebornú BŠ, 3. miesto 100 € a bronzovú BŠ).

Výstava: V rámci podujatia Dni mesta Brezna v Synagóge na Štúrovej č. 11.

Vernisáž a ceremoniál: 28. 5 2016

Vracení: Súťažné práce sa nevracajú a usporiadatelia si vyhradujú právo ich publikovať v tlači a inak propagovať.

Info: Július Obernauer - tel.: 048 6112189; 0911 429 189; www.brezno.sk;

julius.obernauer@brezno.sk; Peter Zifčák - tel.: 048 6115585; 0908 605196; HLP grafik, s.r.o., Brezno.

33. Aydın Doğan International Cartoon Competition 2016 / Turecko

Pořádá: Aydın Doğan Foundation.

Only original cartoons will be accepted. Cartoons sent as printouts should bear original signatures of cartoonists. Photographs, photocopies, etc. will **not be accepted**.

Téma: Volné

Rozměr: maxim. 29.7 x 42cm (A3)

Nutno k dílům připojit: *participation form, with a short curriculum vitae and a photograph, together with their cartoons.* Stáhněte si formulář přihlášky z: www.aydin-dogan-vakfi.org.tr. A vyplněný pošlete na: **Aydın Doğan Foun-**

dation, Burhaniye Mahallesi Kısıklı Cad. No 65, 34676 Üsküdar Istanbul, Turkey.

Vracení: Oceněné práce se nevracejí (**not be returned**). *Cartoons that have not received any awards shall be returned to their owners upon written application to the Foundation within one year.*

Uzávěrka: 6. 5. 2016

Mezinárodní jury: červen 2016.

Award ceremony: v říjnu 2016 v Istanbulu.

The decision to upload the cartoons sent to the competition on the Virtual Museum lies with the A.D.F.

Ceny:

Winner: 8,000 USD and the Aydın Doğan Foundation Winner Award
First Runner up: 5,000 USD and the Aydın Doğan Foundation First Runner up Award
Second runner up: 3,500 USD and the Aydın Doğan Foundation Second Runner up Award
Success Award: 500 USD and the Aydın Doğan Foundation Success Award

A minimum of 5 and maximum of 12 success awards will be granted.)

Aydın Doğan Foundation 20th Anniversary Special Award: 8 000 USD *)

Pořadatel hradí všem vítězům cen dopravu i pobyt na ceremoniálu v Turecku.

*) AYDIN DOĞAN FOUNDATION 20TH ANNIVERSARY SPECIAL AWARD 2016

Ke 20. výročí vzniku ADF se letos vyhlašuje ještě **Aydın Doğan Foundation 20th Anniversary SPECIAL AWARD** vedle běžných cen. **The first prize among the cartoons with the theme of „Powerful Girls, a Powerful World: an end to poverty, inequality and sex discrimination” will be awarded \$ 8,000.**

Millions of children all over the world are continuously affected by various inequalities between girls and boys. Adolescent girls need to be empowered and their skills for daily life need to be enhanced through education in order to resolve this predicament. Investing in the future of young girls will also help fight against poverty, inequality, and sex discrimination. Innovative solutions are required for improving the education levels of girls and young women. Education of girls is an impetus that supports national development objectives, according to findings. An incomplete education signifi es a squandered potential. The Aydın Doğan Foundation puts forth efforts on education of girls in order to enhance women's position in society in line with the universal principle of gender equality.

1. Int'l Contest Animal Cartoon, Beograd 2016 - Srbsko

Pořádají:

Portal ANIMAL CARTOON, Belgrade (www.animalcartoon.net); ULUPUDS (Association of Fine and Applied Artists and Designers of Serbia), Belgrade; FECO Serbia; Zoological Garden, Belgrade.

Téma: Zoological Garden (ZOO)

Příspěvky: Original works, digital prints, digital works sent by E-mail will be accepted.

Jen dosud neoceněná díla.

Počet: do 5 kusů.

Rozměr: A4 / A3.

Deadline: 15. 5. 2016

Adresa poštovní: Original works and digital prints with **data on the reverse side** (name, surname, mail address, e-mail, country):

ULUPUDS

Terazije 26 ; 1100 Belgrade ; Serbia

Pro jistotu na obálku připište DOCUMENT, NO VALUE.

Adresa e-mailová:

Digital works (A4, 300 dpi, Jpeg or Tiff) accompanied with personal data (name, surname, mail address, e-mail, country): Info@animalcartoon.net

Ceny

1. cena: 1000 Euros

2. cena: 500 Euros

3. cena: 300 Euros

Some **Special prizes and diplomas.**

Výstava: Zoological Garden Belgrade (BEO ZOO VRT) 12. 7. - 1. 9. 2016.

The exhibition will be shown in other towns in Serbia and abroad.

Katalog: *All cartoonists whose artworks are selected for the exhibition will receive catalogue free of charge. Vracení:* *The sent works become to the property of the organizers.*

Info: Spiro RADULOVIC, cartoonist - Manager of Portal Animal Cartoon - (www.animalcartoon.net) spiorad@gmail.com

Info: Jugoslav VLAHOVIC, cartoonist - President of FECO Serbia - jugovlah@yahoo.com .

2. Int'l Cartoon Exhibition Sisak - MIKS 2016 „All About Rock & Roll“ - Chorvatsko

Pořádá: *International Association of Cartoonists "MIKS"*. Organizing Committee: předseda *Nenad Ostojić*. Záštitá: Republic of Croatia Ministry of Culture, City of Sisak, Museum of the City of Sisak, FINA.

Téma: „All About Rock & Roll“

Práce: *Original works and digital artworks will be accepted. Digital artworks is to be numbered in pencil on the front and pencil signed. Copies cannot be admitted.*

Uveďte jméno a adresu na zadní stranu každé kresby.

Práce nesmějí být oceněny v jiných soutěžích.

Počet: Maximum 5 entries

Rozměr: A4 nebo A3 format (300 dpi)

Deadline: 25. 5. 2016

Adresa:

2. Int.l Cartoon Exhibition Sisak - „MIKS 2016 All About Rock & Roll“
Gradski muzej u Sisku,
Ulica kralja Tomislava 10,
44000 Sisak, HRVATSKA (Croatia)

Digital works can be sent to the e-mail: nostojic2@gmail.com

Each digital work selected for the exhibition must be sent by **regular mail and signed** by the author.

Ceny:

Grand Prix – 800 EUR

First Prize – 500 EUR,

2 x Second Prize – 250 EUR,

2 x Third Prize – 150 EUR,

9x **special mentions** (MIKS Jury, Visitors, Fenamisah, Good Humor Party and tOOn Mag)

Výstava v Gallery městského musea Sisak: 27. 6. - 30. 7. 2016.

Vracení: *Only at explicit request will the remaining (original) works be returned to the owners at the end of the exhibition cycle (in the second half of the year 2017).* Vítězné práce zůstanou pořadateli.

Katalog: Jeden výtisk pro vystavující autory.

Kontakt: **Nenad Ostojić**, e-mail: nostojic2@gmail.com

Jury: Nenad Ostojić (Croatia); Andrei Popov (Russia); Darko Drljević (Monte Negro); Damir Novak (Croatia); Zoran Petrović (Germany); Darijana Gotal Sokolović (Croatia); Oleksy Kustovsky (Ukraine).

„BID“ na téma korupce - Jižní Amerika

Fundación Gabriel García Marquez a Nuevo Periodismo Iberoamericano uspořádala soutěž pro autory z iberoamerických států na téma korupce. Z desítky nejlepších vzešli i vítězové: 1. cena: **Mauricio Parra**. Cenu publika obdržel **Alberto Montt** z Equadoru. Oceněné práce nabízí internet na adrese <http://blogs.iadb.org/gobernarte/2015/11/30/2694/> .

Kalendarium / Za devaterými řekami... devět čerstvých příležitostí...

Ze sedmnácti soutěží tady nabízíme hned devět nových - hned ta první sice vůbec nespěchá, ale pro úspěch je třeba ji raději obeslat ihned. Konečně pyšnit se *Zlatým Opossumem* je lepší než tím obyčejným. Jak obecně známo, tak smrdutým. K Makedonii se teď ubírají pohledy světa a tak tam jistě nasměrujete i své „světové“ příspěvky do Světové galerie kari-

